

Årsmelding Årsregnskap

2012

Randaberg
kommune

Maleren

Eg like ikkje medvind, gratis fart.
Eg like ikkje motstandsause dagar.
Eg kan'kje mala kvitt så aldri svart
har sota med fortvilelse og plagar.
Eg like ikkje gudelige glis
så telle penger. Fins et paradys,
då må det vær' for horene og skyggen
så prektigheten alltid vende ryggen.

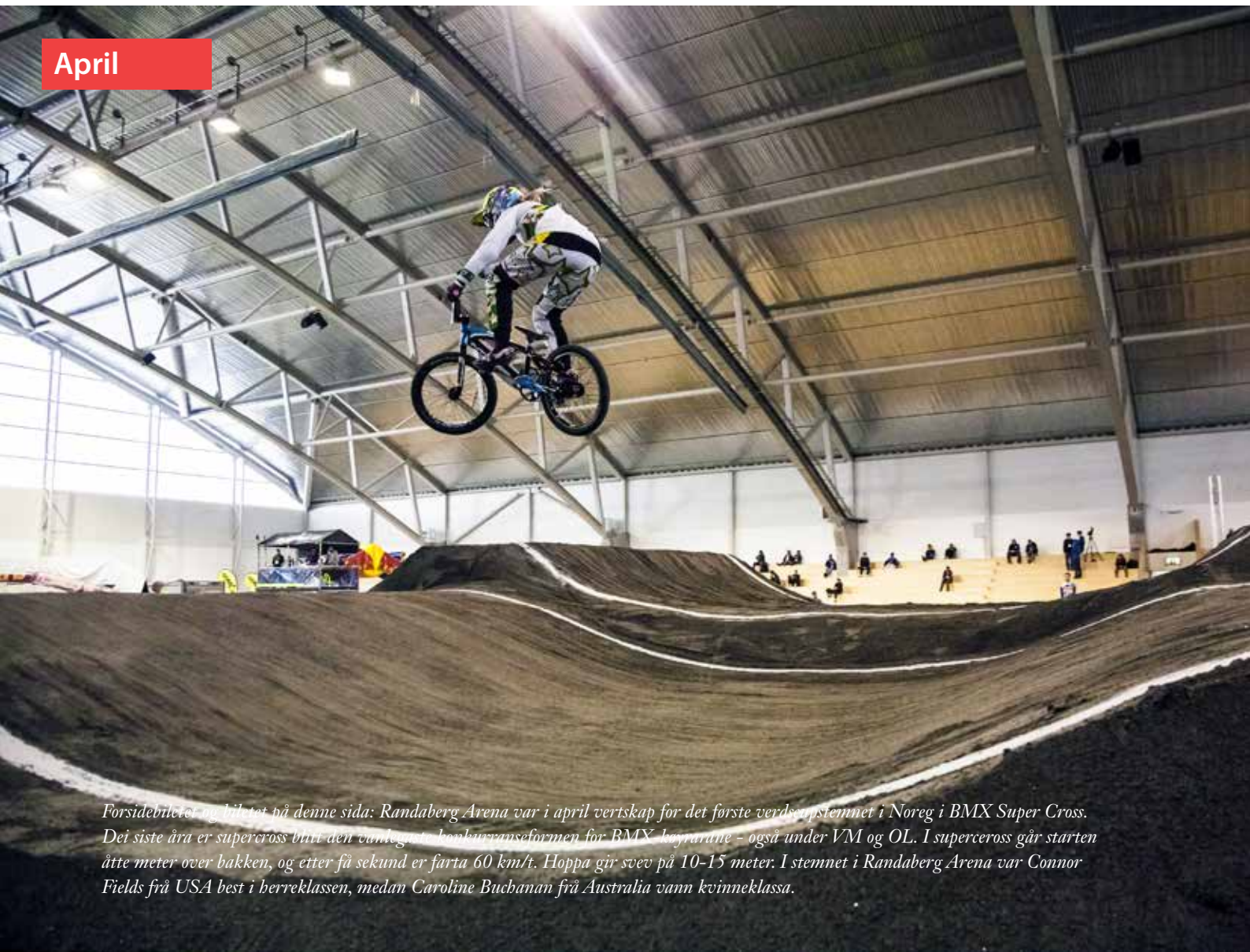
Eg malte på Montmartre i Paris

© 1994 MajorForlaget

Maleren (utdrag)

Tekst: Kolbein Falkeid

April

Forsidebiletet og biletet på denne sida: Randaberg Arena var i april vertskap for det første verdscupstemnet i Noreg i BMX Super Cross. Dei siste åra er supercross blitt den vanligaste løypearrangeformen for BMX-kyrarna - også under VM og OL. I supercross går starten åtte meter over bakken, og etter få sekund er farta 60 km/t. Hoppa gir sving på 10-15 meter. I stemnet i Randaberg Arena var Connor Fields frå USA best i berreklassen, medan Caroline Buchanan frå Australia vann kvinneklassa.

Innhold

Introduksjon	4
Årsregnskap 2012	6
Regnskapsprinsipper	7
Hovedoversikter	8
Noter til regnskap	16
Andre noter	19
Økonomiske mål og nøkkeltall	37
Revisjonsberetning	40
Organisering av kommunen	42
Personalpolitikk	44
Miljøstatus	50
Tjenesteområdene	51
Rådmann	53
Barn og familie	55
Kultur	66
Skole	73
Helse og omsorg	80
NAV Randaberg	86
Tekniske tjenester	88
Plan og forvaltning	98

” Regnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig overskudd/mindreforbruk på 1,5 mill. kroner etter avsetninger og bruk av fond. ”

Introduksjon

Årsregnskapet og årsmeldingen gir en beskrivelse av hva Randaberg kommune ga av tjenester i 2012 og hvordan disse er finansiert. Årsmeldingen og årsregnskapet er samlet i ett dokument, som skal gi et helhetlig bilde av den kommunale virksomheten i 2012.

Dette dokumentet er en viktig brikke i det kommunale plansystemet og viser både de økonomiske og de driftsmessige sidene ved året som gikk. Selve årsregnskapet, med noter og kommentarer, er et eget kapittel som gir revisor grunnlag for sin vurdering og behandling av regnskapet for 2012.

I årsmeldingen skal tjenesteproduksjon og øvrige aktiviteter evalueres i forhold til måloppnåelse. Det innebærer en beskrivelse av:

- Ressursbruk i kommunen samlet og fordelt på tjenesteområdene
- Ressursutnyttelse, resultatmåling og produktivitetsutvikling
- Kvalitet og omfang av tjenestetilbud i forhold til behov, rammer og ressurser

For kommuneorganisasjonen skal årsmeldingen, foruten å være en evaluering av virksomheten, også fungere som et grunnlag for organisasjonens målstyring.

Årsmeldingen evaluerer strategiske mål og tiltak knyttet til disse. Den er med på å danne grunnlaget for strategier og tiltak for senere år. Årsmeldingen skal fungere som et informasjonsdokument for kommunens innbyggere, næringsliv og andre lesere gjennom beskrivelse av de kommunale virksomheter og oppnådde resultater i 2012. Årsmeldingen er detaljert og omfattende. Dette er gjort for at politikere og ansatte skal få grundig informasjon om kommunen, både når det gjelder overordnede styringssystemer, tjenestebeskrivelser fra avdelingene, ressursbruk, mål og måloppnåelse.

Randaberg 20. mars 2013

Per Blikra

Økonomisjef

Magne Fjell

Rådmann

September

1: Årsregnskap 2012.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er gjort opp i henhold til Kommuneloven og Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner. Endelige og foreløpige standarder utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapskikk er også lagt til grunn ved regnskaps-avslutningen.

I henhold til regnskapsforskriftens § 7 gjelder følgende prinsipper: All tilgang og bruk av midler i løpet av året skal framgå av regnskapet, og føring av tilgang og bruk direkte mot balansen skal ikke forekomme.

Anordningsprinsippet skal benyttes ved regnskapsføringen. Det vil si at alle kjente inntekter og utgifter skal medtas i drifts- og investeringsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes. Alle utgifter skal regnskapsføres brutto. Det skal således ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter til utgiftspostene, og inntektspostene skal ikke framstå med fradrag for eventuelle utgiftsposter.

Når det gjelder anleggsmidler skal investeringer med en verdi over kr. 100.000,- og økonomisk levetid lenger enn tre år føres i investeringsregnskapet og aktiveres i balansen til anskaffelseskost. Anleggsmidlene avskrives over forventet økonomisk levetid i henhold til forskriftenes bestemmelser om avskrivningsperioder.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende såfremt de ikke er vurdert usikre eller foreldet.

Fra 2011 har Randaberg kommune finansiert investeringene samlet, dvs at bruk av lån, avdragsinntekter fra Lyse og bruk av ubundne investeringsfond ikke er knyttet opp mot de ulike investeringsprosjektene. Dette medfører at vi ikke lenger har egne oversikter over ubrukte lånemidler og finansieringen av de enkelte investeringsprosjektene. Disse er erstattet av en enklere oversikt over medgått og gjenstående på investeringsprosjektene.

I tillegg vil rådmannen i egen sak i forlengelsen av årsregnskapet foreslå å gjøre nødvendige budsjettendringer for å bruke ubrukte lånemidler og/eller fondsmidler til de prosjektene som skal videreføres fra 2012 til 2013 med finansiering fra tidligere år.

”Våre kvinnelige ansatte har i gjennomsnitt en høyere stillingsstørrelse enn sine kolleger, både på landsplan og på fylkesplan.”

Hovedoversikt, drift

Hovedoversikt drift. Alle tall i 1000	Reg2012	Bud2012	JustB-12	R2011	Bud2013
DRIFTSINNETEKTER					
Brukerbetalinger (note 1)	-24 435	-22 921	-22 921	-23 427	-25 854
Andre salgs- og leieinntekter (note 2)	-54 887	-48 975	-48 975	-50 157	-54 523
Overføringer med krav til motytelser (note 3)	-96 927	-62 656	-79 297	-102 951	-47 133
Rammetilskudd fra staten (note 4)	-185 141	-185 322	-185 322	-171 843	-190 079
Andre statlige overføringer (note 5)	-22 251	-17 202	-18 202	-17 796	-18 502
Andre overføringer	-1 087	-798	-798	-863	-648
Skatt på inntekt og formue (note 4)	-290 003	-283 231	-283 231	-267 219	-315 142
Eiendomsskatt	-11 697	-11 837	-11 837	-13 978	-12 137
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-686 429	-632 942	-650 583	-648 234	-664 018
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	363 018	348 933	350 211	349 709	364 159
Sosiale utgifter	93 558	93 931	94 287	88 099	100 362
Kjøp av varer og tjenester (note 6)	75 967	59 297	59 439	72 802	67 575
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	58 049	30 445	50 068	49 599	52 912
Overføringer (note 7)	56 082	56 581	38 418	48 396	42 255
Avskrivninger (note 8)	28 841	22 780	22 780	25 195	22 780
Fordelte utgifter	-2 712	-3 599	-3 599	-2 853	-3 654
Sum driftsutgifter	672 801	608 368	611 603	630 947	646 389
Brutto driftsresultat	-13 628	-24 574	-38 980	-17 287	-17 629
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER					
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak (note 9)	-22 838	-24 903	-24 903	-22 071	-25 703
Mottatte avdrag på lån	-152	0	0	-460	0
Sum eksterne finansinntekter	-22 990	-24 903	-24 903	-22 532	-25 703
Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter (note 9)	19 181	20 173	20 173	18 782	19 460
Avdragsutgifter (note 9)	28 512	30 725	30 725	23 855	31 397
Utlån	172	110	110	192	110
Sum eksterne finansutgifter	47 865	51 008	51 008	42 830	50 967
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	24 875	26 105	26 105	20 298	25 264
Motpost avskrivninger	-28 841	-22 780	-22 780	-25 195	-22 780
Netto driftsresultat (note 10)	-17 593	-21 249	-35 655	-22 184	-15 145
AVSETNINGER (note 11)					
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindre forb	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-3 964	0	0	-2 344	-150
Bruk av bundne fond	-2 648	-1 542	-1 542	-863	-898
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	-6 611	-1 542	-1 542	-3 207	-1 048
Overført til investeringsregnskapet	18 481	20 856	35 721	17 167	7 417
Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbr	0	0	0	0	0
Avsetninger disposisjonsfond	1 813	0	0	5 788	0
Avsetninger til budne fond	2 448	300	300	2 436	300
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum avsetninger	22 742	21 156	36 021	25 391	7 717
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	1 462	1 635	1 175	0	8 476

Regnskapsskjema 1A. Drift

Regnskapsskjema 1A. Alle tall i 1000 kr	Reg2012	Bud2012	JustB-12	R2011	Bud2013
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER					
Skatt på inntekt og formue	-290 003	-283 231	-283 231	-267 219	-315 142
Ordinært rammetilskudd	-185 141	-185 322	-185 322	-171 843	-190 079
Skatt på eiendom	-11 697	-11 837	-11 837	-13 978	-12 137
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-22 251	-17 202	-18 202	-17 796	-18 502
Sum frie disponible inntekter	-509 093	-497 592	-498 592	-470 835	-535 860
FINANSINNEKTER/-UTGIFTER					
Renteinntekter og utbytte	-22 990	-24 903	-24 903	-22 532	-25 703
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	19 181	20 173	20 173	18 782	19 460
Avdrag på lån	28 684	30 835	30 835	24 047	31 507
Netto finansinntekter/-utgifter	24 875	26 105	26 105	20 298	25 264
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER					
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	1 813	0	0	5 788	0
Til bundne avsetninger	3 910	1 935	1 475	2 436	8 776
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-3 964	0	0	-2 344	-150
Bruk av bundne avsetninger	-2 648	-1 542	-1 542	-863	-898
Netto avsetninger	-888	393	-67	5 017	7 728
FORDELING					
Overført til investeringsregnskapet	18 481	20 856	35 721	17 167	7 417
Til fordeling drift	-466 624	-450 238	-436 833	-428 354	-495 451
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	466 624	450 238	436 832	428 353	495 451
Merforbruk/mindreforbruk = 0	0	0	-1	0	0

”Tredje kvartal 2012 hadde vi historisk lavt sykefravær: 5,7 prosent legemeldt fravær, 7,4 prosent inkludert egenmeldinger. Kunne forklaringen være Grønn start og gratis trening?”

Regnskapsskjema 1B. Drift

Regnskapsskjema 1B: Alle tall i 1000 kr	Regnskap 2012	Vedtatt budsjett	Justert budsjett	Avvik regnskap /Justert bud.	Regnskap 2011
TJENESTEOMRÅDE					
Rådmannen samlet	42 850	50 854	39 104	3 746	35 486
Barn og familie	105 824	103 158	105 824	0	101 873
Skole	126 933	123 326	126 932	1	124 300
Helse- og omsorg	127 128	122 943	126 938	190	115 806
NAV	22 557	19 665	20 794	1 763	20 801
Tekniske tjenester	24 782	20 038	20 893	3 890	21 249
Plan og utvikling	3 278	3 360	3 484	(206)	3 258
Kultur	20 310	19 441	20 276	33	18 647
Kirken	5 132	5 132	5 132	0	4 935
Samlet	478 794	467 917	469 376	9 418	446 357
Avvik mellom skjema 1B og 1A skyldes at visse transaksjoner ikke er ført 100% etter skillet som 1A og 1B forutsetter. Det største avviket er avsetninger til fond og overføring til investeringsregnskapet, som er ført på tjenesteområdene (1B), og ikke i 1A.					
Sum ført på tjenesteområdene (1B)	478 794	467 917	469 376	9 418	446 357
Overføringsutgifter og finansutg. ført i drift (trekkes fra)	-22 917	-21 266	-36 131	13 214	-25 588
Overføringsinntekter ført i drift (trekkes fra)	6 401	5 010	5 010	1 391	6 318
Finansinntekter ført i drift (trekkes fra)	6 848	1 542	1 542	5 227	3 796
Driftsutgifter ført utenom drift (legges til)	0	0	0	0	0
Driftsinntekter ført utenom drift (legges til)	-2 502	-2 965	-2 965	463	-2 529
Korr. driftsutg. (til 1A : "Sum fordelt til drift")	466 624	450 238	436 832	29 713	428 353

” Det er ikke tatt opp nye lån i 2012, men betalt avdrag med 29,5 mill. kroner. ”

Hovedoversikt, investering

Hovedoversikt investeringer. Alle tall i 1000 kr	Reg2012	Bud2012	JustB-12	R2011	Bud2013
INVESTERINGSINNTEKTER					
Salg av driftsmidler og fast eiendom (note 12)	-18 051	-22 000	-22 000	-124 317	-50 000
Andre salgsinntekter	-66	0	0	-249	0
Refusjoner (note 13)	-3 245	-400	-3 041	-8 016	-760
Statlige overføringer	-468	-600	-600	-6 209	0
Andre overføringer	0	-5 500	-5 500	0	-10 000
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-21 830	-28 500	-31 141	-138 791	-60 760
INVESTERINGSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	9	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0
Varer og tjenester i kommunal egenproduksjon (note 14)	95 513	102 820	162 282	125 168	44 280
Kjøp av tjenester som erstatter egenproduksjon	0	0	0	95	15 000
Overføringer (note 15)	18 481	21 051	35 918	19 998	7 417
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	61	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0
Sum utgifter	114 003	123 871	198 200	145 322	66 697
FINANSUTGIFTER					
Avdragsutgifter (note 16)	1 024	0	0	631	0
Utlån (note 17)	4 737	10 000	26 064	16 995	20 000
Kjøp av aksjer og andeler (note 18)	936	0	0	870	0
Dekning av tidligere års udekket merforbruk	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond (note 11)	740	19 000	19 000	62 500	50 000
Avsetninger til bundne fond (note 11)	4 350	0	0	1 024	0
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0
Sum finanstransaksjoner	11 788	29 000	45 064	82 019	70 000
Finanseringsbehov	103 961	124 371	212 123	88 550	75 937
FINANSIERING					
Bruk av lån (note 19)	-74 557	-23 150	-96 037	-65 652	-42 910
Mottatte avdrag på utlån (note 20)	-7 629	-3 280	-3 280	-4 303	-3 280
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert mindreforbruk	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet (note 11)	-18 481	-21 051	-35 916	-17 167	-7 057
Bruk av disposisjonsfond (note 11)	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond (note 11)	-974	-76 890	-76 890	-797	-22 690
Bruk av bundne fond (note 11)	-2 319	0	0	-631	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-103 961	-124 371	-212 123	-88 550	-75 937
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0

Regnskapsskjema 2A

Regnskapsskjema 2A. Alle tall i 1000 kr	Reg 2012	Bud 2012	Just. B-12	R 2011	Bud 2013
FINANSIERINGSBEHOV					
Investeringer i anleggsmidler	114 003	123 871	198 200	145 261	66 697
Utlån og forskutteringer	5 673	10 000	26 064	17 864	20 000
Avdrag på lån	1 024	0	0	692	0
Avsetninger	5 090	19 000	19 000	63 524	50 000
Årets finansieringsbehov	125 791	152 871	243 264	227 341	136 697
FINANSIERING					
Bruk av lånemidler	-74 557	-23 150	-96 037	-65 652	-42 910
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-18 051	-22 000	-22 000	-124 317	-50 000
Tilskudd til investeringer	-468	-6 100	-6 100	-6 209	-10 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-10 875	-3 680	-6 321	-12 319	-4 040
Andre inntekter	-66	0	0	-249	0
Sum ekstern finansiering	-104 017	-54 930	-130 458	-208 746	-106 950
Overført fra driftsregnskapet	-18 481	-21 051	-35 916	-17 167	-7 057
Bruk av avsetninger	-3 293	-76 890	-76 890	-1 428	-22 690
Sum finansiering	-21 774	-97 941	-112 806	-18 595	-29 747
Udekket/udisponert = 0	0	0	0	0	0

Anskaffelse og anvendelse av midler

Anskaffelse og anvendelse av midler. Alle tall i 1000 kr	Reg 2012	Reg 2011
ANSKAFFELSE AV MIDLER		
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	686 429	648 234
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	21 830	138 791
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	105 176	92 487
Sum anskaffelse av midler	813 435	879 512
ANVENDELSE AV MIDLER		
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	643 960	605 752
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	114 003	145 261
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	54 562	61 386
Sum anvendelse av midler	812 526	812 399
Anskaffelse - anvendelse av midler	909	67 113
Endring i ubrukte lånemidler	-74 557	34 523
Endring i arbeidskapital	-73 648	101 636

AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER		
Avsetninger	10 813	71 748
Bruk av avsetninger	-9 904	-4 635
Til avsetning senere år	0	0
Netto avsetninger	909	67 113

” Netto driftsresultat er for 2012 kr. 17,6 mill., eller 2,6% av driftsinntekter eks. renteinntekter. Netto driftsresultat var i 2011 22,2 mill. kroner. ”

Balanse

Balanse. Alle tall i 1000 kr	Reg2012	Reg2011
EIENDELER		
(A) Anleggsmidler		
Faste eiendommer og anlegg (note 21)	871 780	788 998
Utstyr, maskiner og transportmidler (note 21)	21 109	22 375
Utlån	119 440	122 313
Aksjer og andeler	50 441	49 505
Pensjonsmidler	514 001	457 857
Sum anleggsmidler	1 576 771	1 441 048
Omløpsmidler		
Kortsiktige fordringer (note 22)	41 179	107 231
Premieavvik	18 583	9 151
Aksjer og andeler	0	0
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, bankinnskudd	195 297	209 970
Sum omløpsmidler	255 059	326 352
SUM EIENDELER (A + B)	1 831 831	1 767 399
EGENKAPITAL OG GJELD		
(C) Egenkapital		
Disposisjonsfond (note 23)	-12 737	-14 888
Bundne driftsfond (note 23)	-10 559	-12 053
Ubundne investeringsfond (note 23)	-80 825	-81 059
Bundne investeringsfond (note 23)	-4 702	-1 375
Regnskapsmessig mindreforbruk (note 24)	-1 462	0
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Prinsippendringer som påvirker AK, drift (note 25)	-11 751	-11 751
Kapitalkonto	-376 307	-366 122
SUM EGENKAPITAL	-498 343	-487 248
(D) GJELD		
Pensjonsforpliktelse	-683 713	-603 196
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	0	0
Andre lån (note 26)	-546 544	-576 081
Sum langsiktig gjeld	-1 230 257	-1 179 276
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld (note 27)	-103 231	-100 875
Premieavvik	0	0
Sum kortsiktig gjeld	-103 231	-100 875
SUM GJELD (D)	-1 333 488	-1 280 151
SUM EGENKAPITAL OG GJELD (C + D)	-1 831 831	-1 767 399
BALANSENS NETTOSUM	0	0
(E) MEMORIAKONTI		
Ubrukte lånemidler	29 793	104 350
Andre memoriakonti	6 781	7 117
Motkonto for memoriakontiene	-36 574	-111 467
SUM MEMORIAKONTI	0	0

Noter til balanse

Noter til balanse. Alle tall i 1000.	Reg2012	Reg2011
DISPOSISJONSFOND		
Disposisjonsfond pr. 1.1	14 888	11 444
Avsatt til disp.fond i driftsregnskapet	1 813	5 788
Bruk av disp.fond i investeringsregnskapet	0	0
Bruk av disp.fond i driftsregnskapet	-3 964	-2 344
Disposisjonsfond pr. 31.12	12 737	14 888
UBUNDNE INVESTERINGSFOND		
Ubundne investeringsfond pr. 1.1	81 059	19 356
Avsatt til ubundne investeringsfond	740	62 500
Bruk av ubundne investeringsfond	-974	-797
Ubundne investeringsfond pr.31.12	80 825	81 059
BUNDNE INVESTERINGSFOND		
Bundne investeringsfond pr. 1.1	1 375	982
Avsatt til bundne investeringsfond	4 350	1 024
Bruk av bundne investeringsfond	-1 024	-631
Bundne investeringsfond pr. 31.12	4 702	1 375
BUNDNE DRIFTSFOND		
Bundne driftsfond pr. 1.1	12 053	10 480
Avsatt til bundne driftsfond	2 448	2 436
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	-2 648	-863
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskapet	-1 295	0
Bundne driftsfond pr. 31.12	10 559	12 053

”Renteinntekter og renteutgifter er begge lavere enn budsjettert på grunn av lavere rentenivå enn forutsatt.”

Juni

:: Elever fra niende klasse ved Harestad skole vann i mai 10 000 kroner i en nasjonal filmkonkurranse om matglede med norsk sjømat. På skulen vart det feira med premieoverrekking og gode smaksprøver.

Noter til regnskap

Noter til hovedoversikt for drifts- og kapitalregnskap og balanse (nummerbenvisning)

Driftsregnskapet:

- 1) Høyere brukerbetalingen enn budsjettet skyldes høyere inntekt på egenbetaling pasienter.
- 2) Økte salgs- og leieinntekter skyldes husleieinntekt, utleie av lokaler og diverse gebyr samt diverse inntekter. Selvkostberegningen på VAR-området for 2012 viser en merinntekt på avløp og renovasjon og merutgift på vann og slam. Disse er trukket inn av eller avsatt til fond i h.h.t. selvkostforskriftene.
- 3) I refusjoner er kr. 20,9 mill. sykepenger, kr. 17,9 mill. mer enn revidert budsjett. Momskompensasjonen er kr 30,2 mill., dvs. kr. 5,5 mill. mindre enn revidert budsjett. Det skyldes at investeringsnivået har vært lavere enn budsjettet. (Kompensasjonen på drift budsjetteres ikke verken inntekts- eller utgiftsmessig, da de netto er null, kfr. tilsvarende i note 7, overføringer).
- 4) Rammetilskudd og inntektsutjevning er omtrent som revidert budsjett. Dette må også ses i sammenheng med skatteinntekten og andre statlige overføringer. Samlet er rammetilskudd og skatteinntekter 6,5 mill. kr høyere enn budsjett, da skatteinntektene ble høyere enn først antatt.
- 5) Andre statlige overføringer er prosjektmidler til skole, skjønnstilskudd barnehager, kompensasjon for investeringer skole og helse, husbanktilskudd, integreringstilskudd og tilskudd til introduksjons- og kvalifiseringsprogram NAV.
- 6) Økt kjøp av varer og tjenester er spesielt på EDB-utstyr, husleier, forsikringer, lisenser, driftsavtaler, konsulenttjenester, energi, annonsering, reise- og transportutgifter og renhold og vedlikehold kommunale bygg. Noe av dette faktureres videre (deler av EDB-kostnader), noe er planlagt finansiert med bruk av fond (konsulenttjenester) og husleieutgifter og vedlikehold utleieboliger har tilsvarende høyere husleieinntekter.
- 7) I overføringer ligger merutgifter i forhold til budsjett på momskompensasjon drift, kr. 11,8 mill. og videreføring av drifts- og statstilskudd bl.a. til private barnehager.
- 8) Det er foretatt ordinære avskrivninger på aktivert fast eiendom, utstyr, maskiner og transportmidler.
- 9) Renteinntekter og renteutgifter er begge lavere enn budsjettet p.g.a. lavere rentenivå enn forutsatt. Avdrag på lån er lavere på grunn av at lån opptatt i 2010 var med to års avdragsfrihet samt at det ikke er tatt opp nye lån i 2012. Sett i forhold til beregnet minimumsavdrag (kr. 17,6 mill.) er likevel betalte avdrag betydelig høyere.
- 10) Netto driftsresultat er det beløp som er til disposisjon før avsetninger og øvrige årsoppgjørdisposisjoner. Netto driftsresultat er for 2012 kr. 17,6 mill. eller 2,6% av driftsinntekter eks. renteinntekter. Netto driftsresultat var i 2011 kr. 22,2 mill.
- 11) Oversikt over avsetninger og bruk av avsetninger framgår av eget vedlegg. Overføring til investeringsregnskapet er gjort med kr. 18,5 mill. som er tilsvarende 100 % av momskompensasjonen i investeringsregnskapet.

Kapitalregnskapet:

- 12) Salg av eiendom er kr. 17,0 mill. hvorav alt er boligtomter. Det var budsjettet med salgsinntekter i 2012 på kr. 22,0 mill.
- 13) Refusjoner er i hovedsak vedrørende IKT samarbeid med Rennesøy og Kvitsøy, nytt lønns- og personalsystem i samarbeid med Rennesøy, Kvitsøy og Sokndal samt tilskudd vedrørende skateparken, BRA-midler og anleggsbidrag i forbindelse med sanering Hålandsvatnet .

Refusjoner		I forhold til revidert bud.
Sykepenger	20,9 mill.	+ 17,9 mill.
Momskompensasjon	30,2 mill.	- 5,50 mill.

Kapitalregnskapet, forts.

14) Se tabell til høyre for hovedtiltakene i kapitalregnskapets utgifter.

15) Overføringer er momskompensasjonen på investeringsutgiftene.

16) Avdragsutgifter gjelder innbetalte avdrag på startlån 2011 som tilbakebetales Husbanken.

17) Utlån er utlån av nye startlån 2012.

18) Kjøp av aksjer og andeler er betalt egenkapitalinnskudd i KLP for 2012.

19) Bruk av lån i 2012 er ikke knyttet til de ulike investeringsprosjektene, men ført samlet.

20) Mottatte avdrag på lån er fra Lyse Energi AS og løpende startlån.

Balanseregnskapet:

21) Arbeidet med verdifastsettelser og avskrivninger på faste eiendommer, anlegg og utstyr er videreført etter samme mønster som de siste år.

22) Fordringer er forskjellige krav som skal innfordres på kort sikt. Kr. 6,8 mill. er momskompensasjon for siste termin 2012 og kr. 19,0 mill. tilskudd for ressurskrevende tjenester for 2012. Ellers er restanser på kommunale avgifter og gebyr og refusjoner fra andre kommuner, fylke eller stat. Det er ingen utestående fordringer på kommunale eller fylkeskommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11. Heller ikke på interkommunale eller interfylkeskommunale samarbeid etter kommunelovens § 27. Fordringene er gjennomgått og anses gode, men vil bli fulgt nøye opp i samarbeid med de ansvarlige tjenesteområder.

23) Fondsmidler er sammensatt av bundne og ubundne kapitalfond, bundne driftsfond og disposisjonsfond. Se tabell til høyre for fordelingen av disse. Selvkostområdene utgjør samme andel av bundne driftsfond som forrige år. Gebyrfinansierte selvkosttjenester (se tabell til høyre).

24) Regnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig overskudd/mindreforbruk på kr. 1, 5 mill. kroner etter avsetninger og bruk av fond.

25) Prinsippendringer vedrørende tilskudd til ressurskrevende brukere i 2008 samt prinsippendringer fra tidligere år vedrørende feriepenge, påløpte ikke betalte renter, landbruksvikarer og momskompensasjon er uendret i 2012.

26) Langsiktig gjeld som innbefatter kommunens samlede lånegjeld inkl. videreutlånsmidler, er redusert med kr. 29,5 mill. Det er ikke tatt opp nye lån i 2012, men betalt avdrag med kr. 29,5 mill. De utgiftsførte avdrag er større enn minimumsavdrag etter kommunelovens § 50 nr. 7 da de fleste lån har nedbetalingstid 20 og 25 år, mens de større prosjekt som er lånefinansiert avskrives over lengre tid. En beregning av minimumsavdrag med utgangspunkt i avskrivninger multiplisert med langsiktig gjeld dividert med anleggsmidler gir et minimumsavdrag på kr. 17,6 mill. mens altså de betalte avdrag er kr. 29,5 mill. inkl. ekstraordinært avdrag på startlån.

Kapitalregnskapets hovedtiltak <i>Tall i mill. kroner</i>	
Skoleutvikling	18,9
GS-veg Goaveien/Kyrkjeveien	6,1
Sanering sentrum	2,0
Oppgradering lekeplasser	1,1
EDB/IKT	5,4
Boliger vanskeligstilte	3,7
Sanering Goadalen	1,3
Svømmehallen, Randaberghallen	9,5
Landsbyhuset	5,5
VVV-anlegg, Torvmyrveien	18,1
Torvmyrkanalen	2,0
Vannledning, Randabergveien	5,0
Vistestølen barnehage, utvidelse	17,1
Fjellheim barnehage, tilbygg	1,0
Ombygging Vardheim	1,2
Overvannstunnell, Haukhammaren	4,4
Tilrettelegging nye elever, Harestad	2,3

Fondsmidler per 31.12.2012

Bundne kapitalfond	4,70 mill.
Ubundne kapitalfond	80,8 mill.
Bundnes driftsfond	10,6 mill.
Disposisjonsfond	12,8 mill.

	Vann	Avløp	Renov.	Slam	Total VAR
Fond per 01.01	902	171	-1 229	741	585
Inntekter	7 630	10 838	9 402	326	28 196
Utgifter	8 837	10 460	7 676	329	27 302
Over/underskudd	- 1 207	378	1 726	- 3	894
Fond per 31.12	- 305	549	497	738	1 479

Balanseregnskapet, forts.

Det er ikke langsiktig gjeld til kommunale eller fylkeskommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11. Heller ikke til interkommunale eller interfylkeskommunale samarbeid etter kommunelovens § 27.

27) Kortsiktig gjeld er i hovedsak leverandørgjeld, kr. 25,1 mill., påløpte feriepengar, kr. 40,9 mill., påløpte lånerenter, kr. 1,5 mill., og skyldig skattetrekk og arbeidsgiveravgift, kr. 25,4 mill. Dessuten kortsiktig gjeld vedrørende inntektsutjevning november og desember 2012, kr. 4,7 mill., variabel lønn for desember 2012 utbetalt i januar 2013, kr. 1,3 mill. og avregning private barnehager 2012, kr. 1,1 mill.

Det er ikke kortsiktig gjeld til kommunale eller fylkeskommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11.

Til interkommunale eller interfylkeskommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 er kortsiktig gjeld med kr. 1,8 mill.

Mai

:: I juni åpna kunstprosjektet "On The Edge 2012: LYS, LYD, LIV" med internasjonalt te-party på Tungenes fyr. Seremonimester for "World Tea Party" var den canadiske kunstnaren Bryan Mulvihill.

Andre noter

Antall årsverk. Antall ansatte og årsverk i kommunen de siste fire år er følgende:

	Ansatte	Årsverk
Per 31.12.09	850	627
Per 31.12.10	865	634
Per 31.12.11	936	643
Per 31.12.12	886	697

Godtgjørelse/ytelse til revisjon, ordfører og rådmann.

Godtgjørelse til revisjonen for 2012 var kr. 745.547,- inkl. mva. Av dette utgjorde forvaltningsrevisjon kr. 238.781,-. Følgende ytelser til ordfører og rådmann ble innberettet i 2012:

	Ordfører	Varardfører	Rådmann
Lønn (B.K., J.B. og M.F.)	723 509	296 729	883 929

Endring i arbeidskapital 2012.

Endring i arbeidskapital iflg. bevilgningsregnskap:

Anskaffelse av midler	879 512
Anvendelse av midler	812 399
Anskaffelse - anvendelse	67 113
Endring i ubrukte lånemidler	34 523
Endring i arbeidskapital	101 636

Endring i arbeidskapital iflg. balanseregnskap:

Endring i omøpsmidler	113 490
Endring i kortsiktig gjeld	- 11 854
Endring i arbeidskapital	101 636

Pensjonsnote 2012.

Pensjonsmidler:	KLP	St. P	Total	2011
Pr.01.01.12	341 070 704	116 786 587	457 857 291	481 062 000
Endring i 2012	40 120 923	16 022 913	56 143 836	-23 204 709
Pr. 31.12.12	381 191 627	132 809 500	514 001 127	457 857 291
Pensjonsforpliktelse inkl. arb.giveravgift:				
Pr.01.01.12	441 265 703	161 929 810	603 195 513	538 128 445
Endring i 2012	50 971 014	29 546 631	80 517 645	65 067 068
Pr. 31.12.12	492 236 717	191 476 441	683 713 158	603 195 513
Premieavvik inkl. arb.giveravgift:				
Pr.01.01.12	10 924 866	-1 774 234	9 150 632	10 768 195
Amortisert premieavvik	-1 133 628	125 112	-1 008 516	-1 063 841
Nytt premieavvik	12 794 093	-2 353 115	10 440 978	-553 722
Pr. 31.12.12	22 585 331	-4 002 237	18 583 094	9 150 632
Pensjonskostnad:				
Årets opptjening	29 144 270	10 704 459	39 848 729	37 899 438
Rentekostnad	20 834 535	7 472 247	28 306 782	24 991 945
Forventet avkastning	-19 050 911	-5 904 793	-24 955 704	-22 414 116
Amortisert premieavvik	993 539	-6 475	987 064	1 053 588
Administrasjonskostnad	1 754 785	280 110	2 034 895	1 867 614
Sum pensjonskostnad 2012	33 676 218	12 545 548	46 221 766	43 398 469

Kommunens garantiansvar 2012.

Firma	Ansvar 31.12.2012	Ansvar 31.12.2011	Garanti utgår
IVAR, vann/avløp/renovasjon	38 750 222	37 436 957	2022-2041
Ryggstranden barnehage	1 557 000	1 764 600	2020
Endrestø barnehage	1 301 218	1 389 248	2025
Nyvoll barnehage	6 118 205	6 298 641	2032
Ranso AS	1 200 000	1 400 000	2018
Ranso AS	15 000 000	15 000 000	2031
Interkomm. Arkiv IKS	0	2 000	2012
Goavika Båtforening	400 000	400 000	2015
Brannvesenet Sør R. IKS	260 000	280 000	2025
Sum garantiansvar	64 586 645	63 971 446	

Kommunale IKS og andre selskap Randaberg kommune har eierinteresse i.

Randaberg kommunes årsmelding og regnskap, synliggjør alle aktiviteter i kommunal regi samtidig som det beskriver omfanget av tjenesteproduksjonen som er satt bort til andre. Oversiktene under viser hvilke samarbeid, felles selskaper og stiftelser/aksjeselskap som mer eller mindre ivaretar kommunal tjenesteproduksjon på vegne av Randaberg kommune og andre kommuner.

Interkommunale selskaper:

- Interkommunalt vann-, avløps- og renovasjonsverk (IVAR) IKS
- Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS
- Stavanger Interkommunale havn IKS
- Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS
- Rogaland revisjon IKS
- Rogaland kontrollutvalgssekretariat IKS
- Sørmarka Arena IKS
- Multihallen i Sandnes og Storchallen i Randaberg IKS

Interkommunale samarbeid etter kommunelovens §27:

- Randaberg interkommunale PPT
- Rogaland kontrollutvalgssekretariat
- Ryfylke friluftsråd
- Jæren friluftsråd

Private og offentlige stiftelser :

- Jærmusèet
- Rogaland Arboret
- Krisesenteret i Stavanger

Kommunale aksjeselskaper :

- Lyse Energi AS
- Randaberg og Rennesøy bygdeblad AS
- Ranso Treindustri AS
- Allservice AS
- Forus industri AS

September

:: Lunsjen skal lagast og bord skal pyntast! Det er mange oppgåver som skal utførast under Landsbykonferansen. Lunsjen under konferanse i for vart førebudd og tilberedt av 6. klassingar frå alle tre skulane - med kokk Bernt Sandsmark som fagleg rettleiar (her i tet framføre elevane).

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING 2012

SIDE 22

Gjeld til IKS.

Kortsiktig gjeld til interkommunale og interfylkeskommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 med eget særregnskap:

IVAR	1 785 391
Rogaland Revisjon IKS	42 250
Sum garantiansvar	1 827 641

Aksjer og andeler.

Oversikt over kommunens aksjer og andeler per 31.12.12:

Selskap	Kjøpsår	Kjøpsbeløp	Antall	Pålydende	%-eierskap
I.V.A.R. IKS					3,552
KLP egenkapitalinnskudd					
Stavanger interkommunale havn IKS	2003				
Rogaland Revisjon IKS	2004/2007				2,590
Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS	2004				3,800
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS	2004				3,500
Multihallen og Storhallen IKS	2010	30 600			5,100
Forus Industri A/S	1964	3 000	6	500	0,110
Allservice A/S	76/85/86	45 000	450	100	1,520
Ranso lettindustri A/S	91/92/00/10	4 000 000	4 000	1 000	50,000
Randaberg og Rennesøy Bygdeblad A/S	1997	119 000	1 190	100	34,000
Sola Terminalbygg A/S	1997	20 000	8	2 500	8,000
Nord Jæren Bompengeselskap A/S	1999	40 000	40	1 000	16,660
Lyse Energi A/S	1999	33 081 000	11 927		3,279
Kulinarisk institutt AS	2009	17 000	170	100	3,400
Landsbykonferansen i Randaberg AS	2011	18 800	8	2 350	16,660

Selskap	Bokf. verdi	Kommentar
I.V.A.R. IKS	874 310	Nedskrevet i 2009
KLP egenkapitalinnskudd	9 065 614	
Stavanger interkommunale havn IKS	3 433 130	
Rogaland Revisjon IKS	103 500	
Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS	190 000	
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS	30 000	
Multihallen og Storhallen IKS	30 600	
Forus Industri A/S	3 000	Org.nr. 919980761
Allservice A/S	15 000	Org.nr. 918260315
Ranso lettindustri A/S	3 400 001	Org.nr. 961552168
Randaberg og Rennesøy Bygdeblad A/S	119 000	Org.nr. 979490496
Sola Terminalbygg A/S	20 000	Org.nr. 979442394
Nord Jæren Bompengeselskap A/S	40 000	Org.nr. 981380185
Lyse Energi A/S	33 081 000	Org.nr. 980001482
Kulinarisk institutt AS	17 000	
Landsbykonferansen i Randaberg AS	18 800	Org.nr. 997302958
Sum aksjer og andeler	50 440 955	

Kapitalkonto og note til kapitalkonto.

Kapitalkonto per 31.12.2012:

Debet		Kredit	
01.01.11 Balanse (undersk. Kap.)		01.10.11 Balanse (kapital)	366 121 655
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Av- og nedskrivning fast eiendom og anlegg	22 969 170	Aktivering av fast eiendom og anlegg	105 750 591
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	6 127 625	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	4 862 000
Salg av aksjer og andeler		Kjøp av aksjer og andeler	
Nedskrivning av aksjer og andeler		Oppskrivning av aksjer og andeler	936 371
Avdrag på utlån	7 780 947	Utlån	4 908 711
Avskrivning utlån			
		Korr. for prinsippendringer	
Bruk av midler fra eksterne lån	74 557 224	Avdrag på eksterne lån	29 536 438
Pensjonsforpliktelse inkl. arb.g.avg.	80 517 645	Pensjonsmidler	56 143 836
31.12.11 Balanse (kapital)	376 306 991	31.12.11 Balanse (undersk. Kap.)	
Sum	568 259 602		568 259 602

Note til kapitalkonto per 31.12.2012:

Aktivering/avskrivning	Maskiner, utstyr og transp.midler	Bygninger	Tekniske anlegg	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2012	70 977	841 616	346 238	1 258 831
Tilgang 2012	4 862	85 526	20 224	110 612
Avgang til anskaffelseskost	0	0	55 331	55 331
Oppskrivning i året	0	0	0	
Samlet av- og nedskrivning per 31.12.12	54 729	229 521	192 303	476 553
Bokført verdi 31.12.2012	21 110	697 621	174 159	892 890
Årets ordinære avskrivning 2012	6 128	15 983	6 985	29 096
Avskrivningsprosent	10 - 33	2 - 4	2 - 5	
Faktisk avskrivningsprosent	27,4	2,7	4,8	3,9

” Salg av eiendom er kr. 17,0 mill. (alt er boligtomter). Det var budsjettert med salgsinntekter i 2012 på kr. 22,0 mill. ”.

Finansforvaltning

Kommunestyret vedtok 13.12.01 reglement for finansforvaltning for Randaberg kommune gjeldende fra 01.01.02. Reglementet ble sist revidert 17.06.10 (sak 53/10).

Plassering av kommunenes midler i 2012 er gjort i henhold til gjeldende bankavtale med Sparebank 1 SR-bank som hadde utløpsdato 31.12.2012. Kommunen har brukt av egne midler til finansiering av diverse prosjekt, og har ikke tatt opp nye lån i 2012, men brukt av ubrukte lånemidler i samsvar med vedtak.

Utvikling i kommunens lånegjeld de siste årene har vært slik (i hele 1000 kr) :

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Lånegjeld per 01.01	220 650	264 063	327 541	398 738	405 923	442 861	500 401	576 081
Nye lån	56 530	79 375	89 935	27 040	59 470	81 428	100 176	0
Avdrag	-13 117	-15 897	-18 738	-19 855	-22 532	-23 888	-24 496	-29 537
Lånegjeld pr. 31.12	264 063	327 541	398 738	405 923	442 861	500 401	576 081	546 544
Gjeld per innb (kr)	28 382	34 474	41 440	41 139	44 308	49 742	56 121	52 806

Per 31.12.12 var kommunens langsiktige låneportefølje fordelt som følgende (i hele 1000 kr) :

Låneinstitusjon	Samlet lån	Fast rente	Flytende rente
Kommunalbanken	476 039	238 436	237 603
Husbanken	70 505	20 961	49 544
Sum	546 544	259 397	287 147
Andel	100 %	47 %	53 %

Andel fastrentelån er 47 %. Det er i tråd med målsettingen i finansforvaltningsreglementet som sier at andel fastrentelån bør være 30 – 50 %. Rådmannen har etablert fastrenteavtaler som forfaller til ulike tidspunkter slik at en ikke trenger å binde uforholdsmessig store flytende lån pga bindinger i finansforvaltningsreglementet, men står friere til å binde lånene på antatt gunstige tidspunkter, jf. tabellen under som viser hvordan fastrentelånene forfaller.

Forfallsår	Låneinstitusjon	Beløp (1000 kr)	Rentesats
2014	Rentebytteavtale, 2009	75 000	3,72 %
2015	Rentebytteavtale, 2010	25 000	3,69 %
2016	Rentebytteavtale, 2011	25 000	3,73 %
2017	Kommunalbanken, 2007	24 000	4,79 %
2020	Rentebytteavtale, 2010	50 000	4,22 %
2021	Rentebytteavtale, 2011	25 000	4,11 %
Variierende	Husbanken	61 258	2,10 %
2014	Rentebytteavtale, fast til flytende	(46 822)	2,87 %
	Sum fast	238 436	3,72 %

Avsetninger og bruk av avsetninger

Avsetninger og bruk av avsetninger (tall i hele kroner).

Bundne driftsfond					
Avsatt			Bruk		
25102026	NAFO (skole)	-145 000	25102010	Statstilsk. musikksk.	60 000
25105007	Verneområde, Tungenes	-60 000	25102013	Kulturell skolesekk	33 400
25105011	Skilting turløyper	-139 000	25102017	Kunnskapsløftet	394 242
25106002	Selvkost, avløp	-378 000	25102022	Kompetanseheving bhg	27 500
25106003	Selvkost, renovasjon	-1 726 000	25102025	Statstilskudd bgh	1 294 841
			25103014	Tverrfaglig team	323 000
			25103015	Fattigdomsmidler	109 500
			25103016	Rusarbeid	406 300
			25103017	PCIT-prosjekt	31 271
			25105006	S.L.T.	45 300
			25105008	Den kulturelle spaserstokk	7 000
			25106001	Selvkost, vann	1 207 000
			25106004	Selvkost, slam	3 000
Sum bundne driftsfond		-2 448 000			3 942 354

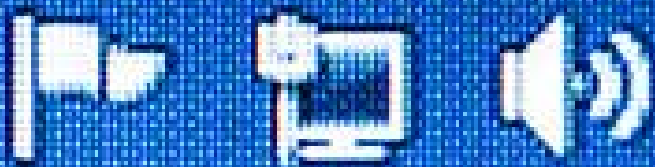
Bundne investeringsfond					
Avsatt			Bruk		
25509001	Nedbet. Viderelån Husbank	-4 350 365	25509001	Nedbet. viderelån Husbank	1 024 197
Sum bundne investeringsfond		-4 350 365			1 024 197

Ubundne investeringsfond					
Avsatt			Bruk		
25409001	Kapitalfond	-740 000	25409001	Kapitalfond	973 805
Sum ubundne investeringsfond		-740 000			973 805

” Netto driftsresultat er for 2012 kr. 17,6 mill.
eller 2,6% av driftsinntekter eks. renteinntekter.
Netto driftsresultat var i 2011 kr. 22,2 mill. ”.

Disposisjonsfond					
Avsatt			Bruk		
25601003	Eldrerådets disp.	-3 100	25601010	Velferdstiltak ansatte	3 000
25602016	Disp.fond PPT	-116 700	25601026	BUK-midler	18 900
25605010	Disp.fond -96, kultur	-68 000	25601031	Universell tilrettelegging	1 409
25605021	Arrangementsutvikling, Tungenes	-120 000	25601031	Universell tilrettelegging	12 538
25606010	Gebyrsvingninger byggesak	-300 000	25601027	Off. servicekontor	98 000
25606012	Dispfond, plan og utvikling	-205 000	25602012	Disp.f. Goa skole inkl. SFO/ATO	55 000
25606013	Gebyrsvingninger, plan	-1 000 000	25603015	Disp.fond Helse- og omsorg	932 000
			25603016	Disp.fond BOF	2 638 000
			25606008	Ny kartlegging	30 670
			25606011	Dispfond, tekniske tjenester	98 000
			25609007	Grønn Landsby, drifts- og aksjekap.	76 000
Sum disposisjonsfond		-1 812 800			3 963 517

:: 12.12.12 er ein sjeldan dato. Det er 89 år til neste gong vi får ein liknande dato, 01.01.2101, og det er 100 år til neste 12.12.12. Det er ikkje alle som trur 12. desember 2012 skulle bli nokon god dag. På nettet florerte dommedagsprofetiene. Ifylgje ein tolkning av den mye omtalte Maya-kalenderen skulle verda gå under 12. desember - medan andre meinte det ikkje ville smelle før den 21. desember. Ingen av desse hendingane skjedde, sjølvsaft.

12:12
12.12.2012

Driftsresultat og avsetning/bruk av fond

Tjensteområdene. Alle tall i 1000.

12 Rådmannen	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	41 045	39 104	1 941
Brukt eldrerådet og BUK	(16)		
Avsatt velferdsmidler, tilsette	(3)		
Brukt driftsfond offentlig servicekontor	(98)		
Brukt Grønn landsby-fond	(76)		
Brukt universell utforming	(14)		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	40 838	39 104	1 734
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	40 838	39 104	1 734

Rådmannen har ikkje spesifikt driftsfond, og har heller ikkje avsatt/brukt av dette i 2012. Servicetorget har eit eige driftsfond på kr 66 500 som er uendra i 2012.

20 Barn og familie	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	109 405	106 990	2 415
Brukt kompetanseheving barnehagene, bunde driftsfond	(28)		
Brukt tverrfaglig team, bunde driftsfond	(323)	(648)	
Brukt SLT, bunde driftsfond	(45)		
Brukt komm. rusarbeid, bunde driftsfond	(406)		
Brukt fattigdomsmidler, bunde driftsfond	(110)		
Brukt PCIT-prosjekt, bunde driftsfond	(31)		
Bruk styrka barnehage, bunde driftsfond		(518)	
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	108 462	105 824	2 638
Bruk/avsetning til driftsfond	(2 638)		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	105 824	105 824	0

Saldo på driftsfond 1/1-2012: 6 128
 Endring i 2012: (2 638)
 Saldo på driftsfond 31.12.12: 3 490

Meirforbruk er dekket med driftsfond. Avlastningssenteret har i tillegg eit eige disposisjonsfond på kr. 440 000 som er uendra i 2012.

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING 2012

SIDE 28

22 Skule	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	127 271	126 932	339
Avsatt NAFO, bunde driftsfond	145		
Brukt kulturell skulesekk, bunde driftsfond	(33)		
Brukt kunnskapsløftet, bunde driftsfond	(394)		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	126 988	126 932	56
Bruk/avsetning til driftsfond :	(55)		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	126 933	126 932	1

Saldo på driftsfond 1/1-2011: 2 999

Endring i 2011: (55)

Saldo på driftsfond 31.12.11: 2 944

Goa har dekket meirforbruk med driftsfond.

Saldo skular	1/1-2012	Endring i 2012	31/12-2012
Harestad	1 126	-	1 126
Grødem	795	-	795
Goa	764	(55)	709
Felles skule	314	-	314

34 Helse- og omsorg	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	128 060	126 938	1 122
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	128 060	126 938	1 122
Bruk/avsetning til driftsfond	(932)		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	127 128	126 938	190

Saldo på driftsfond 1/1-2012: 932

Endring i 2012: (932)

Saldo på driftsfond 31.12.12: -

Delar av meirforbruk er dekket med driftsfond som med det er i null.

35 NAV	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	22 557	20 794	1 763
Avsetning/bruk av fond:	-		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	22 557	20 794	1 763
Bruk/avsetning til driftsfond :	-		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	22 557	20 794	1 763

Saldo på driftsfond 1/1-2012: -

Endring i 2012: -

Saldo på driftsfond 31.12.12: -

Brukt heile fondet for å dekke negativt avvik i 2010. Ingen fond til dekning av meirforbruk i 2012.

41 Tekniske tjenester	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	23 986	20 969	3 018
Brukt/avsatt sjølvkostfond, VAR, netto	894	(76)	
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	24 880	20 893	3 988
Bruk/avsetning til driftsfond	(98)		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	24 782	20 893	3 890

Saldo på driftsfond 1/1-2012: 98
 Endring i 2012: (98)
 Saldo på driftsfond 31.12.12: -

Delar av meirforbruk er dekket med driftsfond som med det er i null.

42 Plan og forvaltning	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	1 744	3 484	(1 740)
Avsatt til driftsfond, gebyrsvingninger, byggesak	300	-	
Avsatt til driftsfond, gebyrsvingninger, plansaker	1 000	-	
Avsatt til bunde driftsfond, landskapsvernområde, Tungenes	60		
Bruk av driftsfond, ny kartlegging	(31)		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	3 073	3 484	(411)
Bruk/avsetning til driftsfond	205		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	3 278	3 484	(206)

Saldo på driftsfond 1/1-2012: 277
 Endring i 2012: 205
 Saldo på driftsfond 31.12.12: 482

Det er avsatt 50% av mindreforbruk (etter avsetninger til gebyrsvingningsfond).

50 Kultur	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	20 050	20 276	(227)
Bruk av bunde fond, den kulturelle spaserstokken	(7)		
Bruk av bunde fond, statstilskott kulturskolen	(60)		
Avsatt bunde fond, skilting turløyper	139		
Avsatt fond, arrangementer	120		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	20 242	20 276	(35)
Bruk/avsetning til driftsfond	68		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	20 310	20 276	33

Saldo på driftsfond 1/1-2012: 653
 Endring i 2012: 68
 Saldo på driftsfond 31.12.12: 721

Det er avsatt 50% av mindreforbruk (tilskudd til folkehallerne er holdt utenfor).

Balanseoversikt, fondskonti

Konto			31.12.2012	31.12.2011
251	25101001	Lærlingemidler	-32 485	-32 485
251	25102003	Miljøforebyggende arbeid	-37 800	-37 800
251	25102010	Statstilsk. musikksk.	-240 220	-300 220
251	25102011	Kompetanseutvikling, skolene	-566 770	-566 770
251	25102013	Kulturell skolesekk	-105 487	-198 887
251	25102017	Kunnskapsløftet	-1 140 527	-1 534 769
251	25102022	Kompetanseheving bhg	-234 315	-261 815
251	25102023	Psykiatrimidler BOF	-269 875	-269 875
251	25102024	Styrket barnehagetilbud	-1 670 000	-1 670 000
251	25102025	Statstilskudd bgh	-3 533 499	-4 828 340
251	25102026	NAFO (skole)	-170 000	-25 000
251	25103014	Tverrfaglig team	-172 000	-495 000
251	25103015	Fattigdomsmidler	-6 200	-115 700
251	25103016	Rusarbeid	-216 666	-622 966
251	25103017	PCIT-prosjekt	0	-31 271
251	25103018	Komp.hev. tiltak-ungd. i risikozonen	-17 000	-17 000
251	25103019	Kompetansemidler, Helse og omsorg	-88 700	-88 700
251	25104004	Kompetansetilskudd NAV	-41 100	-41 100
251	25105006	S.L.T.	-255 270	-300 570
251	25105007	Verneområde, Tungenes	-60 000	0
251	25105008	Den kulturelle spaserstokk	-53 000	0
251	25105009	Ungdomsball	-5 000	-5 000
251	25105010	Sunne levevaner	-25 000	-25 000
251	25105011	Skilting turløyper	-139 000	0
251	25106001	Selvkost, vann	305 000	-902 000
251	25106002	Selvkost, avløp	-549 000	-171 000
	25106003	Selvkost, renovasjon	-497 000	1 229 000
	25106004	Selvkost, slam	-738 000	-741 000
251	Bundne driftsfond		-10 558 914	-12 053 268
253	25409001	Kapitalfond	-80 824 815	-81 058 621
253	Ubundne driftsfond		-80 824 815	-81 058 621
255	25505001	Fyrmuseet	-282 600	-282 600
255	25505004	Gangvei Viste hotell, vest	-19 000	-19 000
255	25505009	Sandvolleyballbane	-49 540	-49 540
255	25509001	Nedbet. viderelån Husbank	-4 350 365	-1 024 197
255	Bundne investeringssfond		-80 824 815	-81 058 621
256	25601003	Eldrerådets disp.	-107 030	-103 930
256	25601007	Kursavg. ansatte	-74 500	-74 500
256	25601010	Velferdstiltak ansatte	-51 900	-54 900

Konto			31.12.2012	31.12.2011
256	25601003	Eldrerådets disp.	-107 030	-103 930
256	25601007	Kursavg. ansatte	-74 500	-74 500
256	25601010	Velferdstiltak ansatte	-51 900	-54 900
256	25601013	Disposisjonsfond	-246 746	-246 746
256	25601026	BUK-midler	-101 765	-120 665
256	25601027	Off. servicekontor	-161 746	-259 746
256	25601028	Disp.fond Servicetorget	-66 500	-66 500
256	25601031	Universell utforming	-91 053	-105 000
256	25602010	Disp.f. Harestad skole inkl.SFO	-1 126 150	-1 126 150
256	25602011	Disp.f. Grødem skole inkl.SFO	-794 500	-794 500
256	25602012	Disp.f. Goa skole inkl.SFO/ATO	-709 000	-764 000
256	25602016	Disp.fond PPT	-1 101 641	-984 941
256	25602032	Prosjektpott, lokale forhandlinger	-17 774	-17 774
256	25602035	Disposisjonsfond, skole felles	-314 000	-314 000
256	25603015	Disp.fond Helse- og omsorg	0	-932 000
256	25603016	Disp.fond BOF	-3 490 000	-6 128 000
256	25603019	Ungdomsundersøkelse	-70 440	-70 440
256	25603020	Disp.f.avlastningscenteret	-440 000	-440 000
256	25603021	Styrket barnehagetilbud	-950 000	-950 000
256	25605010	Disp.fond -96, kultur	-68 000	0
256	25605016	Disp.fond Kultur	-652 500	-652 500
256	25605021	Arrangementsutvikling, Tungenes	-120 000	0
256	25606008	Ny kartlegging	0	-30 670
256	25606010	Gebyrsvingninger byggesak	-300 000	0
256	25606011	Disp.fond, tekniske tjenester	0	-98 000
256	25606012	Disp.fond, plan og utvikling	-482 000	-277 000
256	25606013	Gebyrsvingninger, plan	-1 000 000	0
256	25609007	Grønn Landsby, drifts- og aksjekap.	-200 000	-276 000
256	Disposisjonsfond		-12 737 245	-14 887 962

” Netto driftsresultat ble på 17,6 mill kr. Resultatet tilsvarer 2,6% av driftsinntektene og det er litt i underkant av kommunens målsetning på 3 % . ”

Oversikt over nybygg og nyanlegg m.v.

Tall i 1000 kroner.

Prosj.-nr.	Prosjektnavn og dekning	Tidligere medgått	Disponibelt 2012	Medgått 2012 (aktivert)	Finansiert i prosjektet	Ubrukt / merforbruk	Videreført neste års bud.	
3015	Barnebolig		375	-		375	375	
3052	Psyk. bofellesskap V.Goa	21 196	100	184		-84		
4001	Lekeutstyr ute, barnehager		-	93		-93		
4003	Branntekniske utbedringer		500	-		500	500	
4017	Komm.bygg, klima/ ex.ord.vedl.h		6 411	33		6 378	3 527	1)
4019	Inventar, utbygging		254	-		254	254	
4025	Opparbeidelse		-		-740	-		14)
4026	Nyanlegg gatelys		1 561	476		1 085	1 085	
4030	Gang/sykkelstier		5 519	-		5 519	5 519	
4031	Asfaltering		1 839	1 139		700	700	
4039	Sanering, Hålandsvatnet	18 733	-2 641	473	-1 107	-2 006	-2 006	7)
4040	Sentrum Vest		-	39		-39		
4051	Mekjarvik næringsområde		-	288		-288		
4057	Skoleutvikling	190 366	20 112	18 906		1 206	1 206	13)
4060	Boliger vanskeligstilte	22 722	8 462	3 696	-468	5 234	5 234	
4062	Ny kartlegging		169	-		169	169	
4070	Utskifting bossbil		-	-216		216		
4073	Rensepark, Friheim		134	-		134	134	
40781	Sanering Viste hageby del 3		7 500	145		7 355	7 355	
4117	Oppgradering lekeplasser	5 184	1 121	1 120		1		
4119	Rehabilitering utarealer, b.hager	1 444	699	116		583	583	
4120	G/S-veg, Tungenesvegen		1 374	330		1 044	1 044	
4121	G/S-veg, Vistnesvegen	773	1 877	54		1 823	1 823	
4124	G/S-veg, Goav./ Kyrkjevegen	336	1 164	6 118		-4 954	-4 704	5)
4128	Sanering, Sentrum	2 409	3 776	1 986		1 790	-	6)
4129	Vestre Goa	-7 377	-		-15 460	-		11)
4135	Renovering, utleieboliger	1 511	475	44		431	431	
4138	Sansepark, Vardheim		-	52		-52	-52	

Prosj.-nr.	Prosjektnavn og dekning	Tidligere medgått	Disponibelt 2012	Medgått 2012 (aktivert)	Finansiert i prosjektet	Ubrukt / merforbruk	Videreført neste års bud.	
4140	Vannledning, Randa-bergveien		2 500	4 987		-2 487		6)
4141	Ringledning, Vistvik	1 252	348	4		344	-	6)
4142	Avløpsledning, Tungenesveien		125	-		125	125	
4144	Sanering Goadalen	8 244	3 056	1 353	-66	1 769	1 769	
4168	Miljøstasjon, Viste Hageby		350	-		350	350	
4169	Turveg, Ryggvn/Sentralidrettsanl.		300	-		300	300	
41745	Vitestølen bhg, utvidelse 2011		15 781	17 076		-1 295		4)
4175	Parkering, Hålandsvatnet		250	-		250	-	5)
4186	Alarmanlegg vannbasseng		100	-		100	100	
4187	Asbestsanering		2 000	1		1 999	1 999	
4195	Uteområder kommunehuset	853	2 704	25		2 679	2 679	
4196	Turveg Valahaug-Harestad		625	-		625	625	
4197	Turveg Tødnem		750	-		750	750	
4199	Turveg Sentrum-Goa		900	-		900	900	
4201	Utløpskanal Hålandsvatnet		2 975	-		2 975	2 975	
4202	Brøyteutsyr		-	11		-11		
4204	Fritidsrenovasjon		700	-		700	700	
4206	Grødemveien, vannledning		1 000	205		795	795	
4207	Sande-Tungenes avh av g/s		3 000	-		3 000	3 000	
4208	Avløpsanering		2 000	259		1 741	1 722	3)
4211	Skatepark	974	-	323	-200	-123		
4213	BRA-midler		225	-	-375	600	600	
4219	Vannledning Bø	7 022	-	26		-26		
4223	Omsorgsboliger (Vardheim)	561	439	200		239	239	
4224	Ombygging sykehjem (Vardheim)		1 822	1 249		573	573	
4225	Svømmehallen, Randaberghallen	3 270	23 105	9 539		13 566	13 566	
4226	Tungenes fyr (oppgradering)		1 200	339		861	861	
4227	Gatelys Kvernevikvegen		785	50		735	735	
4229	Landsbyhuset		13 596	5 496		8 100	8 100	

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING 2012

SIDE 34

Prosj.-nr.	Prosjektnavn og dekning	Tidligere medgått	Disponibelt 2012	Medgått 2012 (aktivert)	Finansiert i prosjektet	Ubrukt / merforbruk	Videreført neste års bud.
4235	Pumpeledning Bøvn		450	1		449	449
4236	Pumpestasjon Dalen		1 700	460		1 240	1 240
4237	Pumpestasj Ryggvn		1 200	-		1 200	1 200
4238	Feieaggregat + kantklipper til traktor		341	33		309	309
4239	Overvannsledning GS-vei Tungenes-		687	32		655	655
4242	Rengjøringsmaskin, Randaberghallen		187	-		187	187
4243	Nye leiligh, Torset	210	6 065	133		5 932	5 932
4244	Musikkbinge	252	323	37		286	286
4245	Fjellheim bh, tilbygg		875	1 008		-133	
4246	Lys på turveg Endrestø Viste		625	-		625	625
4249	Utbyggingsområde Øvre Grødem		-	139		-139	-139
4250	Nedgravd renovasjon Nordheiå		450	5		445	445
4251	Nytt ventilasjonsaggregat kommune-		625	-		625	625
4252	Vedlikehold kirker		187	201		-14	-14
4253	Energireduserende tiltak		312	-		312	312
4254	Tilrettelegging nye elever 2012		-	2 289		-2 289	
4257	Grødem barnehage, tilbygg 2012		-	563		-563	
4258	Utviklingsprosjekt, Maritimt vitensenter,		-	17		-17	-17
4260	Avløpsberegninger Grødem		-	19		-19	
4300	Reg.plan Rdb sentr	1 074	-	282		-282	
4301	Reg.plan Rdb sentrum Nord		-	54		-54	
4302	Reg.plan Mekjarvik Sør	70	-	126		-126	
4304	Områdereg. R.berg sentrum øst		-	288		-288	
4310	Områdeplaner		1 250	-		1 250	912
5015	Nærmiljøanlegg		641	-		641	641
5046	Regional fotballhall	62 216	16 868	24 493		-7 625	
6001	EDB/IKT		5 568	3 868		1 700	1 700
6008	Konsulenttjenester planarbeide		413	-		413	
6013	Kirkestue, Rberg k		5 875	286		5 589	5 589
	Sum	343 295	186 059	110 552	-18 416	77 723	87 574

Forklaring til tabell. Oversikt over nybygg og nyanlegg:

Kolonna "Disponibelt" er budsjett 2012, inkludert tillegg i samband med årsavslutning 2011. Kolonna "Medgått" er kostnader inkl. moms uten fratrekk av evt refusjoner/tilskudd/salgsinntekter knyttet til spesifikke prosjekter. For prosjekt med merforbruk/ubrukt i 2012 som ikke er videreført i neste års budsjett, er avvik finansiert i 2012.

- 1) Budsjettet er på samleprosjekt 4017, midlene er brukt på spesifikke prosjekter (4254,4257)
- 2) Prosjektet 4310 finansierer også prosjektene 4301-4304 og 6008
- 3) Prosjekt 4260 er finansiert av prosjekt 4208
- 4) Prosjekt 41745, Planlagt merforbruk blir dekket av bunde barnehagefond
- 5) Prosjekt 4124 mangler eksternt finansiering og nye utgifter i 2013 delvis finansiert med prosjekt 4175 som ble utført i samme prosjekt
- 6) Prosjekt 4140 er delvis finansiert med prosjekt 4128 og 4141, 352.000 i merforbruk
- 7) Prosjekt 4039, all refusjon er ikke mottatt og deler av refusjonen er uavklart bli avslutta i 2013
- 8) Rådmannen rapporterte i 2. tertialrapport om avvik på dette prosjektet på 6,8 mill. kr. Det ser ut til at det blir ytterligere overskridelser på 2-3 mill. kr. Overskridelsene hittil (7,6 mill. kr) blir finansiert med lånemidler i 2012. Prosjektet blir ferdig i 2013 og ytterligere overskridelser blir dekket da.
- 9) Prosjekt 4249 vil gi salgsinntekter i 2013. Området ble kjøpt i 2011 og blir opparbeidet i 2012-2013.
- 10) Prosjekt 4242 er årlig bevilgning, så merforbruk i 2012 vil redusere tilgjengelige midler i 2013
- 11) Vestre Goa er nedskrevet i balansen, inntekter er derfor ført direkte mot kapitalkonto
- 12) Prosjekt 4258 er budsjettet i 2013
- 13) Prosjekt 4017 skoleutvikling er prosjektet med renovering av Grødem skole som blir ferdigstilt i 2013. Finansieringen av dette prosjektet i 2013 er vist i egen sak om finansiering av prosjekter i 2013
- 14) Netto refusjonsinntekter gamle anlegg, er ikke aktivert men ført direkte mot kapitalfond

Finansiering	Budsjett	Inntekts	Differanse
Lån	86 037	68 340	17 697
Brukt av kapitalfond	76 890	740	76 150
Brukt av barnehagefond		1 295	
Finansiert direkte i prosjekta		18 416	
Mottatte avdrag på lån (Lyse)	3 280	3 279	1
Overføring fra drift (momskompensasjon)	35 916	18 481	17 435
SUM ufordelt finansiering	202 123	110 552	111 282

” I både 2009 og 2010 hadde Randaberg kommune markert nedgang i skatteinntektene. Dette ble for en stor grad snudd i 2011, og i 2012 er vi igjen på nivået før finanskrisa. ”

September

*:: Kokker i friluft - eit av fleire undervisningstilbod som er på Vismestunet.
Her serverer Reidun Irene Bjordal (tv) og Unn Iren Skretting Thorsen ein av
elevane ein god og velsmakande rett - rett frå bålpanna.*

Økonomiske mål og nøkkeltall

Regnskapsmessig resultat:

Randaberg kommunes regnskap for 2012 viser et regnskap med et overskudd, dvs et regnskapsmessig resultat på pluss 1,5 mill. kr. Det er etter at det er avsatt til investeringer avsatt og brukt av fond. I både 2009 og 2010 hadde Randaberg kommune markert nedgang i skatteinntektene. Dette ble for en stor grad snudd i 2011, og i 2012 er vi igjen på nivået før finanskrisa. Netto skatteinntekter/inntektsutjamning var i 2012 6,5 mill. kr høyere enn budsjettert.

Randaberg kommune hadde gode regnskapsmessige resultat i 2006-2008. Merinntektene ble ikke brukt til å øke driftsnivået, men avsatt til fond for "dårligere tider". Etter to år med veldig dårlige økonomiske resultat der mye av de oppsparte midlene ble brukt for å saldere resultatene, har 2011 og 2012 vært mer balanserte år der det har vært en positiv utvikling i økonomiske måltall og reserver.

I budsjettet for 2012 var det lagt til grunn at all momskompensasjon i driftsregnskapet fra investeringsregnskapet skulle tilbakeføres til investeringsregnskapet, og dette er gjennomført. Kommunene skal i følge forskrift overføre minimum 60 % av inntekten i 2012.

Netto driftsresultat ble på 17,6 mill kr. Resultatet tilsvarer 2,6 % av driftsinntektene og det er litt i underkant av kommunens målsetning på 3 %. Budsjettert netto driftsresultat er 36 mill. kr. Dette inkluderer forventa investeringsmoms på 36 mill. kr. Flere planlagte investeringer i 2012 vil bli gjennomført i 2013, slik at investeringsmomsen bare ble på 18 mill. kr. Dette er årsaken til avvik mellom budsjettert og regnskapsført netto driftsresultat.

Inntektene fra momskompensasjon er etter regnskapsforskriftene ført i driften og har påvirket begrepet "netto driftsresultat" positivt. Da måltallet på 3 % ble fastsatt i Randaberg kommune, så refererte dette til et netto driftsresultat som ikke var påvirket av momsrefusjon på investeringer. Kommuner som har et høyere investeringsnivå enn det som var lagt til grunn for omleggingen, vil ha et "kunstig høgt" netto driftsresultat. Dersom vi korrigerer for dette blir netto driftsresultat 4,5 mill. kr, noe som tilsvarer 0,7 %. På den annen side gir et høgt investeringsnivå i seg selv økte verdier slik at det kanskje trengs mindre enn 3 % fra driften for å opprettholde verdiene på anleggene i kommunen.

Inntekter fra Lyse har vært i samsvar med forventningene, 11,5 mill. kr i utbytte og 3,6 mill. kr i garantert renteavkastning. Dette kommer i tillegg til avdrag på lån på 3,3 mill. kr som blir ført i kapitalregnskapet.

Vedtatte økonomiske mål

Kommunestyret vedtok i 1995 økonomiske mål for Randaberg kommune. Målet for netto driftsresultat er senere endret fra 5% til 3%. Dette er i samsvar med nasjonale føringer fra både KS og departementet. Tabellen under viser resultatene for regnskapsårene 2008 til 2012 sett i forhold til disse målene:

Tallverdier i %	Mål	Regnskap				BUD	
		2012	2011	2010	2009	2008	2013
Netto driftsresultat	>= 3%	2,6 %	3,4 %	-2,0 %	0,3 %	3,1 %	2,3 %
<i>Momskorr. netto driftsres.</i>		0,7 %	1,1 %	-3,7 %	-0,5 %	1,7 %	2,0 %
Beregnet likviditetsreserve	>= 5%	8,5 %	-0,6 %	6,9 %	6,4 %	8,2 %	8,6 %
Ubundne kapitalfond	>= 5%	11,8 %	12,5 %	3,3 %	5,0 %	5,8 %	5,8 %
Arbeidskapital	>= 15%	19,4 %	31,9 %	17,8 %	23,4 %	23,0 %	31,1 %
Lånegjeld	<= 50%	72,8 %	81,7 %	80,1 %	73,8 %	74,8 %	77,2 %
Lånefinansieringsandel	<= 60%	65,4 %	39,8 %	59,5 %	25,9 %	34,4 %	64,3 %

Alle størrelser er beregnet i forhold til sum driftsinntekter eksklusiv renter, bortsett fra lånefinansieringsandelen som er beregnet i forhold til brutto investeringsutgifter.

Begrepet "Beregnet likviditetsreserve" er de likvide midlene kasse og bankinnskudd korrigert for ubrukte lånemidler, fondsavsetning og regnskapsmessig resultat. Årsaken til det dårlige tallet i 2011 er at vi inntektsførte salg av tomter på Vestre Goa i 2011, mens pengene ble mottatt og ført i regnskapet i 2012.

Randaberg kommune har hatt en sunn økonomi, og har i årene 2006-2008 stort sett vært bedre enn målene på alle kriterier bortsett fra lånegjeld. I 2009 og 2010 var også netto driftsresultat dårligere enn måltallet, mens det for 2011 er i samsvar med måltallet igjen. Lånegjelden er redusert i forhold til 2012, men er fortsatt om lag halvannen gang så høy som kommunens eget måltall.

Ubundne kapitalfond ble i 2010 redusert til et nivå under måltallet. I 2011 hadde vi store salgsinntekter fra Vestre Goa, noe som har medført at måltallet økte igjen. For 2012 er nivået på samme nivå som i 2011.

Randaberg kommune har gjennomført store investeringer de siste åra, og investeringsplanene i vedtatt økonomiplan vil gjøre at vi ikke vil nå målet knyttet til lånegjeld i den nærmeste framtid.

De økonomiske målene for Randaberg kommune er lagt på et nivå som gir kommunen et nødvendig økonomisk fundament til å møte vanskeligere tider. En ser at til tross for gode tall på driftskriteriene gjennom flere år, så gjør investeringsbehovene at vi fortsatt må låne "for mye". Randaberg kommune har forholdsvis høge skatteinntekter og er derfor ekstra utsatt for økonomiske konjunkturer slik som i 2009/2010 og 2001/2002. Resultatet i 2012 er med på å styrke det økonomiske fundamentet slik at vi kan møte eventuelle "dårlige tider" uten å måtte ty til drastiske midlertidige reduksjoner i driftsnivået.

Kommunestyret har bedt om en gjennomgang av målene og resultatene våre i en egen sak som vil bli lagt fram før sommeren 2013.

Saldo på disposisjonsfond utgjør 12,7 mill. kroner per 31.12.12. Dette er en reduksjon på 2,1 mill. kr fra 2011. I løpet av 2009 og 2010 ble disposisjonsfondene redusert med 36 mill. kr som følge av dårlige økonomiske resultat.

" I budsjettet for 2012 var det lagt til grunn at all momskompensasjon i driftsregnskapet fra investeringsregnskapet skulle tilbakeføres til investeringsregnskapet, og dette er gjennomført. "

:: Starten på vinteren 2012 - 2013 var hard. Mykje snø lava ned på kort tid, og brøytemannskapa fekk nokre hektiske dagar og timer - som her frå 12. desember 2012. Snøperioden vart etterfulgt av ein lengre kuldeperiode - nokså uvanleg på våre kantar av landet.

Revisjonsberetning

Vår saksbehandler:

Vår dato:
04.04.2013

Vår referanse:

Side:
1 av 2

Til
Kommunestyret i Randaberg

REVISJONSBERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Randaberg kommune, som viser kr 466 624 000 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1 462 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunens utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Randaberg kommune per 31. desember 2012, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold*Konklusjon om budsjett*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Stavanger, 04.04.2013
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

2: Organising.

Organisering

Randaberg kommune har valgt flat organisering. Det er særlig tre grunner til dette: 1) Alle tjenestesjefene har direkte tilgang til rådmannen, 2) mulighet for hyppige og direkte diskusjoner med rådmannen og 3) høy beslutningseffektivitet, både når det gjelder kvalitet og tid.

Tjenesteområdene

Tjenesteområde	Antall avdelinger	Tjenstesjefer
Rådmannen		Magne Fjell
Økonomi		Per Blikra
Personal og org.utv		Tone Dahl
Kommunikasjon og næring	3 avdelinger	Anne Berit Berge Ims
Skole	3 skoler	Jenny Elisabeth Nilssen
Barn og familie	11 avdelinger	Svein Olav Kristensen
Helse og omsorg	10 avdelinger	Torild Lende Fjermestad
Kultur	4 avdelinger	Anders Jaarvik
NAV	4 avdelinger	Kel Tighe
Tekniske tjenester	2 avdelinger	Jorunn Bogevik
Plan og forvaltning	2 avdelinger	Anne-Kristin Gangenes

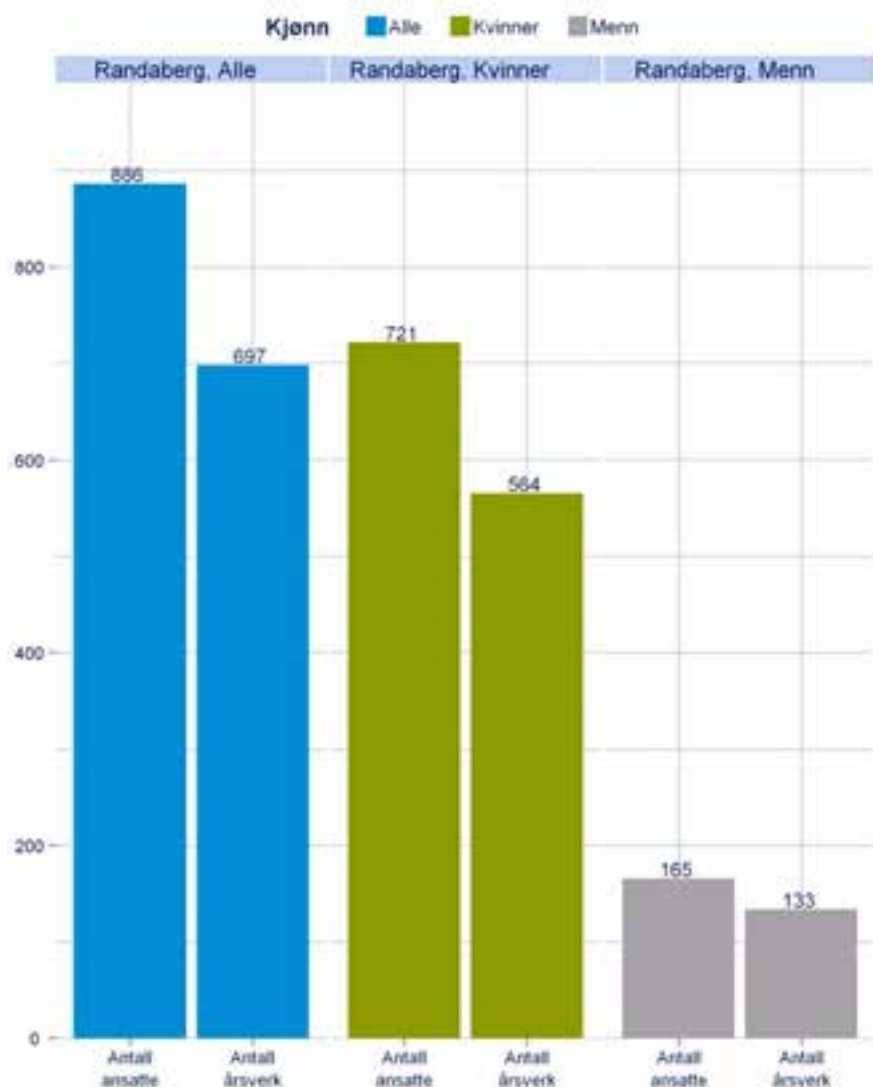
Personalpolitikk

Arbeidsgiverpolitisk plattform

Arbeidsgiverpolitikk er de verdier, holdninger og den praksis som arbeidsgiver legger til grunn og står for i sitt forhold til de ansatte. Kommunestyret er den øverste arbeidsgiver.

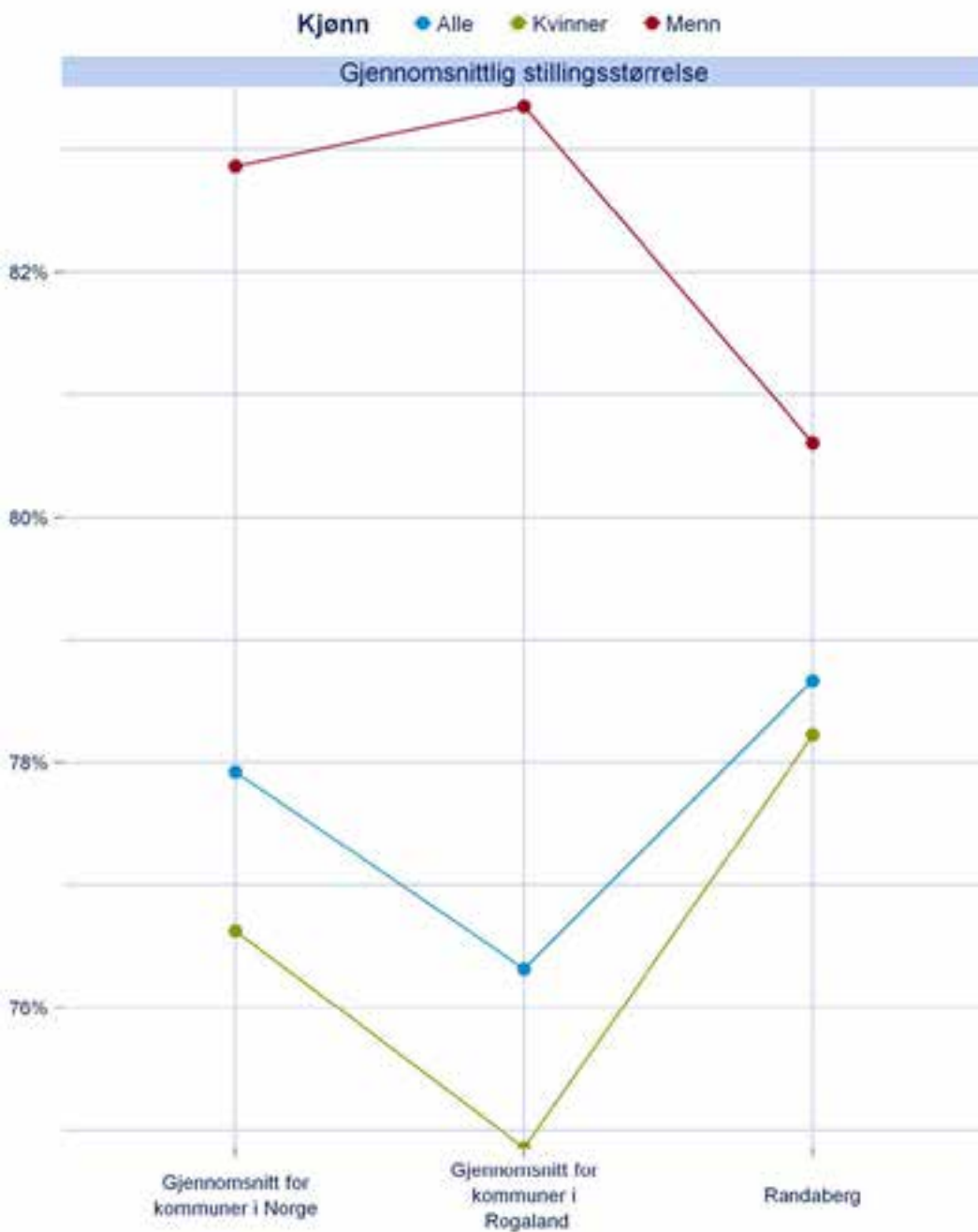
I det daglige utøves arbeidsgiverpolitikken av kommunens ledere. Randaberg kommune legger derfor vekt på god ledelse. Utforming av personalpolitiske retningslinjer skjer i samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. *Tall og grafer er hentet fra KS' arbeidsgivermonitor <http://www.ks.no/pdf/employe-monitor/1127.pdf>.*

Ansatte og årsverk (Kilde: PAI/KS, 2012):

Vi ser hvordan kvinner utgjør hoveddelen av de ansatte. Randaberg kommune er, som resten av kommune-Norge, en typisk "kvinnearbeidsplass". Vi har i året som har gått vært tilstrekkelig bemannet i de fleste stillingsgruppene. I enhetene Plan og forvaltning og Tekniske tjenester er det besatt flere stillinger siste året og det er nå få ubesatte stillinger innenfor disse områdene. Imidlertid gjorde sykepleie-mangelen seg gjeldende her som i resten av regionen og i landet for øvrig. Personell fra vikarbyråer har derfor vært leid inn i perioder. Førskolelærer-stillingene har stort sett vært bemannet med kvalifisert personell.

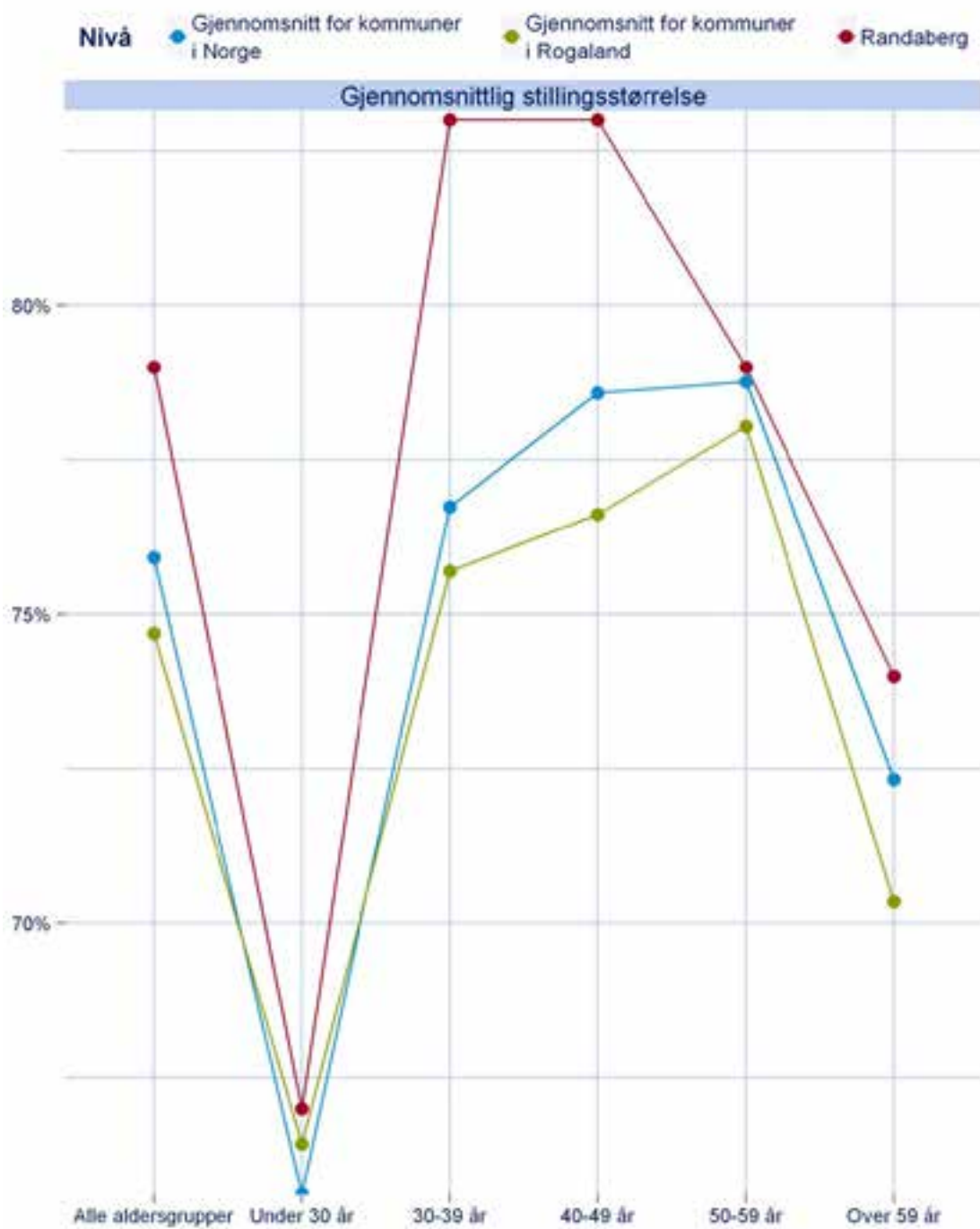
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse. Kilde: PAI/KS, 2012:

Denne grafen gir et bilde på gjennomsnittlig stillingsstørrelse for kvinnelig ansatte. Vi finner at våre kvinnelig ansatte i gjennomsnitt har en høyere stillingsstørrelse enn sine kolleger både på landsplan og på fylkesplan. Sammenlignet med gjennomsnittet for kommuner i Norge har de kvinnelig ansatte i Randaberg døye tre prosent større stilling i gjennomsnitt, nemlig 78,2 prosent. Ansatte i Helse og omsorg får tilbud om fulle stillinger dersom de ønsker det.

Grafen viser imidlertid at flere av våre mannlig ansatte jobber deltid sammenlignet med både gjennomsnittet for kommune-Norge, og gjennomsnittet for kommuner i Rogaland. Dette kan forklares med at noen har deltidsjobb en avgrenset periode, de kombinerer med jobb i andre kommuner (kulturskole-lærere), noen har en ekstrajobb hos oss i tillegg til hel stilling annet sted (bonde), og noen er studenter.

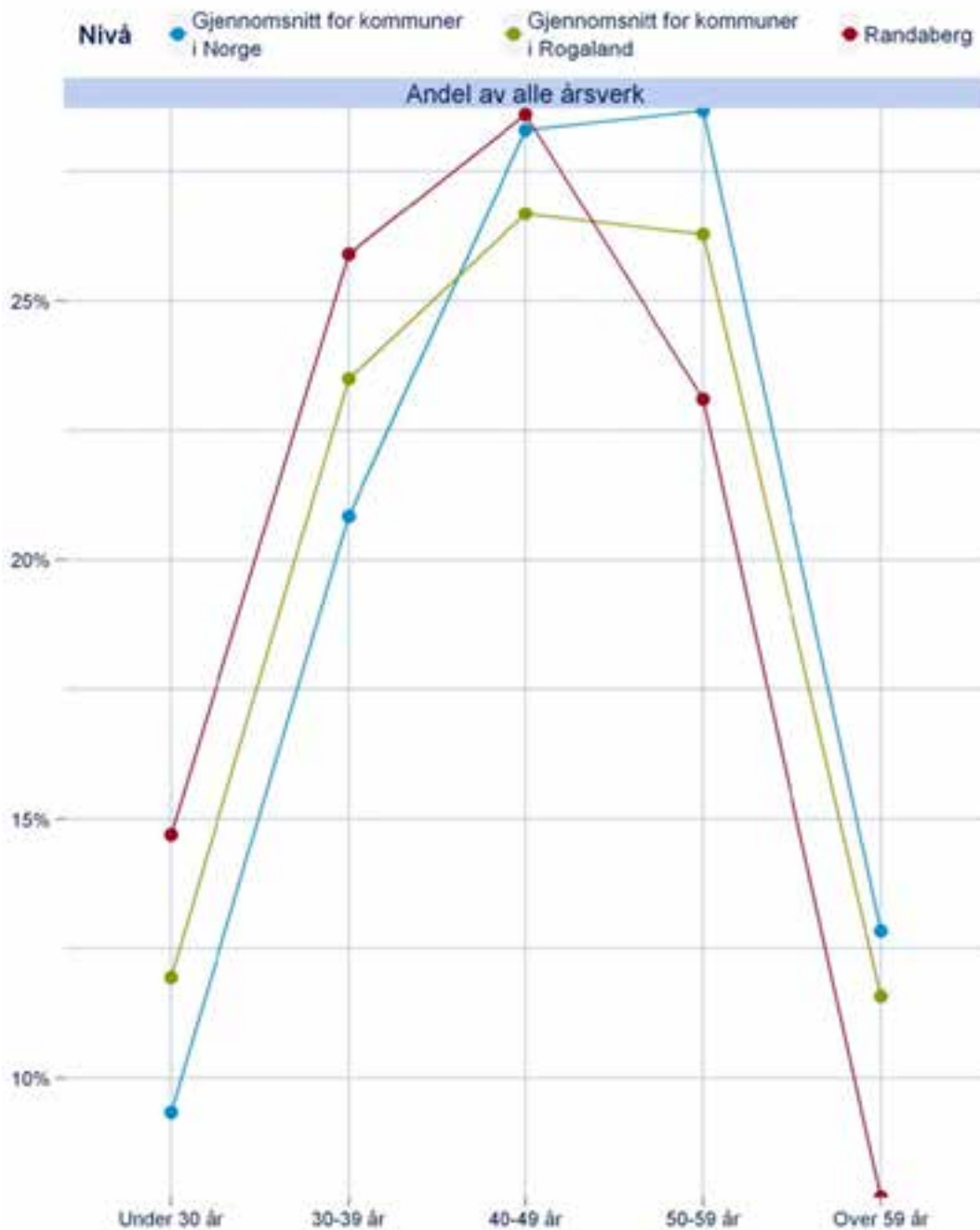
Stillingsstørrelse etter aldersgruppe. Kilde: PAI/KS, 2012:

Samtlig aldersgrupper har større stillinger i Randaberg enn i Rogaland og i Norge.

Særlig har de to alderssegmentene 30-39 år og 40-49 år betydelig større stillinger enn i Rogaland og i landet for øvrig. Også de eldre, over 59 år, har høyere stillingsstørrelse i Randaberg.

Andel av alle årsverk etter aldersgruppe. Kilde: PAI/KS, 2012:

Denne grafen forteller oss at vi har en yngre arbeidsstokk enn både gjennomsnittet for kommune-Norge og gjennomsnittet for kommuner i Rogaland. Tyngden av arbeidsstokken er mellom 40 og 49 år, mot 50-59 år. Vi har flere blant de helt unge, under 30 år, og en større del av arbeidsstokken er under 50 år sammenlignet med fylket og resten av landet. Gjennomsnittet for kommuner i Rogaland viser færre yngre og flere i midt-sjiktet og flere fra 50 år og utover. Gjennomsnittet for kommune-Norge har en topp på 50-59 år før det synker brått.

Sykefravær

3. kvartal 2012 hadde vi historisk lavt sykefravær: 5,7 prosent legemeldt fravær, 7,4 prosent inkludert egenmeldinger. Kunne forklaringen være Grønn start og gratis trening? Kvartalet etter hadde sykefraværet igjen steget; 6,6 prosent legemeldt fravær, og 7,8 prosent inkludert egenmeldinger. Vi jobber kontinuerlig med å redusere sykefraværet.

Administrasjonsutvalget/Likestillingsutvalget

Administrasjonsutvalget har bestått av: Leder Jarle Bø, Sp, Bjørn Kahrs, H, Anita Egeli, Frp, Gunnar Hiim; Ap, Ellinor Larsen, KrF, Karin Samuelsen, Fagforbundet, Cathrine Larsen, Utdanningsforbundet.

12.4.12 fattet kommunestyret følgende vedtak: ”Dagens Likestillingsutvalg utgår.

I Delegeringsreglementet står det at Administrasjonsutvalget er kommunens Likestillingsutvalg. “

På møtene har det vært en del diskusjon om hvordan administrasjonsutvalget skal ivareta likestillingsperspektivet. Nedenstående er en sammenfatning av drøftingene:

Administrasjonsutvalgets mandat er som følger: ”Administrasjonsutvalget foreslår og behandler overordnede retningslinjer for kommunens personalpolitikk i tråd med tidligere praksis. Administrasjonsutvalget er kommunens likestillings- og diskrimineringsutvalg.”

Utvalgets ansvarsområde er altså de ansatte i kommunen, ikke innbyggerne i Randaberg kommune. Likestillingsfokuset skal inngå i alle kommunens tjenester, enten vi snakker om skole, barnehage, helse og omsorg eller tekniske tjenester.

Administrasjonsutvalget har, i likhet med det tidligere likestillingsutvalget, utvidet likestillingbegrepet til å gjelde flere grupper. Dette er i overensstemmelse med Likestillings- og diskrimineringsombudet, LDO, som forvalter diskriminerings-lovverk i forhold kjønn, funksjonsevne, etnisitet, alder, språk, religion, seksuell orientering.

Utvalgets ivaretagelse av likestillingsaspektet fungerer tilfredsstillende. Partene i utvalget etterspør saker, og ordførers og varaordførers plass i utvalget har så langt ført til at temaet har fått den oppmerksomheten administrasjonen mener det bør ha.

Dersom vi forutsetter at likestilling for innbyggere med ulike utfordringer ivaretas av relevante etater, bør et politisk sammensatt administrasjonsutvalg fortsatt ta ansvaret for at likestillingsarbeidet holdes levende for kommunens ansatte.

”Randaberg kommune er, som resten av kommune-Norge, en typisk “kvinnearbeidsplass.”

Juni

Badeliv på Vistestranden er av det få, men varme sommerdagene i juni.

Miljøstatus i den grønne landsbyen

Plan for klima og energi:

Plan for klima og energi ble endelig vedtatt i kommunestyret 16. februar 2012. Kommunestyret vedtok i sak 2/12 at plan for energi og klima følges opp med egen handlingsplan for tiltak som tidfestes.

Se dokumentet her: http://www.randaberg.kommune.no/Documents/Planer/Plan_Klima_Energi_Feb2012_L%c3%a5gversjon.pdf.

Det er blitt gjennomført følgende energiprosjekter i Randaberg kommune i løpet av 2012: Seks energibrønner er innført i BL3 – Vestre Goa, energieffekt per leilighet utgjør 1 til 4 kw. Svømmehallen har fått innført fornybar energikilde som varmepumpe, samt bedre isolasjon og tettere bygg. (Arbeidet pågår også i 2013). Kulturskolen i Landsbyhuset har gått fra elektrisitet til fornybar energi som varmepumpe/energibrønner. Grødem skole har fått vann til vann varmepumper som er knyttet til 9 energibrønner.

I forbindelse med planlegging av Nye Vardheim er det i konkurransegrunnlaget stilt krav til nybygget om å tilfredsstille krav til lavenergibygg klasse 2, ”passiv-hus”.

Miljøfyrtårn:

Den 24. januar 2012 ble Randaberg kommune endelig godkjent og sertifisert som miljøfyrtårn. Godkjenningen baseres på krav til alle bransjer og krav til kontorvirksomhet. Dette innebærer at virksomhetens miljøstandard og rutiner er funnet å være i overensstemmelse med de nevnte krav. Virksomheten kan dermed dokumentere at strenge krav innen temaene arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport, avfall, utslipp og estetikk er tilfredsstillende. Se mer her om miljøfyrtårn: <http://www.randaberg.kommune.no/no/Randaberg-sin-historie/Miljoside/Miljofyrtarn/>

Den videre fremdrift i forhold til å miljøfyrtårnsertifisere flere virksomheter i Randaberg kommune avhenger av fremdrift og aktivitetsnivå i vedtatt plan for klima og energi.

Avfall

Mengder avfall fra privathusholdninger øker lite, tall for total mengde og fraksjoner finnes under Tekniske tjenester. Plastmengden som sorteres per innbygger er høy i forhold til resten av landet.

El-bil

Den ene administrasjonsbilen ble erstattet med en el-bil. Bilen er dekorert for å gjenspeile den grønne landsbyen.

” Den 24.januar 2012 ble Randaberg kommune endelig godkjent og sertifisert som miljøfyrtårn”.

Juni

:: S/Y Solvei frå Stavanger fortøyd til kai i Ryggstranden småbåthavn.

3: Tjenesteområdene.

Rådmannen

Rådmannens stab bestod i 2012 av 32,3 årsverk.

Rådmannen samlet	R 2011	R 2012	B 2012	Avvik
Sum driftsinntekter	-31 318	-30 212	-42 308	12 096
Sum driftsutgifter	66 804	73 062	81 412	-8 350
Netto driftsutgifter	35 486	42 850	39 104	3 746

Netto driftsutgifter har et negativt avvik på 3,7 mill. kr. Dette skyldes blant annet en ekstra utgift på 2 mill. kr. for vår andel av kryssutbedring av Torvmyrveien/E39 som det ikke var budsjettert midler til. I tillegg har det oppstått ekstra utgifter hos Rådmannen til konsulentbruk av ny bankavtale og konkurranseutsetting av tjenestepensjon (0,3 mill. kr), kursutgifter, kontingenter og økte transportutgifter. Vi har oppnådd en netto inntekt på 0,8 mill. kr for spillemidler for kunstgressbanen på Randaberg stadion. Det ble brukt 0,6 mill. kr mindre til seniortiltak og 1,2 mill. kr mindre til lønnsoppgjøret enn budsjettert. Overforbruk av IKT på 1.4 mill. kroner skyldes i hovedsak gjenoppretting av databaser, økt konsulentbistand til driftsstøtte da ansatte har sluttet og vært i permisjon, økte lisensutgifter, samt inntektstap pga redusert stilling i Rennesøy fra mai til desember.

Om avdelingene og måloppnåelse.

Kommunikasjon og næring: Består av 17,15 årsverk. Disse er fordelt på:

- Servicetorg og web-redaktør
- IKT (betjener Randaberg, Rennesøy og Kvitsøy)
- Dokumentsenteret/politisk sekretariat (DOKS)

Økonomiavdelingen: Består av 6,6 årsverk og har ansvar for:

- Organisasjonsutvikling; lede/delta i prosjekter særlig rettet mot kommunens ansatte for å effektivisere organisasjonen og øke trivselen
- Lønnsforhandlinger og andre forhandlinger/drøftinger
- Lønnsutbetaling
- Rådgivning og veiledning til ledere i lov og avtaleverk
- Stillingsannonsering og ansettelser
- HMS

Personal og organisasjonsutvikling: Består av 6,6 årsverk og har ansvar for:

- Organisasjonsutvikling; lede/delta i prosjekter særlig rettet mot kommunens ansatte for å effektivisere organisasjonen og øke trivselen
- Lønnsforhandlinger og andre forhandlinger/drøftinger
- Lønnsutbetaling (betjener Kvitsøy)
- Tolkning og praktisering av lov og avtaleverk (HA, HTA, AML, Folketrygdløven o.l)
- Rådgivning og veiledning til ledere i lov og avtaleverk
- Stillingsannonsering og ansettelser
- HMS – inkl arbeidsmiljøutvalg
- Rapportering til offentlige myndigheter
- Sekretariatsfunksjon for partssammensatte utvalg

Kommunal utvikling: Består av 4,0 årsverk. Kommunal utvikling er organisert direkte under rådmannen og omfatter prosjektledere (plan, bygg, anlegg), og i tillegg ansvar for beredskap, universell utforming og miljørettet helsevern.

Mål/utfordringer	Tiltak/måloppnåelse
Kommunikasjon og næring:	
Vi oppgraderer og videreutvikler bedre IKT løsninger for våre brukere	Videreutvikling av innbyggerportalen for kommunen (hjemmeside) med blant annet innkjøp og implementering av flere elektroniske søknadsskjema. Utbygging av trådløst nett på flere lokasjoner i kommunen. Innføring av nytt lønns og personalsystem. Prosessoptimalisering i Helse og Omsorg ved hjelp av ny IT teknologi. Nye samarbeidsavtaler for serverdrift.
Vi oppgraderer og videreutvikler bedre dokumenthåndtering for våre brukere	Web TV i kommunestyresalen med IKT, innføring av papirløse politiske møter ved hjelp av iPad, integrasjon av skolene i ESA (Gjennomført opplæring og gjennomgang av arkivrutiner, kontinuerlig arbeid mht oppfølging og videreutvikling) og gjennomgang av arkivlokaler (Kommunalt arkivmateriale er fjernet fra tilfluktsrommet og gjennomgang av eldre arkivmateriale i ytre enheter). Kommunens arkivlokale er som en konsekvens av dette utvidet med ca. 90 hyllemeter).
Serviceorget har hovedfokus på publikumsmottak av henvendelser via oppmøte, telefon og mail.	Serviceorget har i 2012 hatt hovedfokus på publikumsmottak av henvendelser via oppmøte, telefon, nettpat og mail. I tillegg har serviceorget enkel saksbehandling innen eks: Barnehage – og SFO-opptak, inklusiv fakturering, tildeling av kommunale tomter, leiligheter i tillegg til eiendomsopplysninger, fakturering ifm leie av kommunale lokaler, organisering av juridisk bistand, salgs- og skjenkebevilling, vedlikehold og oppdatering av innbyggerportalen.
Web-redaktør	Hjemmeside (innbygger- og ansattportal) for Randaberg og samarbeidspartene Landsbyfestivalen og Landsbykonferansen, inklusiv oppfølging av sosiale medier på de samme sidene, produksjon og design av brosjyrer, kart, hefter, budsjett, årsmeldinger mv., produksjon for webpublisering og ansvar for redaksjonsrådet (serviceorget er en del av redaksjonsrådet).
Næring	Omfattende kontakt med næringslivet i kommunen og regionen gjennom Næringsforeningen i Stavanger-regionen, ressursgruppen for den grønne landsbyen, Mekjarvik Næringsforum, Randaberg handelsforening, Region Stavanger og Greater Stavanger. Omdømmebygging. Landsbyfestivalen., Landsbykonferansen. Grønn landsby.
Personal:	
Stillingsstørrelse	Ønsker å tilby større stillinger til ansatte som ønsker det. Det gir bedre kvalitet for brukerne å forholde seg til færre personer. Det arbeides kontinuerlig med deltidspromblematiseringen. Forhandlingsturnus er innført i flere avdelinger.
Pensjonsalder	Vi vil ha ansatte som står i jobben ut over 62 år. Ordningen er evaluert og er videreført med noen endringer.
Kompetente medarbeidere	Vi vil ha kompetente medarbeidere, stimulere til og belønne formal- og realkompetanse. Dette arbeides det kontinuerlig med.
Administrative system	Alle avdelinger i HO har tatt i bruk elektroniske timelister. BOF startet prosessen i høsten 2011, oppstart 2013. Anbud og innkjøp av nytt lønns- og personalsystem. Første lønnskjøring var januar 2013.
Økonomi	
Redusere sårbarhet	Fortsatt arbeid med utarbeiding av rutiner.
Innkjøp	I perioden ble det inngått 10 nye ramme- / innkjøpsavtaler hvorav 1 i egenregi og 9 i samarbeid med andre regionale offentlige oppdragsgivere. Hensikten med rammeavtalene er å oppnå en bedre forhandlingsposisjon, bedre pris, bedre service og bedre utnyttelse av felles kompetanse samtidig som man forenkler prosessen for repetitive innkjøp. Innkjøpsprosessene har en behandlingstid på 3 til 12 måneder.
Kommunal utvikling	
Beredskap, universell utforming og miljørettet helsevern	Beredskap: Inngått samarbeidsavtale med Stavanger, Sola og Sandnes. Har startet opp arbeid med felles risiko- og sårbarhetsanalyse. Miljørettet helsevern: Samarbeid om kartlegging av støy fra vei, jernbane, kaier og fly med Stavanger, Sandnes og Randaberg kommune. Forventes ferdig i 2013.

Barn og familie

Innledning/økonomi

Tjenesteområde Barn og familie (BOF) omfatter et mangfold av tjenester som kommunen tilbyr barn og unge under 18-23 år med deres familier. Arbeidsområdene består blant annet av: Barnevern, barnehager, avlastning, helsestasjon, psykisk helse, skolehelsetjenester, svangeskapsomsorg, ergo- og fysioterapi, spesialpedagogisk hjelp, omsorgstjenester, tverrfaglig team, kriminalforebyggende tiltak (SLT) og rehabiliteringskoordinator/koordinerende enhet. Målet er å gi barn og unge og deres familier et faglig godt og samordnet tilbud som de har krav på i henhold til gjeldene lovverk og kommunens vedtatte plandokumenter. BOF bestod i 2012 av over 200 personer fordelt på 11 avdelinger og fem deltjenester. Netto driftsutgifter var 106 mill. kroner.

Barn og familie	R 2011	R 2012	B 2012	Avvik
Sum driftsinntekter	-28 116	-34 175	-19 872	-14 224
Sum driftsutgifter	129 989	139 999	125 696	14 224
Netto driftsutgifter	101 873	105 824	105 824	0

20 Barn og familie		Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	109 405	106 990	2 415
Brukt kompetanseheving barnehagene, bundne driftsfond (statlig øremerket tilskudd fra fylkesmannen)	(28)		
Brukt tverrfaglig team, bundne driftsfond (statlig øremerket tilskudd fra fylkesmannen)	(323)	(648)	
Brukt SLT, bundne driftsfond (statlig øremerket tilskudd fra fylkesmannen) (statlig øremerket tilskudd fra fylkesmannen)	(45)		
Brukt komm. rusarbeid, bundne driftsfond (statlig øremerket tilskudd fra fylkesmannen)	(406)		
Brukt fattigdomsmidler, bundne driftsfond (statlig øremerket tilskudd fra fylkesmannen)	(110)		
Brukt PCIT-prosjekt, bundne driftsfond (statlig øremerket tilskudd fra fylkesmannen)	(31)		
Bruk styrka barnehage, bundne driftsfond (statlig øremerket tilskudd fra fylkesmannen)		(518)	
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	108 462	105 824	2 638
Bruk/avsetning til driftsfond: tidligere øremerket tilskudd til barnehager	(2 638)		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	105 824	105 824	0

Saldo på driftsfond 1/1-2012	6 128
Endring i 2012	(2 638)
Saldo på driftsfond 31/12-2012	3 490

Den økonomiske situasjon for tjenesteområdet er tilfredsstillende. Regnskapet for 2012 viser balanse mellom budsjetterte midler og regnskap. Bak balansen skjuler det seg allikevel et større behov enn budsjettert. Særlig gjelder dette innen områdene tilskudd private barnehager og merforbruk/reduksjon i refusjon fra staten til avlastningssenteret. Dette er dekket opp ved hjelp av interne overføringer innen budsjettramme for tjenesteområdene og varslet/ planlagt bruk av tidligere avsatte statlige tilskudd i form av bundne fondsmidler.

Selv om omfanget av antall tjenester innenfor BOF sitt budsjettområde gjør at handlingsrommet er godt og i stor grad kan tilpasses svingninger mellom de ulike tjenester er det klare tegn på at det innen enkelte tjenester er behov for å styrke budsjettet dersom tjenestenivået skal opprettholdes.

Prosjekter finansiert av eksterne tilskudd

I tillegg til innvilget budsjett har BOF hatt fokus på å styrke tjenestetilbudet ved hjelp av eksterne tilskudds ordninger. I 2012 ble det mottatt følgende tilskudd:

• Tverrfaglig team- tilskudd kommunalt rusarbeid, Fylkesmannen	kr	750 000
• Prosjekt "Me ser deg"- Barnefattigdomsmidler, Fylkesmannen	kr	205 000
• Prosjekt "Ny Start", Ungdomskontrakt/ettervern barnevern, Fylk.	kr	500 960
• Kompetanseheving barnehage ansatte – fylkesmannen	kr	97 576
• Kompetansetilskudd til Bof-dagen Fylkesmannen	kr.	20 000
• Tilskudd til kommunalt barnevern, 50 % stilling	kr.	283 250
• Kompetanseutvikling barnevern, COS, Fylkesmannen	kr.	32 600
Sum	kr	1 888 426

Oppsummering av vesentlige sider ved driften

Avlastningssenter for barn og barnebolig (RAS):

- RAS skal forebygge og hindre utbrenthet hos familier i Randaberg kommune som har barn med spesielle behov og diagnoser.
- Ramme: 8,25 årsverk / 9 familier i 2012
- Gir tilbud om kortere eller lengre døgnavlastning
- RAS gir tilbud om avlastning etter skoletid fra 8. klasse og dagtilbud i skolens ferier, slik at foreldre kan opprettholde sin jobber og gis nødvendig avlastning fra særlig byrdefulle omsorgsoppgaver
- Senteret har mulighet til å gi familier ekstra ferieavlastning for å ivareta seg selv og evt. andre barn.
- Det gis praktisk bistand/miljøarbeid i hjemmet i særskilte tilfeller/ved krise.
- Systemisk veiledning til foreldre som har barn med spesielle behov for å styrke dem som foreldre og for enkelte kunne mestre å ivareta den daglig omsorgen for barnet.
- Barnebolig for en bruker

Mål/utfordringer i 2012	Måloppnåelse
Imøtekomme økt behov for avlastning for nye familier med barn med diagnoser/medisinske utfordringer innenfor budsjettammen.	I samarbeid med andre instanser rundt familier, ble behovet for hjelp vurdert til å være så nødvendig at det ble satt inn ekstra bemanning utover rammen for å ivareta familiene.
Imøtekomme behov for avlastning i hjemmet ved store medisinske utfordringer	Omsøkt behov har blitt ivaretatt på en forsvarlig måte.
Imøtekomme økt behov for veiledning i hjemmet for at foreldre skal mestre den daglige omsorgen for barnet sitt og at det ikke oppstår relasjonsbrister mellom foreldre og barn.	Høsten 2012 ble det opprettet en ettårig prosjektstilling, 80 % spes.ped. med veilederkompetanse for å ivareta dette behovet.
Tilstrekkelig bemanning ift ressurskrevende bruker, 2-1-bemanning døgnet rundt.	Bruker fra Vardheim ble flyttet tilbake i barnebolig på senteret. Bemanningsutfordringene på natt ble løst ved samkjøring av nattvaktene for øvrige brukere på senteret . Tjenesten ble utført på en forsvarlig måte.
Imøtekomme behov for miljøarbeid i hjemmet ved krise.	Omsøkt behov har blitt ivaretatt på en forsvarlig måte.
Imøtekomme økt behov for avlastning etter skoletid og dagtilbud i skolens ferier, slik at foreldre kan opprettholde sine jobber.	Omsøkt behov har blitt ivaretatt ved å redusere på døgnavlastning av hensyn til budsjettammen.

Ha et tilstrekkelig og differensiert tjenestetilbud tilpasset familiens behov ved samordning av tjenester mellom BOF/H&O og BOF/Barnevern.	Omsøkt behov har blitt ivarettatt ved RAS etter at brukere har blitt 18 år i mangel på avlastningsmuligheter i HO. Merk: Brukere over 18 år må passe inn med små barn. RAS har fungert som beredskapshjem/ heldøgnsinstitusjon for en bruker fra høst 2012 i samarbeid med barnevernet.
Opprettholde bemanning tilknyttet barnebolig med ressurskrevende bruker, 2-1-bemanning.	Høsten 2012 fikk man ekstern veiledning til personalet tilknyttet barnebolig. Dette sikret faglig god kompetanse i krevende situasjoner.

For å nå de oppsatte mål har det vært nødvendige å omdisponere midler innen Bof i tillegg til bruk av avsatte fondsmidler.

Barnehagene

Mål/utfordringer i 201	Måloppnåelse
Etablere tilstrekkelig antall nye barnehageplasser Ivareta rett til barnehageplass i ihht. lov om barnehager innført fra 01.01.09	Det er gitt tilbud om barnehageplasser i tråd med ny lovfestet rett til plass. I tillegg er flere barn som i følge kommunens vedtekter kvalifiserer for plass (9 mnd før oppstart) tildelt plass ved årets utløp. Fortløpende opptak foretas ved ledige plasser gjennom året.
Godt samarbeid mellom barnehagene i kommunen	Private og kommunale barnehager har jevnlig samarbeidsmøter, felles kurs og planleggingsdager. Eget arbeidsseminar over tre dager ble gjennomført. Det er etablert en felles møtefri dag i alle barnehager for å skape felles rom for interne kurs.
Finansiering av de private og kommunale barnehagene på en likeverdig måte	KS og PBL har utarbeidet en veileder for likeverdig tilskudd. Randaberg kommune v/ økonomisjefen har som representant fra kommunene i landet deltatt i utarbeiding av veilederen og således skaffet kommunen en unik kompetanse på feltet Omforent forståelse om hvordan dette skal gjøres er oppnådd med de private barnehagene. Arbeidet videreføres via jevnlig dialogmøter med de private barnehagene.
Sikre driften av de private barnehagene for å kunne ivareta kommunens forpliktelser og mangfoldet i barnehagetilbudet	Ved hjelp av nær dialog og differensiert målrettet økonomisk og faglig bistand er driften opprettholdt på samme nivå som 2011
Barnehager med høy kvalitet	Brukerundersøkelse ga i gj.snit en skår på 5,2 hvor 6 er høyest score. Delvurderinger brukes for å beholde og videreutvikle kvaliteten.
Rekruttering av kvalifisert personale i ped. leder-, miljøterapeut- og assistentstillinger	En barnehage er øvingsbarnehage for UIS Det er tilsatt førskolelærere i 88% av stillinger der det settes krav til dette. Randaberg er fortsatt best i regionen, men det er en markert nedgang. Dette er et resultat av at konkurransen om førskolelærere er sterkt intensivert fra andre kommuner.

” Den 24. januar 2012 ble Randaberg kommune endelig godkjent og sertifisert som miljøfyrtårn-bedrift. ”

Aktuelle KOSTRA-tall

Produktivitet	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
Barnehager	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)	38	37	40	43	41	43
Utdypenede tjenesteindikatorer						
Andel ansatte med førskolelærerutdanning	26,9	33,2	29,8	33,3	28,1	33,3
Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning	9	7,9	7,3	3,4	4,4	4,0
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	6,3	6,6	6,4	6,5	6,3	6,2
Dekningsgrader						
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	76,3	76,6	76,6	77,7	74,7	76,2
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	82,8	79,3	79,0	81,3	77,8	80,2
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	92,5	95,9	95,6	97,6	96,2	96,6

Kommentar til KOSTRA-tall

Produktivitet: Brutto driftsutgifter av ordinær barnehagedrift er fortsatt lavest sammenlignet med fylke, landet og vår kommunegruppe.

Utdypende tjenesteindikator: Førskolelærer mangelen merkes nå sterkere. Det er verdt å merke seg at vi har en markert større andel av andre høyskoleutdannet personell i fht andre. Dette er i hovedsak miljøterapeuter og barnevernspedagoger som er en styrke for kvaliteten og det tverrfaglige arbeidet.

Dekningsgrad: Dette er måltall i fht befolkning. Reelt tilbys alle som ønsker en plass dette.

Barnevernet

Overholde budsjettet Et overordnet mål for avdelingen er å løse våre lovpålagte oppgaver innenfor budsjetttrammen. Parallelt med dette er det viktig å rapportere så tidlig som mulig eventuelle avvik mellom budsjett og regnskap.

Av et budsjett på ca 15 mill var resultatet for barnevernavdelingen et budsjettmessig underforbruk på ca kr. 380.000. Dette skyldes i hovedsak 3 forhold. Det er kostnadseffektivisering av tiltakskjeden, økning i refusjonsinntekter knyttet til arbeid med oppfølging av enslige mindreårige asylsøkere og intern reduksjon av driftsutgifter som følge av overføring av tjenester internt i Bof

Følge opp våre lovpålagte oppgaver og tidsfrister

I all hovedsak er alt det arbeidet som gjøres fra barneverntjenesten lovpålagt og gjenstand for tilsyn og kontroll. Dette arbeidet vil alltid være det viktigste og det som tar nesten all tid.

Parallelt er det over tid satt årlige mål om andre utviklingsområder. I 2009 ble det lagt ned mye arbeid med å få rutiner og kontrollsystemer på plass, i 2010 ble det gått enda mer i dybden og arbeidet med kvalitet og innhold i det arbeidet vi gjør. I 2011 og 2012 har satsingen vært å bygge opp et differensiert tiltaksapparat internt i barneverntjenesten og innen barn og familie. Som rapporteringene til Fylkesmann og politikere viser, klarer vi i stor grad å ivareta de lovpålagte oppgavene.

Antallet meldinger og barn under omsorg har økt hvert år fra 2007. Det mest spesielle i 2012 er at antallet barn i hjelpetiltak har økt markant i løpet av siste halvdel 2012. Denne utviklingen har fortsatt ut i 2013. Kostra tall for antall barn med undersøkelse og antall barn med barneverntiltak ifht innbyggertall illustrerer dette godt. Det samme illustreres ved det høye antallet undersøkelser som fører til tiltak og ikke henleggelse. Randaberg ligger klart over landssnittet på disse områdene. Dette betyr at det er lav terskel for å få hjelp av barneverntjenesten i Randaberg og at mange mottar hjelp. Denne økningen i saker merkes godt og utfordrer barnevernstjenesten i forhold til å holde tritt med de lovpålagte oppgavene. Dette gir bl.a. konkret utslag på at det ikke har lyktes i like stor grad som tidligere med å klare å holde oppe ønskete måltall på barn med tiltaksplaner. Dette arbeides det med.

Annet knyttet til aktivitetsnivå for 2012

I tillegg til å håndtere økende saksmengde har det som nevnt overfor i 2012 vært prioritert å holde fokus på utviklingsarbeid. Barnevernet har videreutviklet egen tiltakskjeden ved bl.a. å satse på videreutdanning og kursing i tiltaksmetodikk og faglig fordypning. Det gjør at barnevernet nå samlet er styrket i det spekteret av tiltak vi kan tilby våre brukere. I 2012 ble det gjort erfaringer med prosjektstillingen ”Ny start”. Fokuset var arbeid med ungdom gjennom bruk av tiltaket ungdomskontrakt og styrking av etterverntiltakene. I tillegg til disse oppgavene ble vedkommende ansatte brukt til arbeid med ungdomssaker i barneverntjenesten. Det vurderes veldig positivt at denne stillingen ble vedtatt og gjort fast i budsjettet for 2013. Ny person er ansatt og tiltrer 2. mai 2013. Barnevernstjenesten startet i 2011 et formalisert samarbeid med barneverntjenesten i Sandnes hvor det legges opp til kompetanseutveksling, tiltaksutvikling m.m. Denne samarbeidsavtalen er utvidet og innbefatter nå også Sola og Gjesdal. Det stilles store krav til kompetanse hos ansatte i barneverntjenesten og til mangfold og kvalitet på de tiltak barneverntjenesten skal ha. Alt dette er det ikke mulig å løse innenfor de eksisterende økonomiske rammer uten et samarbeid internt i Bof og på tvers av kommunegrensene. Randaberg kommune har mottatt en henvendelse fra Finnøy kommune om å utrede et interkommunalt samarbeid om barnevernstjenesten. Dette er det respondert positivt på og arbeidet om dette pågår og planlegges politisk behandlet innen utgangen av 2013

Produktivitet						
Barnevern	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Br drutg. pr. barn i oppr familie (251)	36 986	26 404	26 604			31 511
Br drutg. pr. barn utenfor oppr familie (252)	240 531	334 029	337 174			321 832
Andel barn med tiltak pr. 31.12 med utarbeidet plan (%)	88	94	83			82
prioritering						
Nto. driftsutg.(funksjon 244,251,252) pr. barn i b.vernet	82 245	80 530	82 336			99 832
Nto. driftsutg. pr. innb. 0-17 år	4 437	5 200	6 231	6 469	6 095	6 874
Dekningsgrad						
Barn m undersøkelse ift. antall innb. 0-17 år	3,5	4,2	4,7			3,8
Antall barn med bv.tiltak ift. antall innb. 0-17 år	3,6	4,4	5,5			4,8
Antall barn med bv.tiltak ift. antall innb. 0-22 år	2,9	3,5	4,2			3,7
Andel undersøkelser som fører til tiltak	60	58	64			47

Blanke ruter i tabellen vil si at tall ikke er mottatt i skrivende stund. Øvrige tall er foreløpige tall. Det påregnes ikke store endringer. Endelige tall vil foreligge før sommeren.

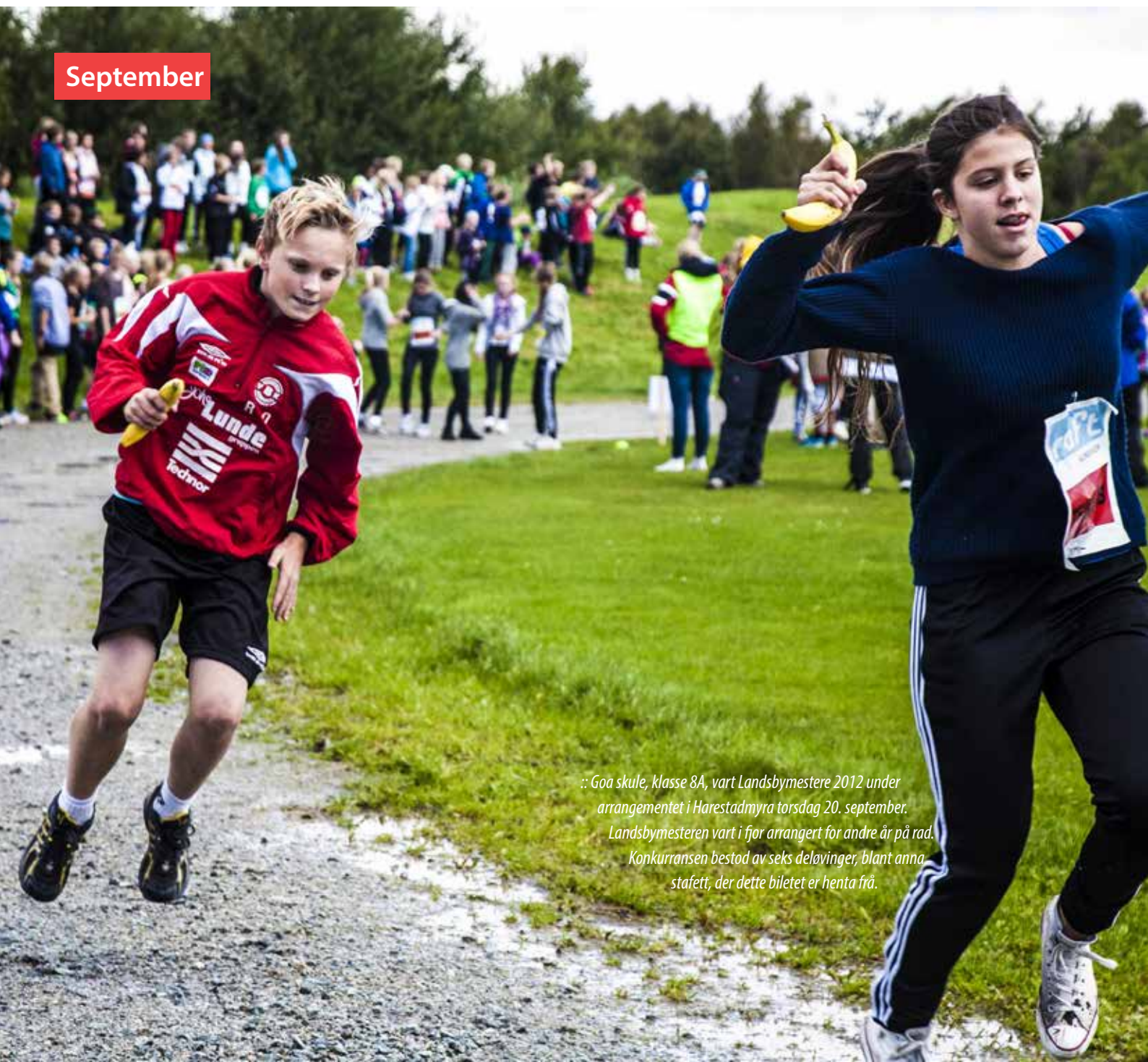
Kommentar til KOSTRA-tall

Produktivitet: Tabellen viser at kostnadene til hjelpetiltak er godt under landsgjennomsnittet mens det er noe høyere for barn plassert utenfor hjemmet. Grunnet stor økning i saksmengde har vi i 2012 ikke greid å holde et så høyt måltall på antall barn med tiltaksplaner som vi ønsker. Dette jobbes det med.

Prioritering: Tabellen viser at netto driftsutgifter pr. barn i barneverntjenesten har en økning de siste tre årene, men at utgiftene fortsatt ligger godt under landssnittet pr. barn.

Dekningsgrad: Tallene for dekningsgrad dokumenterer den store økningen i antall saker. Tallene forteller oss at det er mange som melder til barneverntjenesten i Randaberg, at det er lav terskel for å få hjelp fra barneverntjenesten og at mange mottar tiltak fra barneverntjenesten. Med bakgrunn i tidligere tilsyn og revisjoner i 2007/2008 er dette positive tall.

September

:: Goa skule, klasse 8A, vart Landsbymestere 2012 under arrangementet i Harestadmyra torsdag 20. september. Landsbymesteren vart i fjor arrangert for andre år på rad. Konkurransen bestod av seks deløvinger, blant anna stafett, der dette biletet er henta frå.

SLT-koordinator/psykisk helse

Det sentrale i begge stillingene er forebyggende arbeid på ulike nivå. Også i 2012 har det i perioder vært mye arbeid med eksterne søknader til Fylkesmannen. Samarbeidsprosjektet med Randaberg Fotball, "Me ser deg", avsluttes etter maksimumsgrensen på tre tilskuddsår fra Barnefattigdomsmidler. Dette har vært et viktig bidrag i tilretteleggelse for barn og unges fritidsdeltakelse.

De årlige sommerferieaktivitetene for barn og unge planlegges og gjennomføres i samarbeid mellom Bof og Fritid, der Fritid har hovedansvaret. Det er mange ansatte i Bof som bidrar disse ukene i en eller rolig periode i ordinært arbeid for å gi barn og unge dette viktige tilbudet om sommeren. Dette har vist seg å være en forutsetning både i fht det økonomisk og for kvalitetssikringen av gjennomføringen av sommeraktivitetene. Det er også frivillige innbyggere i kommunen som bidrar i gjennomføringen, som f. eks stiller som sjåfører.

Våren 2013 skal kommunen gjennomføre ny ungdomsundersøkelse, Ungdata. I den forbindelse er det gjort mye forberedelser i 2012, både på lokalt og Fylkesnivå. Det er bl.a. jobbet godt i en tverrfaglig lokal arbeidsgruppe, med representanter fra tjenesteområdene Bof, Kultur(Fritid) og Skole. Ungdata gjennomføres i de fleste kommunene i Rogaland.

Det er startet opp et arbeid med utarbeiding av delplan rusmiddelpolitisk handlingsplan for Bof. Arbeidet måtte settes på vent i løpet av høsten – da andre arbeidsoppgaver måtte prioriteres, men vil om mulig bli tatt opp igjen i 2013.

Markering av "Verdensdagen psykisk helse" er en årlig begivenhet på verdensbasis i oktober. Også i 2012 ble den markert i vår kommune. Arrangementene var et tverrfaglig samarbeid mellom Bof, H&O, Randaberg Videregående skole og Mental Helse/ MHU.

Rehabiliteringskoordinator

Rehabiliteringskoordinator består av 0.8 årsverk og jobber i forhold til barn og voksne. Alle kommuner skal ha en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten og denne ligger hos rehabiliteringskoordinator. Dette ble lovfestet allerede i 2001 gjennom egen forskrift og er nå styrket i den nye helse- og omsorgstjenesteloven. Etablering av gode koordinerende enheter skal fortsatt være et prioritert område for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester. Det er fokusert på innhold og funksjon til enheten noe som vil fortsette i 2013. I tillegg er det holdt fokus på å øke bruken av Individuell plan, styrke koordinatorrollen og sikre gode overganger fra barn til voksen.

Tverrfaglig team

Tverrfaglig team består av tre årsverk og driver systemisk endringsarbeid på arenaene hjem, skole og fritid med barn i grunnskolealder og deres primære tjenesteytere som målgruppe. Bestillere av den tverrfaglige tjenesten er skolene, hjemmene og tjernesteytere i Randaberg kommune. Tematisk sett har bestillingene for 2012 dreid seg om rus, utagering, vold, mobbing, skjult mobbing, manglende mestring, emosjonelle- og psykososiale vansker, sorg, skolevegring, skilsmisse, manglende sosial mestring, tilknytningsvansker, klassemiljø, selvbilde, relasjon lærer-elev, gaming, organisasjonsutvikling, kulturanalyse, rådgivning, pedagogisk analyse og strategivalg, veiledning av nyutdanna, kursvirksomhet.

Antall individ- og systemsaker i 2012: 28		
Systemsaker totalt: 5		
Individsaker totalt: 23	Antall gutter: 16	Antall jenter: 7
Fordeling barnetrinn/ungdomstrinn:		
Barnetrinn: 9 elever	Ungdomstrinn : 12 elever	

Teamet har som uttalt hovedmålsetning å jobbe for ”kvalitetssikring av barndom i Randaberg” og jobber i den sammenheng for systemisk forståelse hos tjenesteytere på- og mellom alle systemnivå i kommunen. I denne sammenheng tilbyr tverrfaglig team skreddersydde kurs- veilednings- og oppfølgingspakker.

Utviklingstrekk for 2012 er en utvidelse i målgruppen. Barnehager, andre tjenesteytere og elever i videregående skole er også aktuelle tiltaksområder. Videre blir flere av sakene bestilt som systemsaker. Det kan eksempelvis dreie seg om bestillinger knyttet til arbeid på hele trinn og avdelinger med fokus på organisasjonskultur og struktur. Videre dreier også bestillingene i mer forebyggende retning knyttet til visjon, og implementering og kvalitetssikring av vedtatte satsningsområder for Randaberg som RESPEKT - programmet og ”Vurdering for læring”.

I den forbindelse innledet tverrfaglig team i 2012 et mer systematisk felt- og observasjonssamarbeid med PPT. Flere arenaer har også vært tatt i bruk og flere turer har vært arrangert som støttetiltak for barn fra familier med begrensede økonomiske ressurser og muligheter til å gi opplevelser. Tverrfaglig team bidro også med internundervisning/ seminarer i kommunen.

Tverrfaglig team er og i gang med utdanning til og oppbygging av en intern utdanning i disiplinen Kommunikologi ©. Det vil det bli gitt tilbud om fra høsten 2013. Utdanningen tar blant annet sikte på å kunne gi felles språk og redskap til å kunne gjøre kvalifisert endringsarbeid på tvers av fag og felt, på ulike systemnivå. Fra høst 2013 er alle i ”Tverrfaglig team” utdannet kommunikologer.

Helsestasjon, helsestasjonen for barn og unge 0 - 20 år inkl fysio-ergoterapi

Mål/utfordringer	Tiltak/måloppnåelse
Helsestasjonen	
Styrking av forelderrollen. Målet vårt var å fortsette å tilby ”Godt samliv” kurs til førstegangsførelde.	Ble ikke tilbudt kurs pga manglende kursledere.
Nettverksgrupper til de med lite nettverk. (nytilflyttede, enslige, unge). 8 samlinger for mødre med barn under ett år.	Gjennomførte en gruppe i vår. Ingen på høsten pga manglende rekruttering.
Veie og måle ift veileder, samt oppdage overvekt og tilby samtaler ang livsstilsendring	Veid og målt alle 3. og 8. klassinger. Jobber individuelt mot noen av familiene. Ønsker å videreutdanne personell ift dette. Utfordring videre i 2013.
Satsing på tidlig identifisering av nedstemthet hos gravide / nybakte mødre.	Gjennomført på alle nybakte mødre ved 6 ukers konsultasjonen. Jordmødrene gjennomført på noen, ikke alle gravide. (fordi noen kommer sent til jordmor, blir ikke tid/naturlig).
Gruppetilbud i skolene. Tilby grupper til barn med 2 adresser, på alle skolene.	Ikke tilbudt grupper i 2012.
Helsestasjonen for ungdom	
Åpningstiden har vært 1 dag à 2 timer hele året. Skal være en ”åpen dør” for ungdom, i tillegg til gruppevirksomhet mot ungdomsskolene.	Det har vært 107 konsultasjoner, en svak økning fra året før. Helsetjenesten er styrket på flere andre områder de siste årene. Det er nå flere helsesøstre på skolene, sykepleier psykisk helse og psykologtjenesten er godt innarbeidet. Dette har nok sammenheng med lavere besøkstall på HFU.
Tverrfaglig samarbeid skal ha høy prioritet i avdelingen.	Vi har deltatt på alle tverrfaglige møter i skolene og barnehagene, samt hatt regelmessige møter med barnevernet. Avdelingsleder har ukentlige møter i BOF ledelsesgruppe. Fysio-ergo skal være med på tverrfaglige møter på skolene en gang i halvåret pr skole. Var kun på Grødem i 2012. Deltatt på Kvello- tidlig innsats i 4 barnehager.

Mål/utfordringer	Tiltak/måloppnåelse
Brukermedvirkning	Brukerundersøkelse ble gjennomført med en gjennomsnittlig score på 5,0 av maksimum 6. Undersøkelsen brukes for å videreutvikle tjenestetilbudet innen delområder som ble undersøkt
Fysio ergoterapi	
Ivareta lovens krav om nødvendig helsehjelp	Har hatt 81 henvisninger, 68 til fysio og 7 til ergoterapeut. En markant økning på 36 henvisninger ift året før. Tidsfristene er overholdt i henhold til prioriteringsnøkkelen. (1.pri innen 1 uke, 2.pri innen 1 mnd, 3.pri innen 3 mnd).
Helsefremmende og forebyggende arbeid	Det har vært "opp og hopp" grupper i 3 barnehager. Deltatt på 3.klasse lunsj på alle skolene med helsesøster, totalt 11 klasser. Deltatt på 14 barselgrupper m helsesøster.

Aktuelle KOSTRA-tall

Produktivitet	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
Helsestasjon	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Prioritering						
Netto driftsutgifter i prosent av samlede netto driftsutgifter	4,2	3,6	3,8	4,0	3,8	4,2
Dekningsgrad						
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	102	84	78	89	78	79
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder	118	85	67	90	96	92
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder	101	95	105	91	94	91
Produktivitet/Enhetskostnader						
Brutto driftsutgifter per innbygger 0 - 5 år. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste.	6 046	6 335	7 377	7 535	6 070	7 126

Kommentar til KOSTRA-tall

- Prioritering:

Ingen store endringer i prioritering. Netto driftsutgifter ligger likt med fylket, men under kommunegruppen og landet.

- Dekningsgrad:

Alle familier får tilbud om hjemmebesøk innen to uker, bortsett fra familier som ikke behersker norsk eller engelsk. De får nyfødtsamtale på helsestasjonen med telefontolk, innen samme tidsrom. Enkelte familier takker av ulike årsaker nei til hjemmebesøk. Da får de nyfødtsamtale på helsestasjonen. Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder, er betydelig lavere enn i 2011. Dette skyldes at kommunen har manglet helsestasjonslege fra juni til desember. Det er ikke anledning til å bokføre undersøkelsen uten at legeundersøkelse er utført. Til sammenligning er alle fireåringer til helseundersøkelse. Her stilles det ikke krav om legeundersøkelse.

- Produktivitet: Reelt sett er utgiftene noe lavere enn det som fremgår av tabellen. Dette skyldes at det ikke er korrigert for utgifter knyttet til samarbeidsavtalen med Kvitsøy kommune.

Annet knyttet til aktivitetsnivå i BOF for 2012

- ”Tidlig innsats” (Kvello) med barnehagene som arena er videreført som fast tiltak. PPT, barnevernet, helsestasjon og fysio- og ergoterapeutene i sammen med barnehagenes ansatte involveres.

Alle aktører gis tilbud om skoloring og tiltaket er prioritert

- DUÅ. Foreldreveiledningsgrupper med en veileder fra 4 forskjellige avd i BOF. 2 grupper i året er gjennomført.

- Universell utforming – større tilrettelegging av Harestad skole for barn med funksjonshemninger har blitt fulgt opp av ergoterapeut i samarbeid med skole og teknisk. Tilpasninger ble gjort innen skolestart 2012.

- Fagfora for ansatte i BOF ble gjennomført med 5 fagfora samlinger i 2012.

- Felles fagdag for hele tjenesteområde Barn og familie ble også gjennomført i 2012.

På denne dagen ble det gjennomført 10 ulike seminarer.

Av disse kursene ble 9 gjennomført med interne foredragsholdere, men 1 ble gjennomført av en samarbeidspartner. Det var 218 påmeldt til dagen.

- Avdelingene i Barn og familie arbeider etter forskjellige lovverk. For at samarbeidet mellom de ulike avdelingene skal bli bedre, ble det utarbeidet et felles samtykke skjema.

- Tverrfaglig team og bhg. ift. barn med spesielle behov har ikke hatt et tilfredsstillende fagsystem å jobbe i. I løpet av 2012 ble det tilpasset en ”modul” i fagprogrammet Gerica, for å kvalitetssikre arbeidet og dokumentasjonsplikten.

- Barn og familie har vært pådrivere i videreføringen av fokusområdet ”integrering av minoritetsspråklige familier”. Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra Skole, NAV, Kultur/ Fritid og Bof, samt at Helse og Omsorg ved avd. rus/ psykisk helse har bidratt. Noen fokusområder det er arbeidet med i 2012:

- Skole innførte en prøveordning for skoleåret 2012-2013 med at elever med arbeidsinnvandring som er på Introbasen ved Grødem skole får tilbud om gratis SFO på hjemmeskolen. Bakgrunn for dette var en opplevelse av at foreldrene valgte bort SFO pga. økonomi. Deltakelse på SFO er særlig viktig med tanke på språkutvikling.

- Psykisk helse for flyktninger er et viktig perspektiv pga opplevd traumer i hjemlandet eller på flukt, samt utfordringer med å komme til et fremmed land. Det er jobbet målrettet på ulike nivå med denne problemstilling.

- Leksehjelp startet opp i samarbeid mellom NAV, Frivilligsentralen og Fritid. Dette er et tilbud for alle barn fra 5. klassetrinn, men retter seg særlig inn mot minoritetsspråklige barn. Leksehjelpen har hatt tilbud en gang i uken. Leksehjelpen videreføres i 2013, men kun annenhver uke – pga. for få voksne.

- Integrering av barn i fritidsaktivitet har hatt et stort fokus gjennom året. Det er flere utfordringer som barna og foresatte opplever i møte med fritidsdeltakelse i det norske samfunn. I Me Ser Deg prosjektet er det bl.a. jobbet målbevisst med disse utfordringene. Samtidig erfarer vi at det er elementer som vi ikke kan kontrollere, f.eks å få unge fotballspillere tidligere spilleklare jfr internasjonale overgangsregler, samt kulturelle forskjeller knyttet til kleskode og kjønn i forbindelse med fritidsaktiviteter.

- Mitt Barn Randaberg er en internettsportal som ble offisielt åpnet januar 2012. Portalen ligger på kommunens hjemmeside og skal gjøre det enklere for foreldre og andre å finne frem til bl.a. kommunens tjenestetilbud til barn og unge og deres familie.

Mai

:: Sekkeløp er ein av mange aktivitetar for 750 barn og vaksne under arrangementet "Barnas Grønne Dag" - som blir arrangert kvart år i Harestadmyra.

Kultur

Innledning/økonomi

Kulturåret 2012 har for det første vært preget av utvikling av den kulturelle infrastrukturen i Randaberg. Randaberg Arena ble åpnet i januar, og det har blitt iverksatt omfattende rehabiliterings- og ombygningsarbeider i svømmehallen og i Landsbyhuset. På slutten av året startet en mindre ombygging av kafébygget på Tungenes fyr. Samtidig ble reguleringsplan for Maritimt vitensenter i Tungevågen vedtatt. Dette legger grunnlaget for realisere visjonen som Jærmuseet og Randaberg kommune etablerte allerede i 2000.

2012 har for det andre gitt publikum en rekke uforglemmelige kunst- og kulturopplevelser med artister og kunstnere på et høyt profesjonelt nivå, i spekteret fra VAMP til Karl Ove Knausgård. For første gang siden kulturhovedstadsåret i 2008 ble det gjennomført et kunstprosjekt i regi av On the Edge med nasjonale og internasjonale samtidskunstnere ved de sju fyrene i En kjede av fyr.

Det tredje hovedlinjen i 2012 kan knyttes til den kulturelle grunnmuren som utgjør den største delen av tjenesteområdets arbeid. Dette er den daglige tjenesteytingen som gjøres innenfor bibliotek, kulturskole, fritid og idrettsanlegg. Kulturundersøkelsen som ble gjennomført i slutten av 2012 viser at vi i Randaberg har en aktiv befolkning, og at det er høy tilfredshet med de tjenester som tilbys innenfor kommunegrensene. Randabergbuen er dessuten meget flittige brukere av tilbudene i nabokommunene, ikke minst i Stavanger.

Ansatte og årsverk	Personer	Årsverk
Randaberg kulturskole	13	7
Kultur (Ledelse, allment kulturarbeid, kulturminnevern, folkehelse, Vistnestunet, historisk tun og besøksgård mm)	4	3
Idrett/Randaberghallen	13	5,4
Randaberg folkebibliotek	7	3,8
Fritid	11	5,2
Totalt	48	24,4

Kultur	R 2011	R 2012	B 2012	Avvik
Sum driftsinntekter	-5 073	-5 009	-3 032	1 977
Sum driftsutgifter	23 720	25 319	23 308	2 010
Netto driftsutgifter	18 647	18 647	18 764	-33

Kulturbudsjettet går i balanse med et lite merforbruk som utgjør 0,2 prosent av netto driftsbudsjett. Ser man bort fra merutgift til folkehallene på rundt kr 100 000 over budsjett går tjenesteområdet i pluss.

Inntektene er rundt 2 mill. kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes ekstern finansiering på prosjekter og billettinntekter knyttet til VAMP - konsert. I regnskapet ligger det kr 120 000 i overskudd fra konserten som er avsatt på et eget arrangementsfond for Tungenes fyr.

” 2012 ga besøksrekord på Vistnestunet, med en økning fra totalt 2 792 besøkende i 2011 til totalt 4 239 registrerte besøkende i 2012. ”

Tungenes fyr

Tungenes fyr hadde en liten nedgang besøkstallet fra 2011 på ca 18 900 i 2011 til ca 17 500 i 2012. Besøket ligger imidlertid over nivået fra 2010 da det var ca 16 500 besøkende. Aktivitetsomfanget ved fyret økte betraktelig i 2012, med fire nye utstillinger.

- Sørreimesamlingen: Vi opplevde ny og økt interesse fra publikum etter nyåpning av samlingen under tittelen "Møkkalukt og fuglelåt".
- On the Edge ble gjennomført med nasjonale og internasjonale kunstnere. Jio Shimizu bodde på Tungenes fyr mens han bygget sin vakre installasjon med lys og lyd i uthuset.
- Fengslet – en utstilling om å sitte inne – med utgangspunkt i forfatter Bjørn Arild Erslands bok "Fengslet – en bok om å sitte inne". Alle 10. klassingene i Randaberg fikk et formidlingsopplegg med Ersland og direktør ved Stavanger Kretsfengsel, Tanja Rosså Ødegård.
- Nyåpning av Sjøbruksmuseet i regi av Jærmuseet avdeling Tungenes fyr. Utstillingen framstår nå som et pilotprosjekt for det Maritime vitensenteret.

Også i 2012 var det et omfattende arrangementsprogram på Tungenes fyr, med VAMP -konserten 21. august som et høydepunkt. Rundt 2500 fikk med seg konserten i strålende sol. I kafebygget var det gjennom hele året rundt 20 enkeltkonserter og arrangement i egen regi. Oppslutningen har vært meget god, og innholdet variert med forfattere og artister i spennet fra Karl Ove Knausgård til Tønes. Kabaret-duoen Uppstad og Waade hadde sju fulle hus på forestillingen Nye Norske Nederlag III.

Vistnestunet

2012 ga besøksrekord, med en økning fra totalt 2 792 besøkende i 2011 til totalt 4 239 registrerte besøkende i 2012. Det ble ansatt ny formidler i halv stilling ved Vistnestunet fra 1. februar, som kombineres med halv stilling som kulturkonsulent. Skolene i Randaberg kommune har i året som har gått hatt god nytte av området til undervisning for elever med særskilte behov, samt til undervisning i regi av Jærmuseet.

Kommunens arrangement har i stor grad skjedd i samarbeid med Jærmuseet. Familie- og aktivitetsdager med konkurranser og kafé har dekket tema som byggeskikk og sau/lam. Det har vært samarbeid med fritidsavdelingen om ferieaktiviteter og Vistnestunet deltok med en post under Søndagstur i landsbyen. Det har vært gjennomført mange barnebursdager, samt opplegg for SFO og barnehager. I tillegg til dette har vi hatt utleie til foreninger og omvisninger/arrangement for ulike grupper. Det ble arrangert ferieklubb i tre uker i juli, med totalt 71 deltakere.

Nytt for 2012 var Kokker i friluft for 5. til 7. klasse, som ble vellykket gjennomført over to dager i høstferien. Julemarkedet ble gjeninnført og gjennomført 25. november 2012.

Nøkkeltall for Tungenes fyr og Vistnestunet

Tungenes fyr	Barn	Voksne	Totalt
2011	3 020	15 859	18 879
2012	2 098	15 364	17 462
Vistnestunet	Barn	Voksne	Totalt
2011	2 176	616	2 792
2012	2 891	1 348	4 239

Folkehelse

Randaberg kommunes folkehelsekoordinator er knyttet til tjenesteområdet for kultur. I 2010 ble det tverrfaglig folkehelseforum etablert. Det skal blant annet legge en strategisk plan for kommunens folkehelsearbeid. Gjennom "Frisk i friluft" er det gjennomført turer i samarbeid med frivillige organisasjoner, Jærmuseet og tverrfaglige grupper. Vi har også startet opp "Sunnne levevaner" som er et prosjekt for innvandrerkvinner med fokus på mat, tannhelse og fysisk aktivitet. Dette er støttet med midler fra Fylkeskommunen.

Randaberg kulturskole

Hovedoppgaver, viktigste tjenester

- Randaberg kulturskole gir barn og unge faglig opplæring etter den enkeltes forutsetning.
- Skolen fremmer forståelse og interesse for kunst og kultur gjennom egen aktivitet og i møte med andre mennesker.
- Skolen er en ressurs for det øvrige skoleverket, inklusive ATO- og SFO- avdelingene.
- Skolen er en ressurs for de kommunale barnehagene via tilbudet om musikkgrupper.
- Skolen er en ressurs for kommunens innbyggere via egenproduserte arrangementer, konserter og tilrettelagte kulturtilbud blant annet for eldre. Samarbeid om kulturaktiviteter skjer både lokalt og regionalt.

Viktigste tjenester

- Skolen tilbyr grunnskoleelever og elever i den videregående skolen fagopplæring innen forskjellige musikkinstrumenter, vokalundervisning, samspillgruppe, billedkunst og dramaundervisning.
- Skolen tilbyr i tillegg musikkgrupper for barn i de kommunale barnehagene i Randaberg kommune, PUH- samspillgruppe og musikkterapi til barn og ungdom i barnehage og grunnskole. På prosjektbasis tilbyr skolen forskjellige kulturfag til SFO- avdelingene i grunnskolene i kommunen.

Nøkkeltall elevutvikling/dekningsgrad	Pr. 01.10.11:	Pr. 01.10.12:
Antall elever i grunnskolen:	1545	1531
* Kulturskolens dekningsgrad av grunnskoleelever i kommunen	23 720	25 319
Antallet er grunnlaget for GSI- rapport skoleåret 2012/2013	359	18 647
Dekningsgrad av grunnskoleelever:	23,2 %	22,5 %

Antall elever som får undervisning via musikkgrupper i de kommunale barnehagene og via kulturskolens kulturtilbud til SFO – avdelingene er ikke medtatt i nøkkeltallene.

Vesentlige endringer fra 2011

Randaberg kulturskole startet høsten 2012 opp tilbudet "klassisk ballett" for 1.- 4. klasse elever. Tilbudet er fulltegnet og interessen er stigende. Det er et mål igjen å kunne tilby også ungdom dans via kulturskolen. Kulturskolen har søkt om, og mottatt, statlige midler til å kunne fortsette samarbeidet med SFO- avdelingene i kommunen. Kulturskolens lokaler er i ombygging vedrørende ventilasjonsanlegget. Omfattende ombygging på det resterende huset krever tilrettelegging også med hensyn til arbeidsforholdene for lærere. En spørreundersøkelse blant elevene våren 2012 viste til en stor grad av tilfredshet ang. trivsel, faglig kvalitet og lærers engasjement.

Framtidige utfordringer

- Kunne øke bevisstheten hos elev og foreldre om verdien i opplæringstilbudet kulturskolen tilbyr ved å oppfordre til at eleven holder på elevplassen over flere år og utvikler seg deretter.

- Kunne framstille kulturskolens tilbud som attraktive i en stadig skjerpet konkurransesituasjon.
- Kunne framstå som en attraktiv arbeidsplass med framtidsutsikter og kunne tilby pedagogene attraktive arbeidsvilkår sett i lys av små stillinger og ugunstig arbeidstid.
- Det etterspørres en profesjonell scene til visning av fagene kulturskolen underviser i. Ugunstige visningsforhold med mye bæring og rigging av tungt utstyr sliter på ansatte og skolen som helhet.
- Randaberg kommune har ikke oppnådd den nasjonale målsettingen om minst 30 prosent dekning av elevmassen tilgjengelig i grunnskolen..

Randaberg folkebibliotek

Hovedoppgaver, viktigste tjenester:

- Utlån av bøker og andre media til kommunens innbyggere
- Litteratur og informasjonsformidling
- Være en uformell møteplass på tvers av generasjonene

Nøkkeltall for utlån

	2010	2011	2012
Besøk	55442	65090	59138
Utlån	79442	78387	70276*

* Det er noe usikkert hvor mye det har gått ned på grunn av tekniske problemer med konverteringen til oppgradert fagsystem. tillegg var biblioteket stengt ca 1 uke til sammen i fjor. Det at Landsbyhuset er en byggeplass gjør kanskje også sitt til at enkelte tror at vi har stengt. Det skal bli interessant å se resultatene for 2013.

Besøket på biblioteket gikk opp fra 2010 til 2011 og noe ned igjen i 2012. Biblioteket blir i økende grad brukt til ulike aktiviteter som; avis- og tidsskriftslesing, lekselesing og data/internettbruk. Biblioteket brukes fortsatt mye, mens utlånet går ned fra 2011 til 2012. Samme tendens har vi i resten av Rogaland. Vi har hatt omtrent samme mengde arrangement i 2012 som tidligere år og besøket på våre arrangement for både barn og voksne har økt fra totalt 788 i 2011 til 1093 i 2012.

Viktige hendelser i 2012

- Bokprat for voksne – annenhver uke vår og høst
- Samarbeid med Kapittel om litteraturhelg på Tungenes
- Klassebesøk fra skolene og fortellerstund for barnehage/førskolebarn.
- Kafé og spillekveld i forbindelse med vårmarken.
- Arrangert bokprat i samarbeid med Små øyeblikk.
- Konvertering til oppgradert fagsystem for biblioteket

” Besøket på biblioteket gikk opp fra 2010 til 2011 og noe ned igjen i 2012. Biblioteket blir i økende grad brukt til ulike aktiviteter som; avis- og tidsskriftslesing, lekselesing og data/internettbruk. ”

Avdeling idrett/Randaberghallen

Hovedoppgaver, viktigste tjenester

Legge til rette for utvikling av fysisk aktivitet med hovedvekt på barn og ungdom i samarbeid med skolene, med foreningslivet og øvrig publikum.

Nøkkeltall	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Besøk i svømmehallen	22 008	23 575	24 322	27 800	29 510	34 384	16 373
Totalt besøkstall i hallen	156 372	161 601	183 695	151 948	142 014	154 320	103 673

Beskrivelse

Besøkstall i svømmehallen gjelder publikumsbading. I tillegg har vi skolesvømming, svømme- og stupetrening, samt stevner. Svømmehallen var stengt en kortere periode i april (legionella), samt fra midten av juni til og med desember 2012 (rehabilitering). Totalt besøk gjelder automatisk telling i dører.

Vesentlige endringer fra 2011

Lavere besøkstall, inntekter, energiforbruk og lønnskostnader som følge av stengt svømmehall.

Avdeling fritid

Hovedoppgaver, viktigste tjenester

Avdelingen har ansvar for:

- Drift av kommunale fritidstilbud
- Tilrettelegging for det frivillige barne- og ungdomsarbeidet gjennom blant annet tilskuddsordninger og gratis lokaler til fritidsaktivitet, og ansvar for dirigenter og instruktører til skolekorpene.
- Fritidskontaktordningen for voksne
- Tilrettelegging for ulike kulturarrangementer i samarbeid med resten av tjenesteområdet.

Viktige hendelser i 2011

- Oppstart Barnetråkkregistreringer i samarbeid med planavdelingen
- Fortsatt satsing på ferieaktiviteter for barn og unge og småjobbsentral for ungdom
- Videreføring av "Den kulturelle spaserstokken" kulturtilbud for eldre
- Nytt lag og foreningsregister på kommunens hjemmeside

Beskrivelse

Det er stabilt og høyt aktivitetsnivå i lag og foreninger i kommunen vår. Høsten 2012 ble det startet et arbeid med revisjon av retningslinjer for tilskudd til kulturtiltak, og nytt lag og foreningsregister ble lansert på kommunens hjemmesider. En har også brukt mye tid på å planlegge nytt ungdomstilbud som skal etableres i Landsbyhuset.

Avdelingen har avholdt spillekveld i samarbeid med biblioteket, ungdomskonsert med lokale band, UKM og skoleball for ungdomstrinnet.

De årlige ferieaktivitetene ble gjennomført for sjette gang i samarbeid med tjenesteområde Barn og familie. Tilbud om småjobbsentral for ungdom ble også videreført tre uker i juli.

Ungdommens kulturmønstring (UKM) ble også i 2012 arrangert i samarbeid med Kvitsøy og Rennesøy kommuner. Og samarbeidet med Stavanger og Sola om tilrettelagte fritidstilbud ble videreført, med talentkonkurranse, Superlekene og høstfest for utviklingshemmede. Avdelingsleder koordinerer arbeidet med "Den kulturelle spaserstokken". Programmet legges i samarbeid med frivillighetskoordinatorerne på Vardheim og Vistestølen, og Randaberg kulturskole er en viktig bidragsyter til programmet.

Våren 2012 startet et nytt spaserstokk-tilbud opp: "Minnes melodier". Dette er et tilbud der musikkterapeut fra kulturskolen har sanggrupper med både eldre og barnehagebarn på Vistestølen.

Fritid startet i samarbeid med planavdelingen opp med Barnetråkkregistreringer våren 2012. Dette er en metode for å kartlegge hvor barn og unge leker og oppholder seg på fritida, og kan benyttes som grunnlag i forhold til kravet om barn og unges medvirkning i planprosesser.

Fritid har også hatt representanter med i en tverrfaglig gruppe som arbeider med minoritetsspråklige, et arbeid hvor Barn og Familie har hatt pådriverrollen. Høsten 2012 har det blitt gjort mye forberedende arbeid til Ungdomsundersøkelsen som skal gjennomføres våren 2013.

Arrangement/tiltak	2010	2011	2012
Skoleball ungdomstrinnet	390 stk	384 stk	392 stk
Antall band - øvingslokalet	5 stk	9 stk	8-9 stk ¹
Spillkvelder biblioteket	80 stk	100 stk	50 stk ²
Ferieaktiviteter	100 stk.	88 stk	90 stk ³
Småjobbsentral	44 stk	45 stk	28 stk ⁴
Motorsenteret			
Løste lisenser	22 lisenser	14 lisenser	14 lisenser
Skoletilbud	8 elever fra 4 ulike sk.	10 elever fra 4 skoler	19 elever fra 5 skoler

1: Øvingsbingen disponeres også av Randaberg kulturskole og Bandskolen (Randaberg Menighet)

2: Kun arrangement på våren i 2012 pga ombyggingarbeidet på Landsbyhuset fra høsten 2013

3: 180 deltakere fordelt på 11 aktiviteter. Omlag 90 unike deltakere, da mange var med på flere aktiviteter.

4: Noe færre ungdommer enn året før, men antallet oppdrag var stabilt, så de fleste fikk flere oppdrag

Utvalgte KOSTRA-tall

Produktivitet	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
Kultur	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Prioritering						
Nto. driftsutg. kultur i % av kommunens tot nto. driftsutg.	5,2	4,6	4,4	3,2	4,7	3,8
Nto. driftsutg. kultursektor per innbygger i kroner	1 999	2 088	2 161	1 502	2 256	1 882
Folkebibliotek						
Nto. driftsutg. til folkebibliotek per innbygger	274	271	316	248	253	271
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	7,9	7,6	6,8	4,5	5,4	4,8
Besøk i folkebibliotek per innbygger	5,5	6,3	5,7	4,4	4,3	4,1
Årsverk, antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek	2 875	2 933	2 971	2 949	3 032	2 962
Ungdomstiltak, idrett, m.m.						
Nto. driftsutg. til idrett per innbygger	560	107	53	151	241	197
Nto. driftsutg. til aktivitetstilb barn og unge pr innb 6-20år	1 164	1 242	1 338	693	1 006	1 044

Produktivitet						
Kultur	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Kommunale kulturskoler						
Nto. driftsutg. til kulturskole per innbygger 6-15 år	1 833	2 035	2 416	1 953	2 296	2 008
Korrigerte brutto driftsutgifter til kulturskole, per bruker	9 755	10 572	13 348	15 091	15 492	15 104
Brukere i grunnskolealder i kulturskole, av ant barn 6-15 år	24,4	24,1	21,9	15,1	16,4	15,0
Andre kulturaktiviteter						
Nto. driftsutg. til museer per innbygger	106	106	71	38	88	76
Nto. driftsutg. til kunstformidling per innbygger	0	0	0	48	161	95
Nto. driftsutg. til andre kulturaktiviteter per innbygger	198	231	241	169	372	249

September

:: Sykkeltur ved Vistestranda.

Skole

Innledning/økonomi

Skoletilbudet er forankret i Opplæringsloven og læreplanverket Kunnskapsløftet (K06).

Randabergskolen har to hovedsatsingsområder: Et godt læringsutbytte og et godt læringsmiljø. Disse satsingsområdene går over flere år og virksomhetsplanene for hvert år beskriver hvilke tiltak som settes inn for å nå målet som er beskrevet i kommuneplanen for Randaberg kommune.

Samla budsjett i 2012 var kr. 126 932 000.

Skolene får fordelt midler etter en fordelingsmodell som kommunen har brukt en del år. I 2008 ble modellen gjennomgått for å sikre at det er en rettferdig fordeling mellom skolene.

Hvert år gjennomgås tallmaterieell + at det vurderes om det er spesielle forhold ved den enkelte skole en må se på. Dersom det skjer store endringer fra et skoleår til neste kan det være aktuelt å gjøre endringer mellom skolene midt i budsjettåret. Tall som da vurderes er elevtallet totalt, fordeling av barn på barne- og ungdomstrinn, elever med store behov for en-til- en oppfølging og elever som har krav på grunnleggende norskopplæring.

Skole	R 2011	R 2012	B 2012	Avvik
Sum driftsinntekter	-19 119	- 18 401	- 11 229	- 7 172
Sum driftsutgifter	143 419	145 334	138 161	7 173
Netto driftsutgifter	124 300	126 933	126 932	1

22 Skole	Regnskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	127 271	126 932	339
Avsatt NAFO, bunde driftsfond	145		
Brukt kuturell skulesekk, bunde driftsfond	(33)		
Brukt kunnskapsløftet, bunde driftsfond	(394)		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	126 988	126 932	56
Bruk/avsetning til driftsfond	55		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	126 933	126 932	1

Saldo på driftsfond 1/1-2012	2 999
Endring i 2012	(55)
Saldo på driftsfond 31/12-2011	2 944

Saldoen fordeler seg mellom skolene slik:	Saldo 1/1-2012	Endring i 2012	Saldo 31/12-2012
Harestad	1 126		1 126
Grødem	796		796
Goa	764	(55)	709
Felles skole	314		314

Skolene oppsummert

Randabergskolen ønsker gjennom tilpasset opplæring og varierte undervisningsmetoder å bidra til elevenes utvikling av fagkompetanse og grunnleggende ferdigheter innenfor rammene av skolens oppdrag og mandat. Skolene våre legger vekt på å utvikle selvstendige og ansvarsbevisste mennesker i et læringsmiljø som inspirerer, motiverer og legger til rette for innsats. Skolene vil fremme et samspill som tar vare på et mangfoldig fellesskap, et medansvar for hverandre og fastholde et menneskesyn hvor alle har like stor verdi. Respekt-programmet er innført ved alle skolene i kommunen.

Skolene har et stabilt personale med god kompetanse. Sykefraværet i skole er lavt og det legges vekt på å ha et godt arbeidsmiljø både for elever og ansatte.

Skolene har til nå klart å tilpasse driften til de økonomiske rammene som er tilgjengelig for den enkelte skole.

I løpet av året dukker det ofte opp uforutsette ting som kan være krevende å løse for en skole på et stramt budsjett. Det er derfor lagt opp til en buffer hos skolesjefen som brukes til slike utfordringer. Det gjelder oftest elever som går på Møllehagen skolesenter en periode eller elever som bor i fosterhjem utenfor kommunen og som trenger ressurser til spes.ped.-timer. Slike hendelser kan komme uvarslet i løpet av året og da er det viktig å ha satt av midler som kan brukes til dette.

I 2012 har denne bufferen vært veldig viktig fordi det i løpet av dette året har vært stor økning i fosterhjemsplasserte elever med behov for ekstra oppfølging i skolen. I tillegg har kommunen elever som går på skole i Stavanger fordi kommunen selv ikke har tilbud til denne elevgruppen (Auglend skole). På grunn av bufferen har en i stor grad klart å ta dette innenfor sammen men for 2013 vil dette bli en stor utfordring fordi da kommer helårsvirkningen av dette + at det ikke er tatt høyde for det i budsjett for 2013. Dette vil en komme tilbake til i 1. tertialrapportering.

Voksenopplæringen

Består av 1,9 årsverk. Ressursene fordeler seg på to lærere i ordningen +14% administrasjonsressurs som ligger på en av rådgiverne på skolekontoret. Voksenopplæringen har ansvar for:

- Opplæring på grunnskulen sitt område for voksne.
- Spesialundervisning etter lov.
- Norskopplæring språklige minoriteter.
- Opplæring på grunnskulen sitt område for voksne.
- Spesialundervisning etter lov.
- Norskopplæring språklige minoriteter.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Spesialundervisning	16	11	10	6	7	4	4
Norskopplæring	0	3	4	10	14	14	18*
Årsverk	1,6	1,6	1,6	1,6	1,95	1,94	1,94

* 11 elever som selv betalt for en 120 timers kurs i norsk. 6 elever hvor NAV betalte for et 120 timers kurs i norsk. 1 elev fikk norskkurs dekket av kommunen

Behov for voksenopplæring varierer fra år til år. En del personer har behov for oppfølging i enkelte perioder og de har avtale med lærerne på voksenopplæringen om at de kan få hjelp i de periodene de har behov for det. Det blir annonsert i Bygdebladet hver vår slik at de som har behov for slik opplæring kan søke på det. Søknadsskjema og informasjon om tilbudene ligger også på kommunens nettside. Dette er en fleksibel og god ordning. De siste årene har det vært en nedgang i ordinær voksenopplæring. Vi har hatt fokus på og lurt på hva som er årsaken til det. Det er den samme trenden i andre kommuner også som det er naturlig å sammenligne seg med.

Det må være et visst tilbud på voksenopplæringsfronten. Hva nivået på tjenesten må være vil en ha en gjennomgang av i 2013.

Ledig kapasitet brukes til språkopplæring av innvandrere. Dette er et samarbeid med NAV. Kommunen tilbyr også arbeidsinnvandrere å kjøpe opplæring i form av kurs. En setter da sammen grupper med flere «elever» og kan på den måten gi tilpasset opplæring og rask progresjon.

Resultatene av disse kursene ser vi ved at flere av våre kursdeltakere oppnår god nok norskkunnskap raskt og kan dermed komme seg ut i jobb. Manglende norskkunnskap er en stor barriere i forhold til å få jobb.

Nøkkeltall om tjenesteområdet

Oversikt over antall elever 2006-2012:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Harestad skole							
Elevtall	658	655	679	691	681	687	695
Barn på SFO	106	125	154	149	152	148	156
Grødem skole							
Elevtall	609	593	585	575	551	525	507
Barn på SFO	110	114	113	130	115	113	113
Goa skole							
Elevtall	353	348	334	334	327	334	325
Barn på SFO	84	77	73	74	86	86	91

GSI-tall	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Årsverk knyttet til undervisning	129	130	143	145	144	147	143
Elevtall	1 620	1 596	1598	1600	1559	1546	1532
Elever med enkeltvedtak	71	89	103	107	138	113	86
Elever som får morsmåls / tospråklig opplæring	42	34	42	25	28	32	39
Elever som får GNO	45	47	60	50	45	42	53
Barn i SFO	300	316	340	353	353	347	360
Goa skole							
Elevtall	353	348	334	334	327	334	325
Barn på SFO	84	77	73	74	86	86	91

Nytt i 2012

	2010	2011	2012
Elever fra Randaberg i private skoler utenom kommunen	33	28	26
Elever fra Randaberg som er fosterhjemsplasserte i andre kommuner	6	10	12
Elever fra Randaberg som går på spesialscole i andre kommuner	2	2	4

” De siste årene har det vært en nedgang i ordinær voksenopplæring. ”

Måloppnåelse i 2012

Randabergskolen utarbeider hver år en virksomhetsplan som legges frem til politisk behandling før sommeren. Når virksomhetsplan for 2013/2014 legges fram vil også en kort evaluering av planen for 2013/2014 gjøres. I årsmeldingen trekkes noen sentrale punkt fram:

I tillegg utarbeides det en tilstandsrapport for skole som blir politisk behandlet hvert år. Tilstandsrapporten for 2012 finner en her: F:\Tjenestemråder\Skole\03. Kvalitetssamtaler\2012\Tilstandsrapport for Randabergskolen 2012 vedlegg 2.4.5 Nasjonale prøver i regning.pdf

Læringsmiljø

- Respektprogramperioden er slutt i 2012. Arbeidet med et godt og trygt læringsmiljø videreføres kontinuerlig. Skolene har fortsatt fokus på dette, noe som viser igjen i skolenes fokusområde.
- Fokus på tydelig ledelse på alle nivå har trygget elevene og bidratt til større grad av disiplin og ro i elevenes læringsmiljø. Alle nyutdannede har deltatt i veiledning for å hjelpe dem med raskt å komme inn i rollen som den autoritative voksne de skal være i møte med elevene.
- Alle skolene deltar i Trivselslederprogrammet og dette har bidratt til å gjøre friminutt og midttime til positive og aktive perioder for elevene. Det har vært utfordrende å få elever på ungdomstrinnet motiverte til dette. Skolene vil fortsette med dette programmet og derfor må det legges vekt på å motivere elevene til å ta ansvar her.
- Nettregler og vettug bruk av sosiale medier er tema som tas opp på skolene hvert år.

Læringsresultater

- Ut i fra resultatet på sentralt gitt eksamen ser en at Randabergskolen ikke følger samme trend som en gjør nasjonalt. Eksamenskarakterene er like eller bedre enn standpunkt karakterene i Randaberg, noe som ikke er tilfelle nasjonalt. Det betyr at en fortsatt må ha et fokus på dette området.
  - Alle skolene har hatt fokus på tidlig innsats – det at skolen setter i gang tiltak for å unngå at elever i utgangspunktet faller etter i skoleløpet. På ungdomstrinnet har en forberedt NyGIV, som er et prosjekt i 2012 for oppfølging av de svakeste presterende elevene på 10. trinn og deres inntreden på videregående skole.
  - Alle skolene driver tilpasset opplæring gjennom ressursstasjoner og studieverksted.
  - Skolene viderefører arbeidet med å redusere spesialundervisningen og heller bruke ressurser til tilpasset opplæringen. Dette gir en større fleksibilitet, bredere nedslagsfelt og mulighet for å tilpasse undervisningen også til de faglig sterke elevene.
- Alle skolene har hatt fokus på dette og antall elever som nå mottar spesialundervisning er nå nede i 5,6 %. Det som også er gledelig er at andelen av elever som får spesialundervisning på de laveste trinnene i skolen har økt mens andel elever på ungdomstrinnet som får spesialundervisning er redusert. I forhold til forskning på området så er det tidlig innsats her også som gjelder.

Introbasen

- Introbasen er videreutviklet i tråd med evalueringen av ordningen og den administrative ressursen for introbasen er nå økt, etter å ha vært for liten tidligere år.. Det har vært kurs for alle lærere med elever som ikke har norsk som morsmål. 4 lærere har fått videreutdanning i Norsk som 2språk.

IKT

- Målene for IT-planene på skolene er fulgt for 2012. Grødem skole og Harestad skole er samordnet til et felles IKT-system, der lærere og elever kan fritt bruke IT-ressursene på tvers av skolene. Lærerne på Goa skole er lagt inn under IT-avdelingen i kommunen.

- Harestad skole driver flere prosjekter knyttet til videre bruk av IKT i skolen, bl.a. Prosjekt ”Nettbrett” (http://www.iktogskole.no/?page_id=1609), som også har fått oppmerksomhet fra sentrale aktører nasjonalt (<http://www.iktogskole.no/?p=1949>).
- Grødem skole har i 2012 også hatt et prosjekt med 1-til-1 tilgang til datamaskiner gjennom et prosjekt i matematikkundervisningen i en av 10.-klassene.

Systemarbeid

- Arbeidet med Kvalitetslosen videreføres. Det meste av skolens dokumenter er lagt inn og det gjøres et aktivt arbeid med å holde dokumentene oppdatert. Avviksmeldinger blir ført i losen og det gir større mulighet til å følge opp områder som ikke fungerer etter forutsetningene.
- Kvalitetssamtale gjennomføres mellom skolesjef og skolene hvert år, gjennomført første gang i 2010.
- Det er laget en kvalitetsmelning for 2012. Den er politisk behandlet og det er gj.ført et dialogmøte med politikerne i forkant av dette. Både skolene og politikerne gir positive tilbakemeldinger på dialogmøtet.
- I 2012 ble det skoleadministrative systemet Visma FLYT Skole innført på alle tre skolene. Overgangen fra SATS Skole har gått bra og tilbakemeldingene er gode. En forventer at SFO også er på plass i Visma FLYT Skole i løpet av våren 2013. Sammen med Visma FLYT Skole har også ansatte i skolen og elever fått tilgang til FEIDE, noe som gjør elektronisk autentisering enklere på en rekke pedagogiske nettsteder.

Kompetanseplan

- Tiltakene i kompetanseplanen er i stor grad gjennomført som planlagt. Fullstendig rapport gis i forbindelse med ny kompetanseplan for 2012/2013.

Utvalgte KOSTRA-tall

Produktivitet						
Skole	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Prioritering						
Netto driftsutgifter til grunnskole og spesialskoler (202, 214), i prosent av samlede netto driftsutgifter	30,8	25,9	25,4	20,9	21,8	18,9
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger						
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger	14 014	13 821	14 519	12 173	12 650	11 909
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger 6-15 år						
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	87 737	88 778	95 658	91 543	95 067	97 534
Lønnsutgifter til grunnskole.....	74 704	77 629	82 827	76 787	77 299	77 629
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år	668	-727	1 231	3 780	3 467	4 196

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING 2012

SIDE 78

Produktivitet						
Skole	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Dekningsgrader						
Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år	98,5	97,2	97,6	95,5	97,3	96,8
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	2,9	2,7	3,5	6,3	4,5	7,4
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring	1,8	2,1	2,5	3,3	2,3	3,1
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,9	7,3	5,6	7,7	9,1	8,5
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	6,4	4,9	5,4	6,1	5,9	5,6
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	10,9	10,0	5,2	8,4	10,6	9,8
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	9,8	7,6	6,4	8,9	11,8	11,1
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	22,5	16,9	21,8	17,6	19,3	17,9
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	5,8	3,4	4,4	14,2	24,0	22,4
Produktivitet / enhetskostnader						
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per elev	93 586	96 440	102 958	99 845	101 377	102 166
Brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. og priv. bruker	20 697	19 563	23 779	24 970	24 867	25 284
Utdypende tjenesteindikatorer						
Elever per kommunal skole	520	515	511	258	234	216
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10. årstrinn	12,9	12,8	11,8	13,7	13,8	13,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4. årstrinn	12,2	13	10,8	13	13,5	13,3
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7. årstrinn	13,6	12,4	12,3	13,1	12,9	13
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. årstrinn	13	13,1	12,6	15,2	15,1	14,7
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	98,3	99,4	97,7	98,1	98	97,8

Kommentar til KOSTRA-tallene

• Netto driftsutgifter til grunnskole og spesialskoler (202, 214), i prosent av samlede netto driftsutgifter. Randaberg kommune har fortsatt en ung befolkning noe som betyr at større del av kommunebudsjettet går til skole når en fordeler det på antall personer i kommunen. Her skiller kommunen seg ut både i forhold til Rogaland, kommunegruppen og landet.

- Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år. Når vi tar tallene pr elev, er de i stor grad i samsvar med sammenlignbare kommuner. Det er interessant å sammenligne lønnskostnadene i kommunen med andre kommuner. Ser vi på alderssammensetningen til lærerne i vår kommune, ser vi at vi har flere lærere i aldersgruppa 50 – 60 år og færre lærere under 40. Det betyr at lærerne hos oss har høyere lønn enn de vi sammenligner oss med samtidig er det et signal til at vi i årene fremover vil kunne få utfordringer i forhold til å rekruttere nok lærere til skolene våre.
- Brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. og priv. bruker. I tidligere budsjett/årsmeldinger er det kommentert at deler av kostnadene til SFO har blitt ført på skoledelen. Ut fra tallene fra 2012 ser det ut som at en nå har fått kostnadene til SFO på et akseptabelt nivå.
- Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning. Her viser det tydelig at kommunens satsing på at en skal få ned spesialundervisningen har ført fram. Det gjelder også satsing på tidlig innsats ved at flere elever får hjelp de første årene.
- Andel timer til spesialundervisning er høy. Dette henger delvis sammen med at kommunen har en ATO-avdeling der all undervisning føres som spesialundervisning i statistikken. Det slår veldig ut i en så pass liten kommune som Randaberg er. Jo større enheter en sammenligner, desto mindre utslag gjør slike varianter.
- Gruppetørrelse. Randaberg kommune har en effektiv skoledrift. Lite ressurser går til administrering og det gir mulighet for tettere oppfølging av elevene og større mulighet til å ha gruppedeling i ulike fag.
- Elever med direkte overgang til videregående skole. Her er det litt dårligere tall for 2012 enn for 2011. det er etablert gode rutiner for kontakt mellom grunnskolen og videregående skoler slik at årsaken til dette er kjent og det jobbes systematisk for å følge opp de elevene dette gjelder.
- Grunnskolepoeng. Her er resultatene fortsatt for dårlige og det er stort fokus på å endre dette både fra rådmannen sin side og fra skolene sin side.

September

Helse og omsorg

Innledning/økonomi

Helse og omsorg	R 2011	R 2012	B 2012	Avvik
Sum driftsinntekter	-40 468	-35 180	-28 231	-6 949
Sum driftsutgifter	156 275	162 308	155 169	7 139
Netto driftsutgifter	115 806	127 128	126 938	190

34 Helse- og omsorg :	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond :	128 060	126 938	1 122
Driftsres før evt bruk/avsetning til driftsfond :	128 060	126 938	1 122
Bruk/avsetning til driftsfond :	(932)		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond :	127 128	126 938	190

Saldo på driftsfond 1/1-2012 :	932
Endring i 2012 :	(932)
Saldo på driftsfond 31/12-2012 :	-

Kommentar økonomi

Ressurskrevende tjenester:

Refusjon for ressurskrevende tjenester er redusert med ca 4 mill fra 2011 til 2012, selv om antall brukere som har ressurskrevende tjenester har økt fra 19 brukere i 2011 til 21 brukere i 2012. Innslagspunktet for å få refusjon er for 2012 kr 975 000. For brukere med diagnose psykisk utviklingshemming er innslagspunktet kr 1 530 000.

Reduksjon i inntektene skyldes

- et avsluttet tiltak på helse- og sosialtjenester gitt i barnevernsinstitusjon
- Redusert dagsenter tilbud til personer med utviklingshemming
- Mer nøyaktig registrering av timer pr bruker

Helse og omsorg

Består av 209,32 årsverk. Hovedoppgaver, viktigste tjenester:

Tjenesteområdet yter følgende tjenester til voksne over 18 år:

Nødvendig helsehjelp i form av behandling, pleie og omsorg i hjemmet eller i institusjon.

Praktisk bistand i form av hjemmehjelp, opplæring, miljøarbeid, personlig assistanse, avlastning og omsorgslønn.

Fysio- og ergoterapi i hjemmet, institusjon eller i egne lokaler.

Psykiatrisk sykepleietjeneste i brukers egen bolig eller på kontor.

Trygghetsalarm i egen bolig.

Dagtilbud på Vistnesveien dagsenter og Vardheim dagsenter kontaktsenter ved Vistestølen bofellesskap.

Aktiviteter ved hjelp av frivillig innsats på Vardheim bo –og aktivitetssenter.

Kommunalt hjelpemiddellager

Matproduksjon til institusjon, bofellesskap og kafé samt middagsombringning til hjemmeboende.

Saksbehandling og koordinering av tjenester

Avdelinger	Antall årsverk 2011	Antall årsverk 2012
332 Sykehjem	21,62	20,93
333 Kjøkken	4,40	4,40
341 Helse og omsorgssjef, rådgivere	3,00	4,00
339 Mottakskontor	3,30	3,30
349 Nordheia	16,56	16,56
342 Dalen	18,94	18,77
343 Vistestølen	23,86	23,86
343 Nyvoll	23,75	23,00
344 Vårdheim	27,30	27,30
345 Sentrum	12,76	12,96
346 Solhadle, 347 Natt	41,00	43,00
392 Torset	14,98	11,24
Totalt	211,47	209,32

Mottakskontor

Ved mottakskontoret har saksmengden økt, ikke minst på grunn av at avdelingene er blitt flinkere til å skrive overføringer/revurderinger. Dette har ført til en vesentlig kvalitetsforbedring. Det blir lagt stor vekt på å skrive grundige begrunnelser for vedtakene, for å lettere kunne revurdere tjenestene.

Sykehjemmet

Vi har 21 pasientrom til opphold i sykehjem, men har i 2012 hatt vesentlig færre pasienter.

- 5 pasienter på langtidsopphold
- 5-10 pasienter på korttidsopphold/avlastningsopphold.

Det er høyt fokus på hvem som må inn på korttidsopphold, og hvem som kan motta nødvendig helsehjelp av hjemmetjenesten. Vi har betalt døgnpris for utskrivingsklare pasienter fra SUS ved 3 tilfeller (8 døgn):

- 01.01 pga. misforståelse på mottakskontoret ift. nye rutiner ved oppstart av samhandlingsreformen
- En helg i sommer og en helg i høst pga. manglende sykepleiekompetanse til å ta seg av den aktuelle pasienten på en faglig forsvarlig måte.

Sykehjemmet har dyktige medarbeidere med høyt fokus på faglig pleie og samarbeid med bruker og pårørende.

Vistestølen

Vistestølen har hatt fullt belegg hele 2012. Det er i perioder store utfordringer ifht. vandring/uro. Hele 2012 har 3 personal blitt brukt inn mot 3 brukere (dag og kveld, 7 dager i uka), og siden august 2012,. Dette medfører en stor belastning på personalet både fysisk og psykisk. I tillegg har Vistestølen brukere som trenger 2:1 i perioder ila hver vakt ved forflytning. P.g.a dette er bemanningen blitt styrket, uten at det har vært dekning for dette i budsjettet for 2012. Dette har skapt bedre kontinuitet for både personalet og beboerne. Ved gjennomgang av Kostra-tall på samling i januar 2013, viser det seg at bruk av årsverk sett i forhold til ADL-scoren til brukerne har et stort gap mellom seg, sammenlignet med andre avdelinger i Helse og Omsorg. Det viser at beboerne har et stort hjelpebehov, både fysisk og psykisk.

Tiltak for å redusere merforbruk i 2011: Det leies ikke inn ved sykdom hvis en leilighet står tom noen dager/uker. Om driften tillater at vi går 1 mindre, eller om vi har lærling tilstede (kan jobbe som personal inntil 30%).

Nyvoll/bofellesskap på Vestre Goa

Ved årsavslutning av budsjett for 2012 ligger det ett mindre forbruk på -87.770,-. Dette fordi ikke alle stillinger er fullt ut besatt i hjemmetjeneste. Det er kun leid inn personell på timebasis.

I 2012 har vi bosatt 3 rusmisbrukere i ett nytt botilbud. Dette har fungert bra. Denne boligen er tenkt til de som ikke klarer å leve ett rusfritt liv, og av den grunn passer dårlig inn i andre botilbud. Vi ser også at nye egnede boliger for personer med dårlige boevner og /eller rusproblemer skulle vi hatt flere av.

Vi har i 2012 flyttet kontaktsenteret fra Vistestølen til "ungdomshuset". Dette har vært svært vellykket, vi har fått ett bra lokale. 2012 ble det store flytteåret for hjemmetjenesten (Nyvoll), vi flyttet to ganger. Vi endte til slutt opp i kjelleren på kommunehuset.

Vi har arbeidslokaler(Nyvoll) i dag uten møte/samtalerom, dette skaper ineffektive og til dels store utfordringer i hverdagen. Kommunehuset er som kjent "sprengt" på møteromkapasitet. Ved utlysning av psyk. spl. takket vedkommende nei pga. dårlige og uoversiktlige fasiliteter. I løpet av 2013 slutter begge psyk. spl. pga. alder, er svært usikker på om vi klarer å rekruttere nye fagfolk.

Hjemmesykepleien

Avdelingen har måtte brukt vikarbyrå i sommerferieavvikling og i høst. Avdelingen er avhenging av fag-skole og eller sykepleierkompetanse for å ha forsvarlig drift. Det er vanskelig å få ansatt slik kompetanse for kortere perioder..

Avdelingen ser at det blir viktig å ha fagansvarlig tilstede daglig for å sikre kontinuerlig overføring av opplysninger rundt brukere og driften. Driften er stadig mer dynamisk med ut og innskrivelser til sykehus, sykehjem m.m. som fordrer overføring og mottak av opplysninger og planlegging av tjenester.

Hjemmerehabilitering ; avdelingen har gjennomført et hjemmetrennings oppdrag med godt resultat. Prosjektet i sin helhet har vær utsatt i påvente av ansettelse i rådgiverstilling.

Arbeidslister i Geric- systemet med PDA og arbeidslister i Geric fungere stadig bedre.

BPA, avdelingen har personal ansvar for brukerstyrte personlige assistent er for 4 brukere.

Funksjonsassistent , avdelingen har personalansvar for funksjonsassistent for en bruker, 0,61 årsverk.

Vesentlige endringer fra 2011

- Lederskifte
- Kreftkkoordinator
- Dreining i fra å være en "pleiende" hjemmetjeneste til å være en rehabiliterende hjemmetjeneste

Avd Torset, Dalen, Sentrum og Nordheia

Lederårsverk i disse fire avdelingene, er i 2012, redusert fra fire til tre. I praksis betyr det at avd. Torset og Sentrum i dag har 1 felles leder.

På Torset skal det skal bygges to nye leiligheter pluss ny personalbase og avlastningsleilighet. Dette arbeidet var tenkt ferdigstilt i 2012, men er først blitt lagt ut til anbud nå i januar 2013.

Desember

:: Lovens handhevarar i Randberg i 2012 (ingen av disse to damene arbeider på lensmannskontoret i dag), f.v. politiførstebetjent Ellen Snilsberg og fungerande lensmann Rikke Kolle Lyngdal.

Tjenesteområdet generelt

Det er for tiden store utfordringer med å rekrutterer sykepleiere og vernepleiere til ledige stillinger. Det pågår et eget arbeid for å se på gode rekrutteringstiltak i kommunen..

Sykehjem og hjemmesykepleien har i perioder vært nødt for å leie inn sykepleier fra vikarbyrå i enkelte vakter.

Tjenestemottakere

Stavanger universitetssykehus skriver ut pasienter raskere til kommunehelsetjenesten enn tidligere. Det betyr at vi får stadig mer faglig krevende pasienter som har behov for tett oppfølging i kommunen. Dette gjelder spesielt i hjemmesykepleien og på sykehjemmet.

Helse og omsorg har sykepleiere som både har videreutdanning i geriatri og kreftsykepleie. Disse blir brukt på tvers av enheter for å bidra til veiledning og oppfølging av både tjenestemottakere, pårørende og ansatte.

Det er en økning i antall mennesker som får en demensdiagnose. Dette er en gruppe som krever tett oppfølging på grunn av atferds og sikkerhetsmessige årsaker. Det er krevende å få et tett nok samarbeid med fastlegene. Legene holder til ute i sine private kontorer. Da det ikke alltid er tilrådelig å ta pasientene med til det enkelte legekontor, vil tjenesteområdet derfor vurdere muligheten for å ha lege lokalisert ute, fortrinnsvis i demensavdelingen på Vistestølen.

Opplæringsplan

Planen er gjennomført som planlagt. For tjenesteområdet Helse og omsorg, byr det på store utfordringer å sende ansatte på kurs/videreutdanning og annen opplæring, da vi i de fleste tilfellene er avhengig av å leie inn vikarer. Slike utgifter overstiger det eksisterende vikarbudsjetten. Av den grunn må vi bruke opplæringsmidler for å dekke vikarutgifter. Da blir det mindre ressurser igjen til kompetanseheving.

Velferdsteknologi-prosjekt

Randaberg kommune v/helse og omsorg har deltatt i et prosjekt sammen med Stavanger kommune, Universitetet, SuS og Lyse Altiboks for å se på muligheter for å utstyre hjem med velferdsteknologi, som kan bidra til å trygge hverdagen for eldre. I første rekke skal dette prøves som et pilotprosjekt hos hjemmeboende mennesker med begynnende demenssykdom.

Sykefravær for tjenesteområdet Helse og omsorg, samlet

2012: 7,7%

Sykefraværet blir fulgt opp av den enkelte avdelingsleder.

Avdelingene har fokus på opplæring i bruken av forflytningshjelpemidler.

Det har og vært et tett samarbeid mellom avdelingene og nærversagenten for redusere sykefraværet.

” Det er en økning i antall mennesker som får en demensdiagnose.”

Produktivitet						
Helse og omsorg	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
Prioritering	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	30,7	24,7	24,8	29,6	28,5	30,3
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgtjenesten	11 913	11 322	12 129	13 731	13 672	14 939
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over	454 019	448 745	475 860	354 421	384 466	340 547
Dekningsgrader						
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	8,0	8,1	7,9	15,8	18,9	18,7
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år.	67	49	52	70	66	74
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over.	284	324	317	347	329	338
Andel beboere i bolig til pleie- og omsorgsformål 80 år og over	31,1	32,1	30,9	43,4	32,9	41,2
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	6,8	7,3	6,8	5,9	3,9	3,7
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	7,6	3,9	4,9	11,5	13,5	14,1
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	1 306 963	1 278 000	1 402 476	1 049 643	1 021 606	955 309
Korr.bto.driftsutg, pleie, av korr.bto.driftsutg, institusjon	91,1	91,7	90,0	89,6	91,2	91,3
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter	1,0	4,6	5,0	12,5	14,5	14,9
Andre indikatorer						
Andel pl. avsatt til tidsbegrenset opphold	47,6	33,3		14,0	17,7	16
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,2	0,6	0,5	0,4	0,5	0,4
Fysioterapi per uke pr. beboer i sykehjem	0,3	0,4	0,5	0,4	0,3	0,3
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	100	100	94,8	92,9	93

” Stavanger universitetssykehus skriver ut pasienter raskere til kommunehelsetjenesten enn tidligere. Det betyr at vi får stadig mer faglig krevende pasienter som har behov for tett oppfølging i kommunen. Dette gjelder spesielt i hjemmesykepleien og på sykehjemmet. ”

NAV Randaberg

Innledning/økonomi

NAV hadde 22 medarbeidere i 2012. Det var 11 ansatte i Randaberg kommune som utgjør 9,8årsverk og 9 personer som var statlig ansatt som utgjør 8,1 årsverk

NAV	R 2011	R 2012	B 2012	Avvik
Sum driftsinntekter	-6 173	-5 991	-5 066	-925
Sum driftsutgifter	26 974	28 548	25 860	2 688
Netto driftsutgifter	20 801	22 557	20 794	1 763

NAV hadde et merforbruk på kr 1,76 mill. Dette skyldes:

- Større utgifter til rusomsorg.
- Det var større aktivitet i forhold til bosetting av flyktninger enn planlagt. Økningen i aktivitet utløser en økning i statlige tilskudd. Tilskudd er kr 1,5 mill mer en budsjettet. I og med at dette var ikke budsjettet for framkommer det som avvik i forhold til NAVs regnskapstall for 2012.
- Det er en generell økning i bolig kostnader i Randaberg

NAV-kontoret er organisert med to team; jobb og veiledningssenter og jobb og avklaringsenhet.

Viktige hendelser i 2012

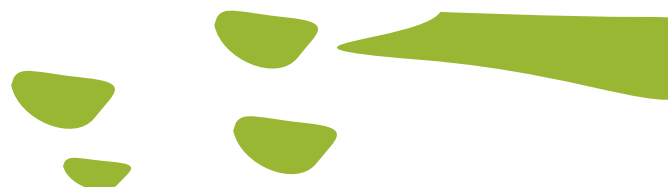
Nok en gang nådde NAV Randaberg målet om bosetting av flyktninger. Målet i 2012 var å bosette 18 flyktninger. Det er et godt samarbeidet med bolig utleier i kommune og et tett samarbeid med næringslivet om språkpraksisplasser for flyktninger.

14 flyktninger fra vår kommune deltok på turen "Til topps til Galdhøpiggen" i juni. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) og Norges Røde Kors der innvandrere og nordmenn sammen inviteres til å bestige Norges høyeste fjell. Dette er et av mange eksempel på godt integreringsarbeid. Gjennom slike turer og opplevelser kan det etableres vennskap på tvers av kulturell og etnisk bakgrunn.

I 2012 har vi jobbet med å øke kompetanse og sikre gode rutiner for samhandling med brukerne og samarbeidspartnere. Vi fortsatt med gode samarbeidsrutinene med andre enheter i NAV, særlige forvaltningsenheter, kontaktsenter og NAVs markedsteam. I tillegg fortsatt vi arbeidet med Stavanger kommune og lagt godt til rette for samarbeidet om et tilbud til unge rusmisbrukere, K46, og et samarbeid om krisesentertilbud.

Satsing på kvalifiseringsprogrammet fortsatt i 2012. Her kan vi viser til gode resultater. I tillegg til full måloppnåelse i forhold til antall deltakere i programmet kan vi viser til gode resultater for deltakerne som avslutter programmet og kommer i ordinært arbeid eller fortsatt med statlige finansierte kompetanse tiltak. Målgruppen for programmet er personer med vesentlig nedsatt arbeids og inntektsevne – og med ingen eller svært avgrensede rettigheter etter Folketrygdloven. Grunnen til at en stor andel som avslutter programmet kommer i arbeid skyldes tett oppfølging og et godt og tett samarbeid med næringsliv.

NAV Randaberg har ansvar for drift av NAV kontoret på Kvitsøy. Kontoret på Kvitsøy betjenes en dag i uke.

Nøkkeltall	2012	2011
Samlet stønad	Kr 9 543 756	kr 8 889 312
Bidrag	kr 9 409 546	kr 8 759 230
Lån	kr 134 210	kr 140 082
Sosialhjelpstilfeller i alt	248	229

Sosialhjelp etter stønadstid	2012	2011
1 mnd	38	34
2- 3 mnd	64	13
4- 6 mnd	53	14
7-9 mnd	40	7
10-11 mnd	23	15
12 mnd	30	12

Samlet stønad økt med 674 444 i 2012 i forhold til 2011

Økning er hovedsakelig på grunn av store l ”tilbud til personer med rusproblemer”. Dette ble rapportert om i 1. og 2. tertial 2012. Økning i utgifter skyldes et relativt liten antall brukere som nyttiggjøre seg av dyre tilbud i påvent av behandlingstilbud. I tillegg har Randaberg kommune har en økning i antall flyktninger som bosettes etter avtale med IMDI.

Mars

Tekniske tjenester

Innledning/økonomi

Tekniske tjenester	R 2010	R 2011	B 2011	Avvik
Sum driftsinntekter	-52 875	-54 796	-44 683	-10 113
Sum driftsutgifter	74 124	79 578	65 576	14 002
Netto driftsutgifter	21 249	24 782	20 893	3 890

Økonomirapport fordelt på ansvar:

Ansvar		Beløp (1000)	Revidert budsjett (1000)	Forbruk i %	Avvik (1000)
352	Boliger	-5 992	-6 884	87,04	-892
440	Vedlikeholdsavdeling	12 018	9 490	126,64	-2 528
441	Renholdsavdeling	13 252	11 852	111,81	-1 400
480	Teknisk drift	5 504	6 434	85,54	931
41	Tekniske tjenester	24 782	20 893	118,62	-3 890

Kommentar til økonomi

Det ble i 2012 utført vedlikeholdsarbeid på boligmassen, arbeidet var av driftsmessig art og det er derfor overforbruk for ansvar 352. Tidligere år har fagområdet hatt underforbruk. Også for vedlikeholdsavdelingen har det vært stor aktivitet, herunder tilrettelegginger for arbeidsplasser. I tillegg til vedlikehold har det vært overforbruk av energi i forhold til budsjett. Også i renholdsavdelingen var det et negativt avvik, og noe av dette skyldes kjøp av tjenester ved sykdom. Tjenestene vann, avløp, slam og renovasjon er selvfinansierte. Det er gjennomført etterkalkyle, det vil si at faktiske utgifter og inntekter sammenstilles. Overskudd avsettes til bundne driftsfond som kan benyttes til å dekke utgifter til tjenesten i løpet av neste årene. Underskudd fremføres og skal dekkes inn i løpet av de neste årene.

Resultat for 2012 er følgende for selvkosttjenestene

Vann	Det er midler på fond for vann, i budsjett 2012 var deler av utgiftene finansiert med fondsmidler. Resultat av etterkalkyle var bruk av fond, det er ikke fondsmidler for vann ved årsslutt.
Avløp	Ved årsstart var det midler på fond for avløpstjenesten, og det var budsjettert med bruk av fond. Resultat for 2012 ble at det settes av midler til fondet.
Slam	Også for slam (tømming av septiktanker) var det ved årsstart midler på fond, og det var derfor budsjettert med å bruke midler fra fond. Dette var også resultat for etterkalkyle.
Renovasjon	Renovasjonstjenesten har fremført underskudd fra tidligere år, og det var budsjettert med overskudd i 2012 for å dekke deler av det. Resultat for 2012 ble overskudd, slik at saldo på fond ved årsslutt var positiv.

” Det er kjøpt to leiligheter for utleie til vanskeligstilte.”

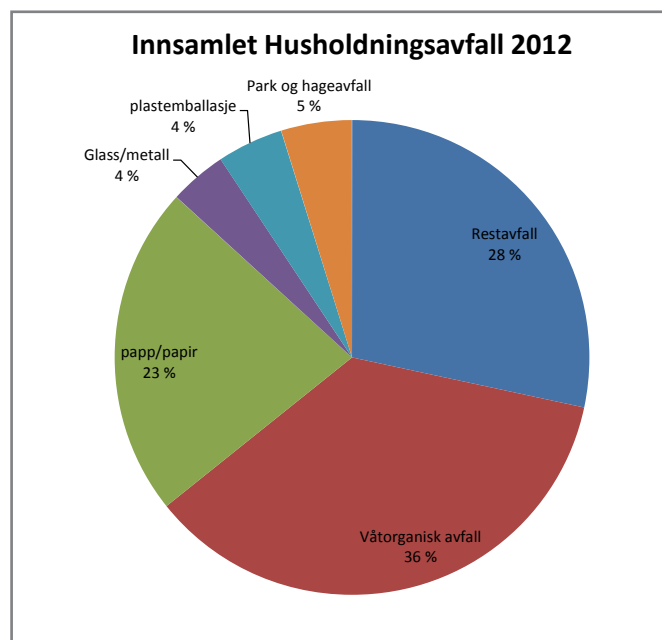

Tekniske tjenester har i 2011 består av følgende avdelinger:

Avdeling	Årsv.	Ansvarsområde
Bygg og eiendom	34,5	<ul style="list-style-type: none"> • Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg og institusjoner. • Renhold i kommunens bygg. • Utleie, drift og vedlikehold av kommunale boliger • Utleie og drift av framleieboliger og næringslokaler
Teknisk drift	21,0	<ul style="list-style-type: none"> • Forvaltning, drift og vedlikehold, prosjektering og oppfølging av anlegg innen fagområdene: <ul style="list-style-type: none"> o Kommunale veger, gang- og sykkelveier o Anlegg for vannforsyning o Anlegg for avløpshåndtering o Renovasjonstjeneste for privathusholdninger o Fri- og grøntområder o Kommunale lekeplasser o Turveier o Utearealer ved skoler og kommunale barnehager • Prosjektoppfølgning ved utbygging av infrastruktur i nye boligområder.

Nøkkeltall for tjenesteområdet	2009	2010	2011	2012
Areal kommunal boligmasse [m ²]		65 000		65 000
Antall kommunale boliger [stk]				172
Antall framleieboliger [stk]				32
Antall leiekontrakter [stk]				220
Vannmengde [m ³]	1 554 205	1 746 351	1 549 169	1 803 045
Avløpsmengde [m ³]	806 173	711 316	898 925	960 950
Avfallsmengde totalt [tonn]*	2 886	2 890	3 050	3 005
Restavfall	770	804	870	896
Papiravfall	681	674	744	711
Våtorganisk avfall	1 186	1 177	1 176	1 133
Plast	130	120	122	142
Glass/ metall	119	113	139	123

* Nedgravde avfallsstasjoner ble tømt av Renovasjonen IKS de siste mnd. i 2012, avfallet de har hentet er ikke med i oversikten.

Måloppnåelse i 2012

Tjeneste	Prosjektnavn	Kommentarer om måloppnåelse/ tiltak
Bygg	Ekstraordinært vedlikehold	Det er gjennomført en noen større vedlikeholds- og inneklimatiltak. Eksempler er vognskur barnehage og tilrettelegging kontorer/ arbeidsplasser.
	Rehabilitering Grødem skole	Rehabilitering av Grødem skole startet opp i 2010, og pågikk også i 2012.
	Rehabilitering svømmehallen	Rehabilitering av svømmehallen i Randaberghallen startet august 2012. Prosjektet dekker også en del tiltak i idrettshallen; nye dusjer i garderober, brannalarmanlegg og nødløslanlegg.
	Landsbyhuset 59 ^o N	Deler av bankbygget i sentrum skal bygges om for å romme lokaler for ungdom/ fritid, frivillighet, kafe og administrasjon. Ombyggingen av Landsbyhuset startet opp august 2012. Er forsinket og vil ikke bli ferdigstilt i samsvar med plan.
	Vardheim	Prosjektet omfatter flere ulike tiltak innen helse og omsorg; 27 omsorgsboliger i bofellesskap, legesenter, 30 sykehjemsplasser, frisklivssenter, helsestasjon, kjøkken, kantine, utvidet lokaler til barn og familie mv. Innlevering til arkitektkonkurranse på prosjektet i 2012.
	Tungenes – ombygging kafebygget	Kafebygget på Tungenes fyr skal bygges om og oppgraderes med; toaletter og garderobe i kjeller, innvendig løfteplattform fra kjeller til 2.etg, nytt ventilasjonssanlegg. Arbeidene ble igangsatt 2012.
	Nye leiligheter Torset	Torset består av 6 leiligheter for mennesker med psykisk utviklingshemming. Det planlegges utvidet med 3 leiligheter og utbedret personalbase. Detaljprosjektering startet 2012
Bolig	Kjøp utleieboliger	Det er kjøpt to leiligheter for utleie til vanskeligstilte
	Ryggjatun	Samtlige inngangsdører, skyvedører samt vinduer i stue og kjøkken er skiftet. Vasket/spylt takstein.
Vann og avløp	Hovedplaner for vann og avløp	Revisjon er påbegynt, og det har vært gjennomført møter for prosjektgruppe. Planlagt fullført 2013.
	Pumpestasjon Dalen	Renovering av pumpestasjonen ble planlagt i 2012, og omfatter nye pumper og rørføringer. Planlagt utførelse i egenregi i 2013.
	Vannledning Grødemveien	Prosjektet omfatter rehabilitering av vannledning langs Grødemveien, vide-regående skole til Ryggveien. Rehabiliteringen forgår ved at en ny vannledning trekkes gjennom den gamle. Prosjektering er gjennomført 2012. Anleggsstart vinter 2013.
	Kapasitetsberegning avløp Grødem	Prosjektet omhandler beregning av kapasiteten til avløpsnett, inkludert pumpestasjoner på Grødem. Dette skal gi kommunen gode data med tanke på planlegging av framtidig boligbygging.
	Sanering vann- og avløpsanlegg i Viste hageby	Prosjektering av deler av anlegget ble påbegynt høst 2012. Oppstart anleggsarbeid 2013/2014
	Vannledning Randabergveien	Planlegging/ prosjektering av oppdimensjonering av vannledning langs Randabergveien ble utført i 2011. Anlegg ble utført i 2012.
	Asbestsanering	Årlig utskifting av vannledninger av type asbestsement. I 2012 ble midler benyttet til utskifting av vannledning langs Torvmyrveien.
	Sanering sentrum	Gjelder separering av avløpsvann og utskifting av vannledninger i sentrum. Separering og omlegging av VA-ledninger i Ryggveien (vest) slutført i 2012. Prosjektering Bøveistubben startet i 2012. Utføres vår/sommer 2013.

Tjeneste	Prosjektnavn	Kommentarer om måloppnåelse/ tiltak
Tilrettel- egging	VVA-anlegg ved Randaberg Arena	Gjelder vei-, vann- og avløpsanlegg i forbindelse med bygging av Randaberg Arena og utbygging i området for områderegulering øst. Anlegget ble overtatt høsten 2012. Prosjektet har større overskridelser i forhold til budsjett.
	Torvmyrkanalen	Inngår som en del av overvannshåndteringen for prosjektet «VVA-anlegg ved Randaberg Arena». Ferdigstilt 2012.
	Overvannstunell Haukhamaren	Overvannstunnel under Fjellheim, med tilhørende VA-ledningsgrøft, ble ferdigstilt 2012. Prosjektet ble avsluttet godt innenfor budsjett.
Park	Oppgradering lekeplasser	Det ble gjennomført oppgradering av 7 kommunale lekeplasser. Oppgradering består av innkjøp og montasje av lekeplassutstyr, samt terrengarbeid.
	Uteområdet kom- munehuset	Plan for bedring av parkeringsforholdene, beplantning, belysning. Sykkelparkering ble etablert. Plan for opprusting av parkeringsarealer og omliggende grøntanlegg påbegynnes 2013.
	Rehabilitering utearealer barne- hager	Oppgradering av uteområdene ved de kommunale barnehagene, i hovedsak lekeplassutstyr. Det er utført utbedringer i samråd med barnehagestyrerne.
	Blomsterpro- grammet	Omfatter beplantning i sentrum, torget, ved portalene og Goa skole ble utført som planlagt.
	Opprusting av uteområde ved SFO, Harestad skole	Det ble bevilget midler til opprusting for å håndtere overvannsproblemer som skaper farlige situasjoner med store dammer. Prosjektet vil samtidig gi noen ekstra lekeapparater for elevene.
	Belysning tursti Endrestø-Viste	Det er utarbeidet belysningsplan, og budsjettmidler dekker ikke hele strekningen. I første omgang vil anlegg for ca. 500 m mellom Vistestranden og Goavika båthavn opparbeides. Det er søkt om spillemidler til anlegget.
Veier og gang- og sykkel- veier	Gs-veg langs Kyrkjeveien fra Goa skole til Kverneviksvn, samt undergang under Kverneviksveien	Anleggsarbeid startet i 2011, og ble fullført i 2012. Grunnforhandlinger startet opp i 2010, i følge avtaler skulle erstatning fastsettes ved skjønn. Overskjønn for grunnforhandlinger skjer i 2013.
	Gang- og sykkel- vei, Vistnesveien	Reguleringsplanarbeid er startet, og planen sluttbehandles i 2013.
	Gang- og sykkelvei langs Tungenesveien	Gjelder etablering av g/s-vei i henhold til kommuneplan. Multiconsult er engasjert for å utarbeide reguleringsplan og detaljplaner. Reguleringsplanen er under behandling.
	Asfaltering	Det ble utført asfaltering av gs-vei langs E39 mellom Torvmyrveien og Harestadveien, Hagafjellbakken, Todnemveien, Vistnesveien og Beryllveien.

” Overvannstunnel under Fjellheim, med tilhørende VA-ledningsgrøft, ble ferdigstilt 2012. Prosjektet ble avsluttet godt innenfor budsjett. ”

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING 2012

SIDE 92

Utvalgte KOSTRA-tall

Tekniske tjenester	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
Avløp	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Finansiell dekningsgrad	97	94	104	104	101	103
Selvkostgrad	100	100	100	102	110	99
Driftsutgifter per innb. tilknyttet kommunal avløpstjeneste	563	616			858	1 002
- herav andel driftsutgifter for avløpsrensing per tilknyttet innbygger	42,9	50,8				
- herav andel driftsutgifter for avløpsnett/innsamling per tilknyttet innbygger	57,1	49,2				
Andel driftsutgifter av gebyrgrunnlaget	59,9	55,6	63,2	74,1	70,9	71,1
Andel kapitalkostnader av gebyrgrunnlaget	40,1	44,4	36,8	29,8	34,1	31,9
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 090	2 384	2 580	3 271	2 462	
Tilknytningsgebyr avløp - lav sats (gjelder rapporteringsåret +1)	4 200	4 320	4 440			
Tilknytningsgebyr avløp - høy sats (gjelder rapporteringsåret +1)	19 700		20 440			
Årsgebyr for septiktømming (gjelder rapporteringsåret+1)	770	770	770	1 499	1 173	
Beregnet gjennomsnittsalder for spillvannnett med kjent alder	22	19			26	30
Andel ledningsnett med ukjent alder	8	8			13	21
Andel fornyet ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år	0,3	0,3			0,4	0,5
Tetthet av pumpestasjoner (antall/km ledningsnett)	0,2	0,2			0,2	0,3
Andel innbyggere tilknyttet anlegg med kjemisk rensing	100	100	100		61,3	38,7
Andel slam disponert til annet formål	100	3	1			
Vann						
Finansiell dekningsgrad	87	101	86	104	106	103
Selvkostgrad	100	100	100	102	101	98
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	89,5	98	96,8		86	83,2
Andel av husholdningsabonentene som har installert vannmåler	9	10	14			
Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)	676	593	728		743	821
- herav andel driftsutgifter for produksjon av vann per tilknyttet innbygger	60,4	60,9	57,4			
- herav andel driftsutgifter for distribusjon av vann per tilknyttet innbygger	39,6	39,1	42,6			

:: Landsbyrittet 2012 vart i fjor gjennomført for tredje gong, med 1600 sykkistar på startstreken. Jone Ellingsen frå Dalane SK var vinnar i eliteklassen for herrar, framføre Randaberg-sykklist Roy Hegreberg (f.v. på pallen) og Einar Lode frå Bryne CK.

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING 2012

SIDE 94

Utvalgte KOSTRA-tall

Tekniske tjenester	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Vann forts.						
Andel driftsutgifter av gebyrgrunnlaget	75,2	79	82,8	70,3	78,2	70
Andel kapitalkostnader av gebyrgrunnlaget	24,8	21,0	17,2	30,2	28,0	32,3
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	1 266	1 296	1 362	2 371	2 355	
Tilknytningsgebyr vann - lav sats (gjelder rapporteringsåret+1)	2 400	2 520	2 640			
Andel fornyet ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år	1,8		3,4		0,5	0,6
Beregnet gjennomsnittsalder for vannledningsnett med kjent alder	30		30		29	33
Andel ledningsnett med ukjent alder	8		8		15	10
Andel av de kommunale vannverkene som har sikkerhets- og beredskapsplan	100	100	100		32,3	51,3
E.coli: Andel innb. tilknyttet komm vannverk med tilfredsstillende prøveresultat	100	100	100		99,6	98,4
Intest enterokokker: Andel innb. tilknyttet komm. vannverk med tilfredsstillende prøveresultater	100	100	100		94,3	97
Farge: Andel innb. tilknyttet komm. vannverk med tilfredsstillende prøveresultater	100		100		98,9	81,2
pH: Andel innb. tilknyttet komm. vannverk med tilfredsstillende prøveresultater	100	100	100		81,5	93,8
Total vannleveranse (spesifikk totalleveranse) per tilkn. innbygger (m ³ /tilkn.innb/år)	194	154	179		161	169
Bolig						
Netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger per innbygger i kr	-314	-266	-135	-111	-132	-55
Netto driftsutgifter til boligformål pr innbygger i kroner	-126,4	-81	86,9	-68,9	-60,7	42,2
Netto driftsutgifter, boligformål, i prosent av samlede netto driftsutgifter	-0,3	-0,2	0,2	-0,1	-0,1	0,1
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	3 087	5 115	2 890	877	977	707
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	19	19	20	17	16	20
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	84	85	84	72	89	81
Andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere	53	52	50	58	40	47
Brutto driftsutgifter per kommunalt disponert bolig	37 316	45 035	53 015	43 155	58 479	36 430

Tekniske tjenester						
	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
Brann og ulykkesvern	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjelder rap- porteringsåret +1)	207	215	223	351	276	
Netto drutg til funksjon 339 pr. innbygger	513	492	426	528	532	596
Netto drutgifter pr. innbygger i kroner	518	496	536	582	597	642
Samferdsel						
Netto drutg i kr pr. innb, samferdsel i alt	574	593	945	779	741	760
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, komm. veier og gater	570	592	944	739	724	740
Netto drutg i kr pr. km komm vei/gate	133 419	141 419	228 326	97 367	101 203	95 763
Andel netto driftsutgifter for samf. i alt av samlede netto driftsutg.	1,5	1,3	1,9	1,7	1,5	1,5
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr per innbygger, samferdsel i alt	374	319	616	568	559	567
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. innbygger, komm veier og gater		318	615	553	551	562
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate	86 721	76 023	148 651	70 408	77 910	73 275
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyg- ger, samferdsel i alt	457	648	799	664	590	687
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyg- ger, komm. veier og gater	457	648	799	567	585	650
Kostn. i kr til gatebelysn. pr. km komm. vei	45 000	15 884	15 884	16 510	20 857	17 301
Kostnader i kr til gatebelysn. pr. lyspunkt , kommunal vei og gate	1 203	454	455	594	581	664
Kostn. i kr til gatebelysn. pr. lyspunkt langs fylkes-/riksvei som kommunen betaler for	99	455	438	587	753	686
Gang- og sykkelvei i km som er et kom- munalt ansvar pr. 10 000 innb.	23	24	24	15	16	14
Andel kommunale veier og gater med farts- grense 40 km/t eller lavere	88,4	93	93	44,4	57,5	38,2
Brutto drutg i kr pr. km komm vei og gate	135 791	143 907	232 930	105 625	111 392	124 563
Brutto drutg. i kr pr. innb for komm. veier	580	603	963	830	787	956
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate inkl. gang/sykkelvei	88 470	91 000	147 294	88 260	92 832	106 590
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate	89 093	78 512	153 256	82 262	87 000	101 587
Brutto driftsutg. ekskl. avskrivninger i kr pr. innbygger for komm. veier og gater	381	329	634	647	615	780
Korrigerte brutto driftsutg. i kr pr. km komm. vei og gate	135 791	143 907	184 791	100 470	93 821	116 741
Antall parkeringsplasser skiltet for forflyt- ningshemmede pr. 10 000 innbygger	15	15	14	13	8	14
Antall utstedte parkeringstillatelser for for- flytningshemmede pr. 10 000 innbygger	30	26	26	104	81	101

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING 2012

SIDE 96

Tekniske tjenester	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Avfall og renovasjon						
Finansiell dekningsgrad - avfall	90	107	122	95	90	97
Selvkostgrad	100	100	100	101	102	100
Gebyrinntekter per årsinnbygger (kommune)	820	870	902			
Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune)	910	810	736			
Gebyrgrunnlag per tonn innsamlet husholdningsavfall	2 326	2 027	1 870	1 790	2 048	2 098
Andel driftsutgifter av gebyrgrunnlaget	90	92	95	104	104	104
Andel kapitalkostnader av gebyrgrunnlaget	10,3	7,7	9	3,5	4,3	4,1
Driftsutgifter per årsinnbygger (kommune)	819	748	699			
Driftsutgifter per tonn innsamlet husholdningsavfall	2 094	1 872	1 776	1 868	2 138	2 175
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 380	2 499	2 599	2 470	2 484	2 465
Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	391	399	394			
Utsortert husholdningsavfall per innbygger (kommune)	251	255	247			
Andel husholdningsavfall utsortert	64	64	63	58	56	56
Husholdningsavfall levert til materialgjenvinning per innbygger	216	228	212	186	190	171
Andel husholdningsavfall levert til materialgjenvinning og energiutnyttelse	87	90	89	82	86	82
Andel husholdningsavfall levert til materialgjenvinning		57	54	40	46	40
Andel husholdningsavfall levert til forbrenning		42	46	54	52	54
Andel husholdninger med organisert hjemmekompostering (prosent)	2	2	2			
Antall avfallsfraksjoner det er etablert hentesystem for	3	3	3	3	3	3
Abonentens mulighet til å påvirke gebyret	50	50	25			
Antall hentinger av matavfall i løpet av et år	26	31	26	36	27	35

” Det var en merkbar positiv investeringsvilje blant gårdbrukerne i Randaberg i 2012. Det har vært en klar økning i søknader om nye driftsbygninger. ”

April

:: Matkurs for tilsette i barnehagane i kommunen. Liv Baustad Skaaren, styrrar i Zebra gardsbarnehage, tilbereder her eit smakfullt n ltid.

Plan og forvaltning

Innledning/økonomi

Plan og forvaltning	R 2011	R 2012	B 2012	Avvik
Sum driftsinntekter	-3 093	-4 935	-3 060	-1 875
Sum driftsutgifter	6 351	8 214	6 544	1 670
Netto driftsutgifter	3 258	3 278	3 484	-206

Økonomirapport fordelt på ansvar

Ansvar/tjeneste	Beløp	Revidert budsjett	Forbruk i %	Avvik
400 Sum Plan og forvaltning	1 682	1 448	116,16	-234
420 Sum Oppmåling	766	993	77,12	227
430 Sum Byggesaksforvaltning	-12	15	-78,9	26
460 Sum Jordbruk	842	1 028	81,93	186
42 Plan og forvaltning	3 278	3 484	94,1	206

Ved budsjetteringen legges ett gjennomsnittår til grunn for beregning av gebyrinntektene. Da de reelle inntektene henger sammen med framdriften av planene/utbyggingene, kan regnskapet avvike fra budsjettet. Det er opprettet egne gebyrsvingningsfond for henholdsvis plan og byggesak for å ta høyde for avvikene mellom budsjett og regnskap. Overforbruket på Plan og forvaltning (400) skyldes økte lønnsutgifter da avdelingen ble styrket med en arealplanlegger fra 1.8.12 og en rådgiver fra 13.8.12 (totalt 1,6 årsverk). Plansaksbehandling (400) hadde ca. kr 1 175 000 (cirka 353 %) mer i gebyrinntekter enn budsjettet. Av disse er 1,0 mill. kroner satt på gebyrsvingningsfondet. Kommunen har mottatt klage på ett av saksbehandlingsgebyrene. Denne var ikke ferdigbehandlet ved regnskapsavslutningen. Oppmåling (420) nådde ca. 80 % av budsjetterte driftsinntekter, og utgiftene var ca. 20 % lavere enn revidert budsjett. Underforbruket i forhold til revidert budsjett skyldes vakante stillinger. Byggesak (430) hadde ca. kr 300.000 (ca. 15 %) mer i inntekter (byggesaksgebyr) enn budsjettet grunnet mange byggesøknader for bolighus på Vestre Goa og på Nedre Grødem (Fjellprydveien). Disse er avsatt på gebyrsvingningsfondet for byggesak. Driften på jordbruk (460) er i tråd med budsjettet. "Underforbruket" skyldes sykkelønsrefusjon og økte gebyrinntekter. Gebyrsatsene for saksbehandling etter jordloven og konsesjonsloven fastsettes av departementet i sentrale forskrifter. Ny forskrift med oppjusterte gebyrsatser ble gjeldende fra 1.1.12. Tjenesteområdet Plan og forvaltning har hatt ett mindre forbruk på ca. kr. 400.000. 50 % av dette (ca. kr. 200.000) er avsatt på tjenesteområdets driftsfond.

42 Plan og forvaltning	R-skap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	1 744	3 484	(1 740)
Avsatt til driftsfond, gebyrsvingninger, byggesak	300		
Avsatt til driftsfond, gebyrsvingninger, plansaker	1 000		
Avsatt til bunde driftsfond, landskapsvernområde, Tungenes	60		
Bruk av driftsfond, ny kartlegging	(31)		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond	3 073	3 483	(411)
Bruk/avsetning til driftsfond	205		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	3 278	3 484	(206)

Saldo driftsfond 01.01.12	277
Endring i 2012	205
Saldo driftsfond 31.12.12	482

Det er avsatt 50% av mindreforbruk (etter avsetninger til gebyrsvingningsfond).

Plan og forvaltning besto i 2012 av følgende avdelinger

Avdeling	Årsverk	Ansvarsområde
Plan og forvaltning	3,6	<ul style="list-style-type: none"> • Administrasjon, ledelse og økonomi • Saksbehandling etter plan- og bygningsloven, plandelen • Veiledning og informasjon knyttet til arealplansaker • Prosjektledelse for kommunale arealplaner • Medvirkning i inter- og fylkeskommunal arealplanlegging • Overordnet miljø- og naturforvaltningsansvar • Planregister • EUs vanddirektiv
Byggesak og oppmåling	4,7	<ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandling etter plan- og bygningsloven, byggesaksdelen • Tilsyn knyttet til byggesaker • Veiledning og informasjon knyttet til byggesaker • Byggesaks- og oppmålingsarkivet • Arbeid etter matrikelloven, som eiendomsdelinger, oppmålingsforretninger og grensepåvisninger • Førings av matrikkelen (eiendommer og bygninger) • Vedlikehold og drift av kommunens digitale kartverk • Oppfølging av tjenesteproduksjon som er kommunalt ansvar, men utført av privat firma (Matricula AS). • Vedlikehold og drift av databasene for kommunale avgifter og eiendomsskatt (KomTek)
Landbruk	1,5	<ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandling, godkjenning og kontroll av overføringer til landbruksnæringen. • Utøve kommunens oppgaver i saker etter jordlov, konsesjons-lov, odelslov og andre lover og forskrifter knyttet til næringen. • Aktiv medvirkning i næringsutvikling, arealforvaltning og flerbruk av kulturlandskapet. • Sekretariat for viltforvaltningen.

” Plansaksbehandling hadde ca 1,2 millioner kroner mer i gebyrinntekter enn budsjettert. ”

Måloppnåelse i 2012:

Utfordringer, mål	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
Plan og forvaltning	
Generelt	<p>En generell økning i antall arealplaner, og at lovverket stiller strengere krav (medvirkning / dokumentasjon / utredning) til offentlig planlegging, har ført til behov for styrking av plankompetansen. I løpet av 2012 er planenheten styrket med ett nytt årsverk, arealplanlegger, jf. FSK-sak 30/12. Videre er det i avdeling for byggesak/oppmåling ansatt en arealplanlegger/GIS-ingeniør som også deltar i saksbehandlingen av reguleringsplaner.</p> <p>Arbeidsoppgavene knyttet til nytt lovverk og generell økt aktivitet i kommunen gir likevel stor arbeidsbelastning. Det er til enhver tid mellom ca. 20 og ca. 25 aktive plansaker. Kommunen har som hovedregel, ikke kapasitet til å utarbeide egne planer, og kjøper konsulenttjenester til planutarbeidelsen og delvis også til saksbehandlingen. I tillegg kommer saksbehandling av private detaljreguleringsplaner, som i hovedsak styres av boligbyggingsprogrammet, og arealplaner knyttet til overordna samferdselstiltak.</p> <p>Fylkeskommunen hadde ved oppstart av feltarbeidssesongen i 2012 ansatt flere arkeologer for å få ned saksbehandlingstiden (arkeologiske registreringer etter kulturminnelovens § 9). Registreringene utføres nå i hovedsak innenfor tidsfristene i kulturminneloven. Fylkesmannen har imidlertid like lang saksbehandlingstid på klagesakene som i 2011 (ca. ett år). Dette fører til forlengelse av planprosessen med påfølgende utsettelse på igangsetting av tiltakene. Ettersommeren 2012 ble plan- og forvaltning – fellestjenester styrket med en rådgiver i 60 % stilling. Hans primære arbeidsoppgaver er saker knyttet til miljø- og naturforvaltning og byggesak (LNF-områdene).</p>
Interkommunal og fylkeskommunal arealplanlegging	<p>Regionalplan for Jæren. Kommunestyret avga høringsuttalelse i sitt møte 08.11.12. Planlagt sluttbehandling i Fylkestinget juni 2013. Kommunedelplan for E39 Smiene – Harestad. Vedtatt i Kommunestyret 13.12.12. Reduksjon av privatbilismen og styrking av kollektivløsninger er et sentralt tema i forbindelse med transportplanarbeidet.</p>
Kommunal og regional arealplanlegging. Saksbehandling av private detaljplaner.	<p>I underkant av halvparten av detaljreguleringene som er registrert i kommunen, er private plansaker og da i hovedsak framtidig boligutbygging. De offentlige (kommunale og regionale) detaljreguleringene er i all vesentlig grad vegplaner; gang- og sykkelveger, trafikkisikring eller planer knyttet til riksvegnettet. Disse er ofte relatert til LNF-områdene (landbruk-, natur- og friluftsområdene) i kommuneplanen. Arealbruken er derfor ofte konfliktfull med tilhørende innsigelser fra overordna myndigheter, og klager fra berørte grunneiere.</p> <p>Følgende detaljreguleringsplaner ble vedtatt i løpet av 2012:</p> <p>Detaljregulering for del av Ryggveien 58 m.fl. Vedtatt i kommunestyret 24.05.12. Vedtaket ble påklaget, og klagen ble behandlet i KPU 18.09.12. Klagen er oversendt fylkesmannen for endelig avgjørelse. Endelig avgjørelse forventes i løpet av 2013.</p> <p>Detaljregulering av maritimt vitensenter ved Tungevågen vedt kstyret 08.11.12. Detaljregulering for utvidelse av Nord-Jæren sentralrenseanlegg. Vedt ktyret 08.11.12. Detaljregulering av Visteholmen. Vedt kstyret 13.12.12.</p> <p>Følgende detaljreguleringsplaner ble lagt ut til offentlig ettersyn i løpet av 2012:</p> <p>Detaljregulering av maritimt vitensenter ved Tungevågen. Detaljregulering av Visteholmen. Detaljregulering for g/s-veg langs Tungenesveien. Detaljregulering av Hålandsholmen. Detaljregulering for utvidelse av Nord-Jæren sentralrenseanlegg. Detaljregulering av Mekjarvik nord.</p>

Utfordringer, mål	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
Plan og forvaltning	
Kommuneplan	Overordna ROS-analyse (vedtatt i Kommunestyret 24.05.12), kulturminneplan, kommunal planstrategi, universell utforming (pilotkommune), folkehelseforum
Digitalt planarkiv	Kommunens digitale planregister (intern tilgang til data) er etablert. Det skal etableres digital plandialog (ekstern tilgang til data og samhandling med myndigheter/andre berørte parter) via Smart-kommune samarbeidet. Videre framdrift avhenger av «Smart-kommune»/Norconsult.
Barnetråkk- registrering	Kartfestet informasjon om bl.a. hvor barn og unge leker. Samarbeid med skolene og barnehagene. Ny planlov styrker barn og unges medvirkning i plansaker. Registrering og innlegging av data i Harestad skolekrets ble gjennomført våren 2012. Tilsvarende skal gjøres for Goa og Grødem skolekretser våren 2013. Kartlegging av barnehagenes bruk av eksterne område er gjennomført, men foreløpig ikke innlagt i kartet.
Miljø- og naturforvaltning	Tverrfag arbeidsgruppe som arbeider med disse spørsmålene / problemstillingene. Detaljregulering for Visteholmen ble vedtatt i kommunestyret 13.12.12. Det er utarbeidet skjøtselsplan for Ryggmyra via SMIL - tilskuddsordningen (Spesielle Miljøtiltak I Landbruket).
EUs vanndirektiv	Vanndirektivet pålegger kommunene å delta i utarbeidelse av forvaltningsplan for vannressursene i kommunen. Her skal også det marine aspektet inn. Arbeidet pågår.
Rutiner	Rutiner legges fortløpende inn i "Kvalitetslosen" etter hvert som de ferdigstilles. Arbeidet vil bli videreført i 2013.
Ansatte	Planenheten er styrket med ett nytt årsverk, arealplanlegger, jf. FSK-sak 30/12. Arealplanlegger/GIS-ingeniør (byggesak/oppmåling) deltar også i saksbehandlingen av reguleringsplaner. Ettersommeren 2012 ble plan- og forvaltning – fellestjenester styrket med en rådgiver i 60 % stilling. Hans primære arbeidsoppgaver er saker knyttet til miljø- og naturforvaltning og byggesak (LNF-områdene).
Kurs	Byggesaksskolen del 2 – Byggeskikk, estetikk og stedsforming (15 sp.). Gis/Line (kartprogrammet). Byggesaksskolen del 2 – Byggeskikk, estetikk og stedsforming (15 sp.). Gis/Line (kartprogrammet).
Byggesak og oppmåling	
Generelt	Byggesaker for mindre bygninger samt byggesaker for ombygging og rehabilitering av eksisterende bygninger, er jevnt fordelt gjennom året. De fleste byggesøknadene for nybygg av boliger ble mottatt de siste fire månedene av 2012. Nybygg av boliger gjelder Vestre Goa og private mindre felt på Nedre Grødem. Aktiviteten innen delingsaker og foretting har vært normal.
ByggSøk	Elektronisk mottak av byggesøknader online (ByggSøk) er ikke innført, da vår versjon av sakarkivsystemet E-sak ikke håndterer dette.
Eiendomsskatt	Arbeid knyttet til eiendomsskatten krever noe mer arbeidstid enn budsjettert. Dette er løst ved å ha timelønnet hjelp fra økonomiavdelingen, som i 2013 omgjøres til 10 % fast stilling med timelønnet tillegg ved behov.
Utbygginger	Det er ikke igangsatt nye større feltutbygginger, men det er igangsatt to private mindre feltutbygginger på Nedre Grødem (Ryggveien og Fjellprydveien. Byggeaktiviteten på Vestre Goa var liten det meste av året, men tok seg opp helt på slutten av året. Det har vært lite aktivitet knyttet til næringsbygg. Det er ferdigstilt bare 9 nye boenheter (157 i 2011). Det er gitt byggetillatelse for 122 nye boenheter (7 i 2011).

Utfordringer, mål	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
Byggesak og oppmåling	
Saksbehandling etter plan- og bygningssloven	195 delegerte vedtak (206 i 2011). Ca. 60 % (80 % i 2011) av byggesakene ble behandlet innen 4 uker. HNK behandlet 4 saker (14 i 2011) - 1 dispensasjonssak og 1 klagesak.
Saksbehandling etter matrikkelloven	Matricula AS utfører alle oppmålingstjenester for Randaberg kommune. Oppmålingsenheten er saksansvarlig for alle oppmålingstjenestene, og samarbeidet med Matricula AS fungerer svært effektivt og godt. Erfaringene fra 2011 er videreført i 2012, slik at det er blitt bedre samsvar mellom regnskap og revidert budsjett.
Rutiner	Nye maler for saksbehandling er tatt i bruk, men få er lagt inn i E-sak. Arbeidet med "Kvalitetsloven" er påbegynt, men er kommet kortere enn forventet pga. vakante stillinger.
Ansatte	Byggesaksbehandler/GIS-ingeniør sluttet i sin stilling i september 2012 grunnet videreutdanning. Stillingen ble omgjort til byggesaksbehandler/ jurist tilsyn, og ansettelse ble foretatt i november, med tiltredelse i mars 2013. Vakante stillinger fra 2011 ble tiltrådt med byggesaksbehandler i mai og arealplanlegger/GIS-ingeniør i juni.
Kurs	Kurs i plan- og bygningsloven og kurs arrangert av Norkart/Geoservice er gjennomført.
Landbruk	
Generelt	Arbeidet går stort sett som normalt. Det var en merkbar positiv investeringsvilje på gårdsbrukene i Randaberg i 2012. Det har vært en klar økning i søknader om nye driftsbygninger.
Biologisk mangfold, natur- og miljøforvaltning	Oppgavene vil øke fremover. I 2012 har det vært mye fokus på vannforvaltning. Arbeidet med vannforvaltning blir i 2013 konkretisert gjennom en tiltaksanalyse for Jæren vannområde. Det er arbeid på gang med å finne lokale tiltak for å redusere avrenning av jord og næringsstoffer fra landbruket. Spesielt jobbes det i forhold til Hålandsvatnet og Bøkanalen. Hålandsvatnet er med i overvåkningsprogrammet i Jæren vannområde. Jevnlig prøvetaking i Bøkanalen fortsetter også ut 2013 for å følge avrenningssituasjonen – kartlegging. Det er stadig økende fokus på biologisk mangfold og de mange artene som er i ferd med å forsvinne. Likeledes er det fokus på kampen mot fremmedartene som utkonkurrerer stedsne arter. Kommunen har en forvalterrolle.
Kvalitetsloven	Arbeidet med gjennomgang av rutiner, maler og saksgang er igangsatt. Arbeidet vil holde fram i 2013.
Oppdatering av AR5	Skog- og Landskap, i samarbeid med kommunen, har i 2012 gjennomført 2.gangs periodisk ajourhold, hvor hele AR5-basen ble gjennomgått. Periodisk ajourhold finansieres gjennom Geovekst-samarbeidet. Gjenstående arbeid slutføres i 2013.
SMIL – strategi (Spesielle Miljøtiltak I Landbruket)	Revisjon hvert 4. år. Revisjon av SMIL - strategien bør gjennomføres i 2013.

Utvalgte KOSTRA-tall

Produktivitet	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
Skole	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Plansaksbehandling (funksjon 301)						
Netto drutg til plansaksbeh som andel av kommunens samlede netto driftsutgifter	0,6	0,4	0,5	0,3	0,6	0,4
Netto drutg til fysisk planper innbygger	329	305	264	225	381	305
Brutto investeringsutgifter til fysisk planlegging per innbygger.	119	81	68	9	51	33

Produktivitet						
Skole	Randaberg			Gj.sn. gr. 08	Gj.sn. Rog	Gj.sn. Norge
	2010	2011	2012	2012	2012	2012
Bygge-, delesaksbeh. og seksj (funksjon 302)						
Netto driftsutgifter til bygge-, delesaksbeh. og seksjonering per innbygger.	-12	72	-39	16	20	19
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger.	122	40	82	53	67	92
Br drutg. plansbeh (funk. 301), per innb.	245	233	383	220	354	252
Br drinnt til plansaksbeh, per innbygger	44	56	181	76	78	75
Kart og oppmåling (funk 303), økonomitall						
Br drutg. til kart og oppmåling (funk. 303), per innb.	168	123	126	186	198	216
Br drinnt kart oppmåling, per innbygger	58	97	62	143	141	135
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling						
Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	702	1 168	899			
Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	844	1 175	1 000			

KOSTRA	2009	2010	2011	2012
Plansakbehandling				
Antall kommunedelplaner for areal vedtatt av kommunen siste året				1
Antall områdereguleringsplaner vedtatt av kommunen siste året	0	0	0	0
Antall detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste året	0	1	2	4
Av disse fremmet som private forslag	0	1	1	2
Gj.snitt saksbeh. tid, vedtatte detaljreglaner (kalenderdager)	550	570	350	380
Antall kommunedelplaner sendt på høring				1
Antall reguleringsplaner sendt på høring	5	3	2	6
Byggesak og oppmåling				
Delegerte saker (antall vedtak)	240	222	206	195
Behandlede byggesaker innen 4 uker (%)	60	75	80	60
Klagesaker / hovedutvalgssaker	18	6	14	4
Gj.snitt saksbe.tid, byggesaker (kalenderdager)	43	24	22	48
Andel søkn. om tiltak der komm. har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	4	3	3	12
Gj.snitt saksbehandlingstid, kartforretning (kalenderdager)	30	70	75	60
Landbruk				
Produksjonstillegg - søknader	150	146	147	138
Jordloven - deling - søknader	1	3	1	4
Jordloven - omdisponering - søknader	4	3	1	3
Konsejon - søknader	2	3	2	4
Landbrukseiendommer	239	239	238	236
Jordbruksbedrifter	86	82	80	79

KOSTRA forts.	2009	2010	2011	2012
Dyrket jord (daa) som er godkjent omdisp etter jordloven	5	2	14	2
Dyrket jord (daa) godkjent omdisp etter plan og bygningsloven	4	43	4	30

Plan og forvaltning - fellestjenester

KOSTRA-tall økonomi: Randaberg har forholdsvis mange egeninitierte planer i tillegg til regionale planer sammenlignet med andre kommuner. Dette medfører høyere brutto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger og dertil lavere brutto driftsinntekter. Gebyrinntektsoverskuddet på ca. 1 mill. kroner må påregnes redusert når klagebehandlingen er fullført. Dette vil redusere brutto driftsinntekter til plansaksbehandling per innbygger.

Kostratall saksbehandling: Tallene viser en jevn økning i antall planer utlagt til offentlig ettersyn og antall vedtatte planer. Dette henger sammen med en generell økning i antall plansaker og styrking av saksbehandlingsressursene.

Byggesak og oppmåling

KOSTRA-tall økonomi: Netto driftsutgifter til bygge- og delesaksbehandling og seksjonering per innbygger viser et overskudd (inntekt) pga. vakante stillinger og mange boligsaker. Brutto driftsutgifter til bygge- og delesaksbehandling og seksjonering per innbygger viser en betydelig mindre utgift enn gjennomsnittet i andre kommunegrupper.

Vakante stillinger har bidratt til reduserte driftsutgifter i 2012. Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger er høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og i Rogaland, men lavere enn landsgjennomsnittet. Forskjellene mellom kommunene/kommunegruppene kan skyldes ulik organisering og ulik tilgang til inntektsbringende oppmålingstjenester som ikke er kommunalt ansvar.

Brutto driftsinntekter til kart og oppmåling per innbygger er betydelig lavere enn i andre kommunegrupper. Dette bekrefter begrunnelsen for høye netto driftsutgifter, nemlig at Randaberg kommune ikke utfører inntektsbringende oppmålingstjenester som ikke er kommunalt ansvar. Kostratall saksbehandling: Lang saksbehandlingstid og overskridelse av tidsfrister skyldes vakante stillinger og opplæring av nytilsatte. Antall delegerte vedtak ligger innenfor det som kan betegnes som normal variasjon.

Landbruk

KOSTRA-tall økonomi: Staten overfører årlig ikke-øremerkede midler til kommunene til drift av landbrukskontoret. Mulighetene for inntekter på saksbehandling er små, da saksbehandlingsgebyrene bestemmes sentralt av staten. De statlige overføringene til Randaberg kommune dekker kommunens utgifter til drift av avdeling landbruk.

” Brutto driftsinntekter til kart og oppmåling per innbygger er betydelig lavere enn i andre kommunegrupper. ”

September

..: Born från Ryggstranden barnehage passerer målstreken på Randbergfjellet i den aller første Landsbyvandringen – arrangert i samband med Landsbykonferansen i september 2012.

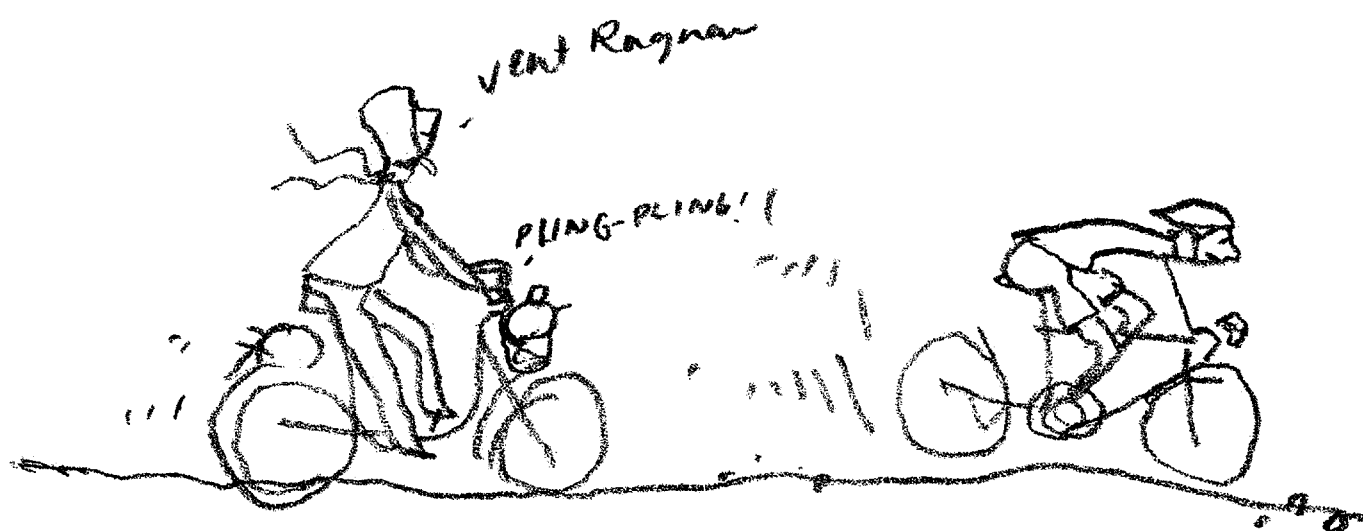
Mai

Det store bildet.

:: Trygg Trafikk sin maskott "Tarkus" deltok i mai under Søndagstur i landsbyen - til stor glede for denne unge jenta. Start og mål for dette familiearrangementet var lagt til Vistestranda.

www.randaberg.kommune.no